Дар 1453

Музичний архів М.Д. Леонтовича

Каталог

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
Інститут рукопису
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
Національна музична академія України імені П.І. Чайковського

МУЗИЧНИЙ АРХІВ М.Д. ЛЕОНТОВИЧА

КАТАЛОГ

Київ НБУВ 1999

Пропоноване видання – каталог, складений з археографічних описів нотних рукописів духовних і світських творів класика української музики кінця XIX – початку XX ст. М.Д. Леонтовича (зустрічаються твори й інших композиторів, що були серед його матеріалів), які зберігаються у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. Подані описи чистових автографів, чернеток, ескізів, варіантів, редакцій творів композитора. Створенню каталогу передувало археографічне й текстологічне дослідження рукописів. Видання допоможе відкрити невідомі аспекти творчої лабораторії митця, зрозуміти особливості його творчого процесу і сприятиме вивченню ідивідуального стилю М.Д. Леонтовича.

Видання розраховане на музикознавців – дослідників історії української музики, а також джерелознавців, археографів, філологів, які цікавляться музичною спадщиною та творчою індивідуальністю композиторів.

Відповідальний редактор
Л. А. Дубровіна

Укладачі
Л. П. Корній (опис духовних творів)
Е. С. Клименко (опис світських творів)

Вступна стаття
Л. П. Корній

Філологічна редакція
Н. М. Зубкової

Видання підготували
О. С. Боляк, М. Л. Скирта

Комп'ютерний набір
О. С. Боляк, С. Г. Даневича

Оригінал-макет
С. Г. Даневича

ISBN 966-02-1058-2

© Л. П. Корній, Е. С. Клименко, укладання, 1999
© Л. П. Корній, вступна стаття, 1999

М.Д. ЛЕОНТОВИЧ І ЙОГО МУЗИЧНА СПАДЩИНА

Нові завдання, які стоять перед сучасним українським музикознавством у вивченні історії української музики, а саме заповнення існуючих "білих плям" у нашій історії, поглиблене вивчення вже відомих музичних явищ, зокрема, творчої індивідуальності композиторів, вимагають проведення різноаспектних джерелознавчих досліджень.

У галузі музичного джерелознавства історії української музики є ще багато прогалин. Так, наприклад, немає навіть археографічних описів нотних автографів класиків української музики (хоч давно існують їх аналоги стосовно українських письменників). З цим пов'язана і відсутність музично-текстологічних досліджень нотних автографів українських композиторів, хоч відомо, що саме робота з рукописами композиторів, з чорновими ескізами є першоосновою для наближення до творчої лабораторії митця.

Особливо вдячним у цьому плані є музичний архів М. Леонтовича, який зберігається в Інституті рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, бо в ньому є не тільки чистові автографи композитора, але й чернетки, ескізи, варіанти, редакції творів.

Вивчення творчості М. Леонтовича досі проводилося переважно за друкованими виданнями[1], натомість текстологічне дослідження його музичної спадщини на основі рукописів може поглибити наше уявлення про неї і розкрити специфіку його творчого процесу.

Для подальшого дослідження творчості М. Леонтовича, а також нового повного видання творів композитора (з усіма їх редакціями) зроб-

---

[1] Творчість М. Леонтовича на основі автографів досліджував Б. Луканюк (див.: Народнопоетичні прообрази у творчості М. Леонтовича // Творчість М. Леонтовича. – К., 1977. – С. 177–199.

лено археографічний опис музичного архіву Леонтовича з Інституту рукопису НБУВ. В Інституті рукопису є музичні архіви й інших композиторів (К. Стеценка, П. Сокальського та ін.), але ми вважали за потрібне першим описати музичний архів Леонтовича як найбагатший на різноманітні рукописи (чернетки, ескізи, варіанти, редакції). Цей вибір обумовлений тим, що М. Леонтович є одним з найвидатніших українських композиторів кінця XIX – початку XX ст., класик української музики.

На коротке життя М. Леонтовича – всього 44 роки (1877–1921) припали революції, світова й громадянська війни, відновлення української державності в УНР, встановлення радянської влади. Леонтович був убитий 23 січня 1921 р., коли він уже заявив про себе своїми творами як композитор з непересічним талантом, коли в його творчості почали з'являтися нові жанри (хори на літературні тексти, опера). Леонтович, як й інші талановиті українські композитори (М. Березовський, А. Ведель), через трагічні обставини не реалізував свого природного таланту повною мірою. Донедавна писали, що Леонтовича вбив бандит. Але в останні роки знайдено документи, які засвідчують, що це був представник влади – чекіст (як зазначено в документах – "агент уезчека Грищенко"[2]).

Після смерті М. Леонтовича в лютому 1921 р. був створений комітет для вшанування пам'яті композитора. На базі цього комітету в 1922 р. виникло Всеукраїнське товариство ім. Леонтовича. У музеї товариства зберігалися нотні автографи композитора. Над редагуванням і виданням цих творів працювали композитор П. Козицький та музичний критик Я. Юрмас. У 1928 р. радянська влада ліквідувала товариство. Усі його матеріали, а також нотні автографи Леонтовича згодом потрапили до відділу рукописів ЦНБ АН УРСР (нині Інститут рукопису НБУВ).

Музичний архів М. Леонтовича налічує понад 300 одиниць зберігання. Сюди входять автографи записів українських народних пісень, які робив сам композитор. Найбільшу частину в музичному архіві Леонтовича займають його хорові обробки українських народних пісень – їх понад 100, чимало з них – у кількох редакціях. Крім того, є обробки масових народних та революційних пісень. Серед світських творів є також матеріали до незавершеної опери (1 дія) "На русалчин Великдень", вокальні твори на літературні тексти (хорові, для голосу з фортепіано та хору з фортепіано): "Моя пісня", "Легенда", "Літні тони", "Льодолом", "Спомини", "Мамо любо"[3]. Леонтович звертався до текстів українських поетів – сучасників композитора Б. Грінченка, М. Вороного, Г. Чупринки

---

[2] Про це писала В. Кузик: Архіви розповідають // Українська культура, 1996.– № 6.– С. 31–32.

[3] Останній твір зафіксований без авторської атрибуції.

(останній був безпідставно звинувачений в організації антирадянського повстання й, як і Леонтович, загинув 1921 р.[4]). У музичному архіві Леонтовича є й деякі інструментальні твори ("Венгерка", "Прелюдія", "Тема з варіаціями"). Чимало в його архіві духовних творів. Крім нотних, в архіві Леонтовича є й інші матеріали: музично-педагогічні праці ("Нотна грамота", "Деякі методичні вказівки щодо організації нотного співу в народних хорах", "Матеріали до методики співу в початковій школі", "Практичні вказівки до методики навчання співу в початковій школі" та ін.), вправи з теорії, гармонії, поліфонії, а також стаття "Як я організував оркестр у селянській школі" та "Пам'ятна книжка".

Крім творів, які зберігаються в музичному архіві Леонтовича НБУВ, існували, мабуть, ще й інші його композиції. Про них згадує Я. Юрмас у статті "До біографії М.Д. Леонтовича" (Життя і революція. 1928, VII).

У творчій спадщині М. Леонтовича переважають хорові акапельні твори. Саме в них виразно проявилася яскрава індивідуальність митця – лірика-мініатюриста. Леонтович любив хоровий спів; його улюбленою справою було хорове диригування. Де б Леонтович не працював учителем – у селах чи містах, він скрізь організовував хори. Тому хор для нього був творчою лабораторією. Виконуючи свої твори в хорах, якими він керував, композитор їх шліфував і удосконалював, через що й виникали нові варіанти та редакції. На хоровій творчості Леонтовича позначилося його прекрасне знання можливостей хорового співу, виразових можливостей кожного голосу та його тембрової специфіки. Чільне місце в репертуарі хорів Леонтовича займала українська народна пісня. У цьому Леонтович продовжував традиції музично-просвітницької діяльності М. Лисенка. Виконання українських народних пісень у кінці XIX – на початку XX ст. в колоніальних умовах царського режиму, в період зростання національно-визвольного руху сприяло пробудженню національної свідомості й національному відродженню, тому жанровим обробкам народних пісень українські композитори другої половини XIX – початку XX ст. М. Лисенко, М. Леонтович, К. Стеценко, О. Кошиць надавали особливого значення.

На хорових обробках народних пісень М. Леонтовича позначилася його закоханість в українську народну пісню (про що йдеться у спогадах композитора). Цю любов він успадкував від своєї матері Марії Йосипівни (з роду Ятвинських). Вона гарно співала і знала багато народних пісень[5]. Саме від матері Леонтович знав чимало пісень. Згодом став їх

---

[4] *Жулинський М.* Із забуття – в безсмертя.– К., 1990.– С. 7.

[5] *Чапківський Ол.* Микола Леонтович. Життя – Творчість – Смерть // Музика.– 1923.– № 1.– С. 7.

сам записувати. Він фіксував українські народні пісні, поширені в Подільському регіоні. Адже композитор народився на Поділлі (в селі Селевинці, на хуторі Монастирьок, Брацлавського повіту Подільської губернії), там навчався (Немирівська гімназія, Шаргородське початкове духовне училище, Кам'янець-Подільська духовна семінарія) і працював учителем (село Чуків, міста Тиврів, Вінниця, Тульчин). Леонтович почав записувати українські народні пісні ще тоді, коли навчався в семінарії. Перебуваючи в батьків під час канікул у селі Білоусівка Брацлавського повіту (у 1895 р. батьки переїхали туди), Леонтович записав багато народних пісень від селян. Обробки цих пісень згодом увійшли до його першої та другої збірок з Поділля (друга збірка з Поділля була надрукована 1903 р.). Леонтович робив записи народних пісень у різні періоди свого життя.

У музичному архіві Леонтовича збереглися недруковані одноголосі українські пісні, записані ним самим. Деякі з них зафіксовані в рукописах як збірки з нумерацією пісень. Найбільша з них складається з сорока пісень, але вона помилково була розділена упорядниками архіву Леонтовича між двома одиницями зберігання (ф. І, од. зб. 36379 та ф. І, од. зб. 36262). У музичному архіві композитора є рукописи із меншою кількістю пісень, а деякі одноголосі записи трапляються й поряд з обробками (див. у каталозі "Одноголосі записи українських народних пісень"). У територіальній атрибуції цих пісень зазначаються села й міста Подільського регіону (Стражгород Гайсинського повіту, Райгород Брацлавського повіту, Володівці, Антонівка Ямпільського повіту, Самгородок, м. Тульчин та ін.). М. Леонтович записував народні пісні також від своїх учнів, друзів, про що свідчать дописки в автографах. Серед них є пісні з Київщини, Харківщини тощо.

У кінці XIX – на початку XX ст. особлива увага надавалася науковому підходу до записів народної пісні. В автографах одноголосих записів народних пісень Леонтович зазначає жанр пісні, територіальну атрибуцію, іноді прізвище виконавця пісні та характер виконання ("протяжно"), – тобто його записи вже наближалися до вимог наукової фольклористики. В автографах обробок народних пісень композитор також фіксував жанр пісні, територіальну атрибуцію та прізвище, від кого записана. Хоч в обробках народних пісень значне місце займали пісні з Подільського регіону, проте є й з Волині, Галичини тощо.

В обробках народних пісень М. Леонтович, на відміну від М. Лисенка, дозволяв собі деякі відхилення від поетичного тексту фольклорного зразка. Це пов'язане з тим, що жанр обробок народних пісень в українській музиці на початку XX ст. набув нової якості, яка яскраво проявилася й у творчості Леонтовича. Народна пісня для Леонтовича

стала вихідним тематичним матеріалом, що розвивався в творі залежно від задуму композитора. Цим зумовлені зміни в поетичному тексті народної пісні (деякі скорочення, заміни слів тощо). Я. Юрмас у примітках до видань обробок народних пісень Леонтовича зазначав деякі з цих відхилень від фольклорних оригіналів. П. Козицький та Я. Юрмас, редагуючи твори Леонтовича до видань 20–30-х років, робили деякі виправлення в поетичних текстах його обробок, орієнтуючись на етнографічні джерела, якими користувався Леонтович. Через це їхні видання, як і пізніші, не завжди відповідають авторським оригіналам, а такі виправлення приводили до небажаних змін в авторському задумі[6].

У музичному архіві Леонтовича значна частина обробок народних пісень має варіанти й редакції. Відштовхнувшись від традиційних ознак жанру, Леонтович збагатив його новаторськими рисами. Вже в творчості Лисенка жанр обробок народних пісень з прикладного переріс у високохудожній. У цьому напрямі розвивав його й Леонтович і досягнув яскравої індивідуальності й оригінальності. У жанрі хорової обробки українських народних пісень він створив шедеври хорової мініатюри, які є не тільки національним, але й світовим надбанням.

Примітним явищем української культури початку XX ст. є також твори Леонтовича останнього періоду на тексти українських поетів ("Легенда", "Льодолом", "Літні тони", "Моя пісня") та його незавершена опера "На русалчин Великдень", у яких простежуються пізньоромантичні риси.

Світські твори Леонтовича вже давно дістали широке визнання і музикознавчу оцінку в численних дослідженнях[7]. Менш відомі й досліджені духовні твори композитора, хоч вони є також значним його надбанням.

М. Леонтович був добре обізнаний з церковною музикою. Цьому сприяла домашня атмосфера, адже його батько й дід були священиками, і церковні співи він чув з дитинства. Його знання церковної музики поглибилося під час навчання в духовному училищі в Шаргороді й, особливо, в духовній семінарії у Кам'янці-Подільському. Уже навчаючись у семінарії, М. Леонтович робив перші обробки церковних наспівів, які виконував семінарський хор, що ним він керував ще будучи семінаристом[8]. Тут же, в семінарії, Леонтович навчався в досвідченого музиканта, вихованця петербурзької Придворної капели Є. Богданова, який записав на Поділлі та Волині чимало церковних піснеспівів, що були на-

---

[6] *Луканюк Б.* Народнопоетичні прообрази у творчості М.Леонтовича.– С. 178.

[7] Леонтович М.Д. Збірка статей та матеріалів.– К., 1947; Творчість М. Леонтовича.– К., 1977 та ін.

[8] *Родневич Микола.* Із семінарських років // М. Леонтович. Спогади..Листи. Матеріали.– К., 1982.– С. 23.

друковані (Вільно, 1894)[9]. Дві мелодії із записів Є. Богданова згодом використав М. Леонтович у своїй "Літургії".

Навчаючись під час літніх канікул 1903 і 1904 рр. у музичних навчальних класах петербурзької Придворної капели під керівництвом композитора і теоретика С.О. Бармотіна та інших педагогів, М. Леонтович не тільки вдосконалював свою диригентську майстерність і поповнював музично-теоретичні знання, але й знайомився з новими творами, зокрема, і в галузі церковної музики.

Серед рукописів духовних творів М. Леонтовича є авторизовані й неавторизовані. Серед авторизованих – наявні окремі чотириголосі піснеспіви з "Всенічної Служби": "Нині отпущаєши", "Світе тихий", "Господь, воцарися", "Хваліте ім'я Господнє"; співи, що виконуються на Воскресіння Христа: "Ангел вопіяше", "Світися, світися, новий Єрусалиме", "Христос Воскрес"; повна "Літургія св. Іоанна Златоустого"; "Подячний молебень", що складається з таких піснеспівів: "Царю небесний", "Бог Господь", "Благодарни суще", "Спаси, Господи", "Воспою Господеві", "Алілуя", "Тебе, Бога, хвалим", "Многая літа"; духовні канти: "Воскликнем днесь", "Од Івана Богослова", "Ой, горе мні, грішнику" і псальма "Потоп" ("Сказав Господь"). Є й ряд неавторизованих піснеспівів.

Серед неавторизованих духовних піснеспівів нами виявлені такі, які не належать М. Леонтовичу. Це прокимни Воскресні ("Яко возвеличишася діла твоя", "Ти, Господи, сохрапиши", "Спаси, Господи, люди твоя", "Господи кріпость", "Помолітеся і воздадіте"), які Леонтович переписав з деякою редакцією з "Обихода нотного церковного пѣнія... Издание Придворной певческой капеллы... под руководством директора Придворной капеллы Н. Бахметева", ч. II. – Спб., 1869. – С. 204, 206, 208.

Часова атрибуція в автографах духовних творів свідчить, що Леонтович писав ці твори в різний період свого життя. Найраніша атрибуція є з першого десятиліття XX ст. У 1906 р. він написав піснеспів "Світе тихий", у 1908 р. – "Нині отпущаєши", у 1909 р. – "Да возрадується". У 1906 р. Леонтович працював учителем залізничної школи на станції Гришине (на Донбасі), але влітку цього року він зі своєю родиною їздив у гості до батька на Поділля[10]. Там він, очевидно, й написав твір "Світе тихий", бо в автографі є така часова атрибуція " 16–19 червня 1906 р." У 1908 р. Леонтович уже працював на Поділлі в місті Тульчині викладачем співу в єпархіальному жіночому училищі і там створював "Нині отпущаєши", "Да возрадується".

Як свідчить часова атрибуція збережених автографів духовних тво-

---

[9] *Іванов В.Ф.* Маловідомі сторінки хорової творчості М.Д. Леонтовича // Леонтович М. Духовні хорові твори.– К., 1993.– С. 3.

[10] *Дячейко В.* М. Леонтович.– К., 1985. – С. 80.

рів, більшість із них була написана в 1919 р., тоді, коли композитор переїхав до Києва. У цей час він створив "Літургію", "Подячний молебень", піснеспіви на Воскресіння Христа; піснеспіви із "Всенічної Служби": "Хваліте ім'я Господнє", нові твори на тексти "Світе тихий", "Нині отпущаєши". Така активність у написанні духовних творів, мабуть, не випадкова і була зумовлена тими змінами, що відбувалися в церковному житті України 1918–1921 рр.

З пожвавленням українського національно-визвольного руху в 1917 р. активізувався рух за автономію православної церкви в Україні. Цей рух завершився Всеукраїнським Православним Церковним Собором у жовтні 1921 р., який затвердив організаційні та ідейні підвалини Української Автокефальної Православної Церкви[11]. Усе це сприяло оновленню й церковної музики, виникненню нових творів з перекладами церковнослов'янських текстів українською мовою й яскравішою українською національною виразністю. Композитори зверталися до старовинних наспівів, використовували народнопісенні елементи. Цей новий стиль церковної музики яскраво представлений у духовній музиці М. Леонтовича, К. Стеценка, О. Кошиця, Я. Яциневича, але розпочав його М. Лисенко у своїх нечисленних духовних творах ("Херувимській", "Діва днесь пресущественного раждает" та ін.).

М. Леонтович усвідомлював, що на новому історичному етапі необхідний розвиток української церковної музики. В одному зі спогадів зазначено, що, перебуваючи в 1919 р. разом зі Стеценком у Кам'янці-Подільському, в колі музикантів він сказав: "Треба визнати, що в галузі хорової музики нас чекає велика робота, яку в свій час розпочали Березовський, Бортнянський і Ведель"[12].

Створена М. Леонтовичем "Літургія" та інші твори вже представляють новий стиль української церковної музики з яскравою національною специфікою, яка виникла внаслідок активного використання фольклорних елементів. Перше виконання "Літургії" Леонтовича було приурочене до визначної події в історії Української Автокефальної Церкви – заснування першої української парафії, і "Літургія" виконувалася в Миколаївському соборі на Печерську 22 травня 1919 р. (закінчив її Леонтович у лютому того ж року). Сучасники відзначили, що "ця "Літургія" завжди буде одним з найкращих українських церковних творів"[13].

---

[11] *Зінченко А.* Всеукраїнський православний церковний собор 1921 року в духовному розвитку українського народу // Український церковно-визвольний рух і утворення УАПЦ.– К., 1997.

[12] *Родневич М.* Із семінарських років – С. 23.

[13] *Пархоменко Л.* Національно-духовне відродження та українська церковна музика першої чверті XX ст. // Український церковно-визвольний рух і утворення УАПЦ.– С. 147–148.

Національної специфіки духовним творам Леонтовича надало використання не тільки фольклорних елементів, але й мелодики церковних наспівів, записаних на Поділлі та в Галичині. Ряд таких наспівів лягли в основу мелодики окремих номерів "Літургії". У "Херувимській" та "Дивноє ім'я Твоє" використані мелодії з Поділля, записані Є. Богдановим, а в "Єдинородний Сину", "Тебе поєм", "Достойно єсть" – мелодії з Галичини. Народні впливи і національна специфіка особливо яскраво відчутні в "Достойно єсть" з "Літургії". У процесі праці над цим твором, що відображений в чорновому автографі (опис № 18), композитор прийшов до відтворення в партії баса ефекту передзвону (остінатні ходи баса на кварту), що надало хорові урочистого характеру й урізноманітнило хорову фактуру. Використовував Леонтович і мелодику грецького наспіву ("Бог Господь" з "Подячного Молебня").

М. Леонтович користувався і друкованими збірниками церковної музики: "Обиход нотного пѣнія".– Ч. I–II.– М., 1892; "Обиход нотного пѣнія". Издание Придворной певческой капеллы под руководством дирижера Придворной капеллы Н. Бахметева". Ч. II.– Спб., 1869; "Обиход нотного пѣнія Киево-Печерской Лавры. Всенощное бденіе" – К., 1901. В одному з піснеспівів "Світе тихий" (опис № 6) використана мелодія київського наспіву з "Обихода нотного пѣнія" (ч. I. – М., 1892, арк. 25 зв.), а в "Хваліте ім'я Господнє" (опис № 8) – з "Обихода нотного пѣнія Киево-Печерской Лавры". У ряді неавторизованих номерів на тексти "Літургії"[14] мелодія використана з друкованих церковних збірників (див. у цьому виданні "Інші піснеспіви на тексти "Літургії" без авторської атрибуції"). У рукописах піснеспівів, мелодія яких узята з вищеназваних друкованих збірників, відсутня авторська атрибуція, отже, питання авторства цих піснеспівів потребує спеціального розгляду. Чернетки деяких з цих піснеспівів, писані рукою Леонтовича, в яких відображений творчий процес, дали підставу припустити, що вони створені М. Леонтовичем.

У духовних кантах Леонтович використовував мелодії, записані П. Демуцьким від лірників (з його праці "Ліра та її мотиви".– К., 1907). До розділу "Духовна музика" не включаємо колядки Леонтовича на релігійні теми ("Небо і земля", "Дивная новина" та ін.), бо їх мелодика вже є трансформованим народним варіантом тих духовних кантів, які у XVIII ст. зафіксовані в рукописних збірниках. Через це їх описи подаємо в підрозділі "Хорові обробки українських народних пісень".

На публікації й дослідженні духовної музики Леонтовича негативно

---

[14] Тут мається на увазі не повна "Літургія" Леонтовича, а окремі інші номери з "Літургії" без авторської атрибуції.

позначилася атеїстична спрямованість радянської ідеології. Після того, як його "Літургія" була видана в Києві склографічним способом у 1921 та 1924 рр., тривалий час духовні твори Леонтовича в Україні не видавалися[15]. Лише в 1993 р. музикознавець В.Ф. Іванов підготував до друку, а "Музична Україна" видала духовні твори цього композитора (М. Леонтович. Духовні хорові твори.– К., 1993). У 90-х роках з'явилися й перші публікації музикознавців, у яких розглядається духовна музика Леонтовича. Окремі спостереження над нею подає Я. Юрченко в четвертому томі "Історії української музики" (К., 1992), а також В. Іванов – у вступі до видання духовних творів М. Леонтовича ("Маловідомі сторінки хорової творчості М.Д. Леонтовича"). Духовним творам Леонтовича спеціально присвячена стаття М. Гордійчука "Духовні твори Миколи Леонтовича" (Народна творчість та етнографія, 1993, № 1). Усе це – лише перші кроки у вивченні духовної музики Леонтовича, і вона ще потребує спеціальних подальших досліджень.

Автографи духовних та світських творів М. Леонтовича (чистовики, чернетки, ескізи, варіанти, редакції) відображають творчий процес митця, визрівання задуму й концепції твору, пошуки нових варіантів. Особливості автографів, перш за все, чернеток, вказують на те, що Леонтович належав до тих митців, у яких визрівав задум і формувався твір у процесі його запису. Автографи дають уявлення про те, в якому напрямі працював композитор. Леонтович постійно вдосконалював текст не тільки в чернетках, але робив деякі зміни і в чистовиках. Він часто був незадоволений створеним і писав нові варіанти, редакції. У чернетках відображена кропітка робота Леонтовича над удосконаленням мелодики хорових партій; його особлива увага до голосоведення в кадансах. При обробках народних пісень помітні пошуки композитора в напрямі посилення виразовості авторських мелодичних ліній. В автографах варіантів творів можна помітити напружену працю над поглибленням образного змісту і вдосконаленням драматургії творів.

До пропонованого Каталогу увійшли археографічні описи всіх духовних та світських творів, які зберігаються у музичному архіві М. Леонтовича Інституту рукопису НБУВ. Каталог був створений на основі попереднього текстологічного та археографічного дослідження кожної одиниці зберігання. У музичному архіві М. Леонтовича є авторизовані й неавторизовані нотні рукописи, через що одним з найперших завдань археографічного дослідження було встановлення авторської атрибуції та автографів М. Леонтовича. Такий аналіз показав, що в музичному архіві Леонтовича, крім його творів, є ще й окремі твори інших композиторів, які переписувалися М. Леонтовичем. Оскільки Каталог є описом

---

[15] У 1973 р. у Вінніпегу була видана "Літургія" М. Леонтовича.

творів М. Леонтовича, ми не вважали за потрібне при описі кожної одиниці зберігання зазначати, що це – твір М. Леонтовича. Одначе при описі вказується наявність у рукописі авторської атрибуції. Часто трапляються випадки, коли в одному списку твору є авторська атрибуція, а в інших, особливо в чернетках, ескізних начерках, її немає. Але при відсутності авторської атрибуції в рукопису, коли немає сумніву, що твір належить М. Леонтовичу, відносимо його до спадщини композитора. В інших випадках, коли в рукопису авторська атрибуція відсутня, в описі відзначаємо, що автор музики не зазначений.

Суттєвою складністю у створенні Каталогу було те, що автографи одного твору були розпорошені по різних одиницях зберігання – іноді навіть без назви твору. В одній одиниці зберігання могли міститися різні твори. Це особливо характерно для спадщини М. Леонтовича, бо він часто повертався до тих самих творів, писав нові варіанти, редакції.

При описі кожної одиниці зберігання визначалися види рукопису твору: автограф, чистовик, чернетка, ескізи, а також варіанти та редакції творів. Поняття "варіант" використовуємо в тих випадках, коли між автографами одного твору немає суттєвих відмінностей, а "редакція" – коли є спільна мелодія, а гармонізація інша або твір написаний для іншого хорового складу (це, здебільшого, стосується обробок народних пісень). Використовуємо також таке поняття, як "список". Коли він зроблений Леонтовичем, то називаємо його "авторським" списком, а якщо він зроблений іншою особою, – то просто "список". Виявлено випадки, коли один твір або цілий рукопис розміщений упорядниками архіву Леонтовича в різних одиницях зберігання.

Структура Каталогу. Духовні й світські твори описані в окремих двох розділах. Описи розміщено двояко: за жанрами та за творами. Наскрізно нумеруються одиниці зберігання. Оскільки в одній одиниці зберігання можуть бути різні твори – духовні та світські, у Каталозі одна одиниця зберігання іноді виступає під кількома номерами. Тільки перший опис одиниці зберігання є повним, із вказівкою всіх творів. При повторенні цієї одиниці зберігання в інших розділах або при описі інших жанрів він скорочений і вказується, під яким номером одиниця зберігання описана вперше.

У Покажчику подані тексти творів, описаних у Каталозі, та номер одиниці зберігання, під яким вони описані. У Покажчику текстів світських творів М. Леонтовича подається також номер пісні, під яким вона описана у збірці.

Археографічний опис охоплює: архівний шифр, кількість аркушів, формат рукопису, вид рукопису (автограф, чистовик, чернетка, ескізи);

назву твору (або творів), автора музики[16] і словесного тексту (якщо відомо), дату створення, якщо про це є вказівка в рукописі; жанр, виконавський склад, тональність, метр (духовні твори здебільшого зафіксовані без метру), текст заголовка, початкові слова тексту, якщо немає заголовка; дописки, наявність цього твору в інших одиницях зберігання. Відзначається, чи твір надрукований, чи не надрукований. Якщо надрукований, то подається видання. При розшифруванні назв творів та авторських дописок в основному зберігаємо мову оригіналу (українську, російську, церковнослов'янську). При описі творів вказуються авторські списки, варіанти, редакції.

Сподіваємося, що цей Каталог сприятиме музично-текстологічному дослідженню спадщини М. Леонтовича, особливостей його творчого процесу та подальшому вивченню його творчості в цілому, а також новому виданню його творів.

Лідія Корній
доктор мистецтвознавства,
професор Національної музичної
академії України ім. П.І. Чайковського

---

[16] Як уже відзначалося, в описі прізвище автора музики не вказується, якщо це твір Леонтовича, оскільки Каталог є описом творів цього композитора.

ДУХОВНІ ТВОРИ М. ЛЕОНТОВИЧА

(для акапельного мішаного
та іншого складу хорів)

ІЗ "ВСЕНІЧНОЇ СЛУЖБИ"

(окремі піснеспіви)

"Нині отпущаєши"

№ 1, ф. І, од. зб. 36288, 1 арк., 35,7 х 26.

Чистовий автограф чотириголосого піснеспіву (C-dur). 1908. Крім того, є закінчення хорового твору з кінцевими словами "мельник меле, шеретує, обернеться, поцілує для потіхи" (слова Т. Шевченка) та ескіз басової партії вокального твору на слова "Замовкли бандури" (опис № 403). Аркуш порваний, писаний олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "Нинѣ отпущаєши". Справа дописка: "14 августа. Муз. Леонтовича". В кінці твору дата: "16 августа 1908 р."

Надруковано "Нині отпущаєши" в зб.: М. Леонтович. Духовні хорові твори (далі – *Дух. хор. тв.*) – К., 1993. – С. 41–42.

№ 2, ф. І, од. зб. 36347, 1 арк., 22 х 34,5.

Копія чистового автографа іншого піснеспіву М. Леонтовича "*Нині отпущаєши*" (g-moll) для трьох голосів (двох тенорів і баса). 1919 р.

Арк. 1. Заголовок: "Нині отпущаєши". Справа дописка: "З Поділля". В кінці твору дописка: "30 травня 1919 р. М. Л." [Микола Леонтович].

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 42–43.

"Світе тихий"

№ 3, ф. І, од. зб. 42000, 1 арк., 35,5 х 26,5.

Чистовий автограф чотириголосого піснеспіву (a-moll, $^2/_4$), писаний

олівцем. 1906 р. Крім того, на арк. 1зв. є "Прелюдія", чорнові ескізи початку фуги (опис № 391).

Арк.1. Заголовок: "Світе тихій". Справа напис: "16, 17, 18, 19-го июня 1906 року. Муз. М. Леонтовича".

Надруковано "Світе тихий" у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 36–37.

№ 4, ф. І, од. зб. 36364, 1 арк., 33,5 х 25,4.

Чистовий автограф чотириголосого піснеспіву без кінця (a-moll, $^2/_4$), писаний олівцем, який має схожість і варіантні відмінності з чистовим автографом з рук. ф. І, од. зб. 42000 (опис № 3). Крім того, на арк. 1зв. є ескізи обробки народної пісні "Ой перепеличка" (опис № 242).

Арк. 1. Поч.: "Світе тихий".

Надруковано з рук. ф. І, од. зб. 42000.

№ 5, ф. І, од. зб. 36270, 1 арк., 21,3 х 34.

Копія чистового автографа іншого чотириголосого піснеспіву – "*Світе тихий*" (G-dur) та піснеспіву "*Господь, воцарися*" (e-moll) М. Леонтовича. 1919 р.

Арк. 1. Заголовок: "Світе тихий". Справа напис: "З Поділля".

Арк. 1зв. Заголовок: "Господь воцарися". Справа напис: "Муз. М. Леонт[овича]". У кінці твору дата: "2 червня 1919 р."

Надруковані "Світе тихий" та "Господь воцарися" у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 38–39, 81.

№ 6, ф. І, од. зб. 36418, 6 арк. (3 – чисті), 35,3 х 26,5.

Чистовий автограф чотириголосого твору "*Світе тихий*" (G-dur), а також "*Херувимської*" з "Літургії" (опис Херувимської див. № 46), писаний брунатним чорнилом. Автор музики не зазначений.

Арк. 1. Заголовок: "Світе тихий" Кіевск[ого] распева (Перелож[ение] из Учебного Обихода Син[одального] изд[ания])".

У піснеспіві "Світе тихий" використаний київський наспів з "Обихода нотного пѣнія". Ч. І.– М., 1892, арк. 25зв.

У друкованих виданнях не виявлено.

"Хваліте ім'я Господнє"

№ 7, ф. І, од. зб. 36438, 2 арк., 17,6 х 26 та 10,6 х 26,5.

Чистовий автограф чотириголосого піснеспіву (F-dur, $^3/_4$). Крім того, є список партії і опрано "*Тебе поєм*" (F-dur, $^4/_4$) з "Літургії" (автор музики "Тебе поєм" не зазначений, почерк, мабуть, не М. Леонтовича), писаний зеленим, синім чорнилом, олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "Хваліте ім'я Господнє". Справа дописка: "Муз. Леонтовича".

Надруковано "Хваліте ім'я Господнє" (не повністю) у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 44.

№ 8, ф. І, од. зб. 36435, 1 арк., 34 х 21.

Чистовий автограф чотириголосого піснеспіву (G-dur), писаний олівцем. Автор музики не зазначений.

Арк. 1. Заголовок: "Хваліте". Справа дописка: "Київо-Печерської Лаври". У партії сопрано використана мелодія з "Обихода нотного пения Киево-Печерской Лавры. Всенощное бденіе".– К., 1901. – С. 86–88.

Надрукований (не повністю) як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 45.

№ 9, ф. І, од. зб. 36436, 1 арк., 21 х 34.

Чистовий автограф чотириголосого піснеспіву (G-dur), писаний олівцем. Автор музики не зазначений. 1919 р.

Арк. 1. Заголовок: "Хвалите имя Господне". Київо-Печерської Лаври". В кінці твору (арк. 1зв.) дата: "2 червня 1919". Схожість цього автографа (незначні варіантні відмінності) з рук. ф. І, од. зб. 36435 (опис № 8).

Надрукований (не повністю) як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 45.

№ 10, ф. І, од. зб. 36437, 1 арк., 34 х 25,4.

Список чотириголосого піснеспіву Іванова "*Хваліте ім'я Господнє*" (G-dur, $^3/_4$), писаний брунатним чорнилом, олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "Хвалите" Иванов".

ХОРОВІ ПАРТІЇ ОКРЕМИХ ПІСНЕСПІВІВ "ВСЕНІЧНОЇ СЛУЖБИ"

№ 11, ф. І, од. зб. 36271, 4 арк. різного розміру: 16,7 х 25,5; 16,5 х 26,5; 12,7 х 26,7.

Список хорових партій (два голоси) піснеспівів "*Да исправиться молитва моя*", "*Господи возвах*", писаний брунатним чорнилом. Автор музики не зазначений.

Арк. 1. Поч.: "Да исправится молитва моя". Дописка: "1 голос".

Арк. 2. Поч.: "Да исправится молитва моя". Дописка: "2 голос".

У друкованих виданнях не виявлено.

"ЛІТУРГІЯ СВ. ІОАННА ЗЛАТОУСТОГО"

№ 12, ф. І, од. зб. 36424, 20 арк., 18 х 26,4 (формат зошита), три окремі аркуші 22,5 х 17,5.

Чистовий автограф "Літургії" для чотириголосого хору, завершеної в лютому 1919 р. Рукою К. Стеценка вписаний твір М. Леонтовича "*Достойно есть*".

Заголовок на титульній сторінці зошита: "М. Леонтович. Літургія". Фіолетове та червоне чорнило. Деякі правки нотного тексту та переклад церковнослов'янського поетичного тексту на українську мову зроблено олівцем.

Арк. 1. Співи на Велику Єктенію. Заголовок: "Служба Божа на Літургії Св. І. Златоуста". Поч.: "*Аминь. Господи помилуй*" (D-dur). Справа: "Муз. та розкладки М. Леонтовича".

Арк. 1зв. Заголовок: "Благослови". Поч.: "*Благослови, душе моя*" (G-dur).

Арк. 2. Співи на Малу Єктенію. "*Господи, помилуй*" (G-dur). Далі заголовок: "*Єдинородный Сыне*". Справа: "Галицьке".

Арк. 2–3. "*Слава Отцу и Сыну*", "*Единородный Сыне*" (G-dur).

Арк. 3. Заголовок: "*Во царствіи*" (D-dur).

Арк. 3зв.–5. "*Блаженни нищіи духом*" (D-dur).

Арк. 6. Співи на вхід з Євангелієм. Заголовок: "*Пріидите, поклонимся*" (D–A).

Арк. 6зв. Заголовок: "Трисвятое". Поч.: "*Аминь. Святый Боже, святый крѣпкий*" (fis-moll).

Арк. 7. Заголовок: "*Аллілуя*" (A-dur). Далі: "*И духови твоєму*", "*Слава тебѣ, Господи*" (D-dur).

Арк. 7зв. Співи на потрійну Єктенію. "*Господи, помилуй*" (D-dur).

Арк. 8. Співи на Єктенію за спочилих. Заголовок: "За упокой". Поч. тексту: "*Господи помилуй*" (D-dur). Далі: співи на Єктенію за оголошених. Напис: "Об оглашенных". Поч. тексту: "*Господи, помилуй*" (D-dur).

Арк. 8–10. Співи на Великий вхід. Заголовок: "*Херувимська*" (заздравна). Поч. тексту: "Иже Херувимы" (G-dur). Дописка справа: "Записано Е. Богдановим на Поділлі".

Арк. 10зв. Співи на благальну Єктенію. "*Господи, помилуй*", "*Подай, Господи*", "*Тебѣ, Господи*" ,"*Отца и Сына*" (D-dur).

Арк. 11. Заголовок: "*Милость мира*" (A-dur).

Арк. 11–11зв. "*Достойно и праведно*" (A-dur).

Арк. 11зв.–12. "*Свят, свят, свят, Господь Саваоф*" (A-dur).

Арк. 12зв.–13. Заголовок: "*Тебе поем*". Справа: "Галицьке" (A-dur).

Арк. 13зв.–14. Заголовок: "*Достойно є*" (галицьке). (D-dur, $^{2}/_{4}$). Список твору М. Леонтовича зроблений К. Стеценком. Про це свідчить дописка К. Стеценка: "З рукописного клаптика М.Д. Леонтовича (укр. текст підкладено мною К.С.) 2. II. 1921".

Автограф "Достойно єсть" М. Леонтовича див.: ф. І, од. зб. 36277 (опис № 18).

Арк. 15. Заголовок: "Просительная ектенія". Поч тексту: "*И всѣх и вся*" (D-dur).

Арк. 15–16. Заголовок: "Молитва Господня". Поч тексту: "*Отче наш*" (D-dur). "*И духови твоему*", "*Тебѣ, Господи*" (D-dur). Далі заголовок: "*Єдин Свят*" (D-dur).

Арк. 16зв. "*Хвалите Господа с небес*" (G–D-dur).

Арк. 17–18. Заголовок: "*Дивное имя Твое, Спасе*" (B–g). Дописка справа рукою автора: "З Поділля. Запис[ав] Е. Богданов".
Дописка зліва олівцем: "Замість причастного, співати: Почаївська Божа Матір".

Арк. 18. Заголовок: "*Благословен Грядый*" (D-dur).

Арк. 18зв. "*Видѣхом свѣт истинный*" (h-moll).

Арк. 18зв.–19зв. "*Да исполнятся уста наша*" (h-moll).

Арк. 19зв.–20. Співи на Єктенію подяки "*Господи, помилуй*", "*Тебѣ, Господи*", "*О имени Господни*", "*Буди имя Господне*", "*Слава и нынѣ*" (h–D). У кінці автографа дописка М. Леонтовича: "м. лютий 1919 року" та дописка олівцем К. Стеценка: "Автограф М.Д. Леонтовича. Помер в ніч з 22/9 на 23/10 січня 1921 р. в селі Марківці Гайсинського пов. на Поділлі".

Додаток до зошита (три окремі аркуші – арк. 21– 23).

Уривки списків з "Літургії І. Златоустого" М. Леонтовича. Для чотириголосого хору та окремі хорові партії. Фіолетовим чорнилом і олівцем.

Арк. 21. Заголовок: "Літургія св. І. Златоустого" М. Леонтовича. Поч. тексту: "*Аминь. Господи, помилуй*" (D-dur). Далі: "*Благослови душе моя*" (G-dur). На зворотньому боці аркуша такий запис: "Прилюдне засідання музичної комісії, яке буде призначено на 13/III – 1923 р. через хворість тов. М. Грінченка та відсутність А. Буцького переноситься на слідуючий вівторок (20. III – 1923 р.)". Очевидно, що цей запис (можливо, оголошення), зроблений кимось з музичної комісії товариства ім. М. Леонтовича, а нотний список не є автографом М. Леонтовича.

Арк. 22. Партія сопрано з кінця "Літургії". Заголовок: "Кінець Літургії". Поч. тексту: "*Господи, помилуй*" (D-dur). Список рукою М. Леонтовича.

Арк. 23. Партія тенора. Заголовок: "Кінець Літургії". Поч. тексту: "*Господи, помилуй*" (D-dur). Список рукою М. Леонтовича. В кінці дата – "18.V.19". (Очевидно, в цей час "Літургія" М. Леонтовича виконувалася).

Наявні деякі варіантні відмінності з кінцем музичного тексту "Літургії", записаної в зошиті (див. арк. 19зв.–20).

"Літургія св. І. Златоустого" М. Леонтовича була надрукована в 1921 р. склографічним способом, а в 1993 р. – видана в зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 82–119.

Простежуються деякі відмінності між цими виданнями та автографом ф. І, од. зб. 36424.

ОКРЕМІ ЧАСТИНИ ТА ОКРЕМІ ПІСНЕСПІВИ З "ЛІТУРГІЇ ІОАННА ЗЛАТОУСТОГО" М. ЛЕОНТОВИЧА

№ 13, ф. І, од. зб. 36422, 1 арк., 18 х 26,5.

Чистовий автограф початку "Літургії" для чотириголосого хору, писаний синім чорнилом.

Арк. 1. Заголовок: "Служба Божа на Літургії Св. І. Златоустого". Справа дописка: "Музика та переклад М. Леонтовича". Поч.: "*Аминь. Господи, помилуй*" (D-dur). Далі: "*Благослови, душе моя, Господа*" (G-dur).

Арк. 1зв. Заголовок: "Мала ектенія". "*Господи, помилуй*" (G-dur). Схожість (з незначними варіантними відмінностями) з рук. ф. І, од. зб. 36424 (опис № 12).

№ 14, ф. І, од. зб. 36423, 4 арк., 18 х 26,5. Аркуші скріплені у зошит.

Чистовий автограф заключної частини "Літургії" для чотириголосого хору: "*І всіх, і вся*", "*Отче наш*", "*Да исполняться*", писаний синім чорнилом.

На титульній сторінці зошита напис олівцем рукою М. Леонтовича: "Служба Божа на Літургії Св. І. Златоустого. Муз[ика] та переклад М. Леонтовича". Початок зошита відсутній. Можливо, що його 1-й аркуш в рук. 36422 (опис № 13).

Арк. 1. Заголовок: "И всѣх, і вся". Далі: "Отче наш".

Арк. 1зв. Продовження "Отче наш" (D-dur) без кінця. Закінчення див. у рук. ф. І, од. зб. 36329, арк. 2 (опис № 15).

Арк. 2–2зв. Заголовок: "Да исполнятся" (h-moll).

Арк. 3–3зв. Заголовок: "Кінець Літургії". Поч.: "Господи, помилуй" (D-dur). Схожість (з незначними варіантними відмінностями) з автографом ф. І, од. зб. 36424 (опис № 12).

№ 15, ф. І, од. зб. 36329, 2 арк., 18 х 26,5.

Чорновий автограф уривків з "Літургії" для чотириголосого хору: "*Милість спокою*", "*Алілуя*", "*Отче наш*" (закінчення), "*Благословен грядий*", писаний брунатним і синім чорнилом, олівцем.

Арк. 1. "Милость мира" (h-moll). Далі: "Аллілуя". Чорновий запис із правками. Автор музики не зазначений. Музичний текст відмінний від твору з рук. ф. І, од. зб. 36424 (опис № 12).

Арк. 2. Закінчення піснеспіву "Отче наш" (D-dur). Початок див. у рук. ф. І, од. зб. 36423. Далі: "Благословен грядий" (D-dur). Тотожні тексти двох останніх хорів див.: ф. І, од. зб. 36424.

"Милість спокою" не надруковано.

№ 16, ф. І, од. зб. 36254, 1 арк., 14,5 х 26,5.

Чистовий автограф уривка з "Літургії" для чотириголосого хору: "*Алілуя*", "*І духові твоему*", "*Слава тобі, Господи*", "*Господи, помилуй*"). Крім того, запис монодичного співу "*В память вічную*" київського наспіву. Брунатним, синім чорнилом, олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "Аллилуя після Апостола" (D-dur). Поч. "Господи, помилуй" (A-dur).

Арк. 1зв. Заголовок: "Київське". Поч. тексту: "В память вѣчную".

Схожість піснеспівів з "Літургії" (незначні варіанти) з рук. ф. І, од. зб. 36424.

№ 17, ф. І, од. зб. 36408, 2 арк., 34,5 х 26.

Чорновий автограф чотириголосих піснеспівів з "Літургії": "*Прийдіте поклонімся*", "*Святий Боже, Святий кріпкий*", "*Благослови, душе моя, Господа*", ескізний уривок із заключної частини "*Херувимської*". Крім того, є "*Господи, спаси благочестивия*". Олівцем, чорним, синім чорнилом.

Арк. 1. Заголовок: "Пріидите поклонимся" (D–A). Справа дописка: "Муз. М. Леонтовича". Далі ескізи заключної частини "Херувимської". Далі заголовок: "Господи, спаси благочестивия" (A-dur). Автор музики цього співу не зазначений.

Арк. 1зв. "Святий Боже" (fis-moll). Далі заголовок: "Благослови душе моя, Господи" (G-dur).

Чистовий автограф цих піснеспівів (крім "Господи, спаси" та уривка з Херувимської) див.: ф. І, од. зб. 36424.

Арк. 2. Закінчення твору на текст "Чашу спасенія". Зліва дописка: "Чашу спасенія". Обиход".

"Господи, спаси благочестивия" не надруковано.

№ 18, ф. І, од. зб. 36277, 2 арк. (2-й чистий), 21 х 17,6.

Чистовий автограф (з деякими правками) піснеспіву "Достойно єсть" для чотириголосого хору з "Літургії", писаний синім чорнилом.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "Достойно єсть". Дописка: "Галицьке. Перек[лад] М. Леонтовича" (D-dur).

№ 19, ф. І, од. зб. 36278, 2 арк., 35,4 х 26,5.

Чорновий автограф двох варіантів ескізів хору "*Достойно єсть*" з "Літургії" та ескізи піснеспіву "*Тебе, Бога, хвалим*" зі Служби "Подячний молебень" (муз. М. Леонтовича), писаний олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "Достойно єсть". Справа напис: "Галицьке". Два варіанти ескізів твору. Перший – в G-dur; другий в D-dur. Другий варіант став основою для чистового автографа (з деякими варіантними відмінностями), див.: ф. І, од. зб. 36277 (опис №18).

Арк. 1зв.–2. Заголовок: "Тебе, Бога, хвалим" (G-dur). Ескізи твору з правками, варіантами окремих тактів. Чистовий автограф цього твору

див.: ф. І, од. зб. 36269 (опис №48). Зліва на полях і внизу дописки, які не мають відношення до основного тексту: "Рада культури та освіти", "Доклад з приводу: а) обрання чинів; б) вибори до ісполкому", "Академія мистецтв. Підвальна 38, телеф.. 12–45, дома Татарська 25 Бойчук М."

Надруковані у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 114–116; 73–77.

№ 20, ф. І, од. зб. 36282, 1 арк., 29,5 х 24,5.

Чорновий автограф чотириголосого твору "*Єдинородний Сину*" з "Літургії", писаний фіолетовим чорнилом.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "Єдинородный сыне" Галицьке" (G–e).

Чистовий автограф цього твору див. у рук.: ф. І, од. зб. 35424.

№ 21, ф. І, од. зб. 36302, 1 арк., 34 х 26.

Чорновий автограф творів з "Літургії": дві редакції "*Херувимської*" на одну мелодію для чотириголосого хору; "*Єдинородний сину*" – одноголосний запис, писаний олівцем і чорним чорнилом.

Арк. 1. Заголовок: "Иже херувими" (заздравна). Стара мелодія з Поділля" (G-dur).

Арк. 1зв. Заголовок: "Иже херувими" (заздравна) (G-dur). Справа дописка: "З Поділля", записано Е.А. Богдановим. Переклад М. Леонтовича. Ця редакція "Херувимської" була взята за основу чистового автографа ф. І, од. зб. 36424. Далі заголовок: "Єдинородний Сыне". Інший мелодичний зміст, ніж у піснеспіві рук.: ф. І, од. зб. 36424.

№ 22, ф. І, од. зб. 36264, 1 арк., 34,5 х 26.

Чорновий автограф чотириголосих піснеспівів з "Літургії": "*У царстві твоїм*", "*Блаженні убогії духом*", писаний олівцем.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "Во царствіи твоем". Музика М.Д. Леонтовича (D-dur), далі "Блаженни нищіи духом" (D-dur).

Чистовий автограф цих хорів див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 3–5.

№ 23, ф. І, од. зб. 36328, 1 арк., 35,5 х 26,5.

Чорновий автограф ескізів окремих піснеспівів з "Літургії" для чотириголосого хору: "*Милість спокою*", "*Достойно і праведно*", "*Свят, свят, свят, Господь Саваоф*".

Чистовий автограф цих піснеспівів див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 11–12. Олівцем, чорним чорнилом.

Арк. 1. Поч. "Милость мира" (B-dur). Далі ескізи: "Достойно и праведно" (без словесного тексту) (B-dur); "Свят, свят, свят, Господь Саваоф" (B-dur).

Арк. 1зв. Ескізи "Достойно и праведно" (без словесного тексту), "Свят, свят, свят, Господь Саваоф", "Милость мира".

№ 24, ф. І, од. зб. 36258, 1 арк, 26 х 26.

Чорновий автограф чотириголосих піснеспівів з "Літургії": "*Благослови, душе моя, Господа*", "*Господи, помилуй*", "*Тебе поєм*".

Чистовий автограф цих творів див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 1, 1зв., 12зв.–13. Брунатним чорнилом, олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "Благослови, душе моя, Господа". Муз. М. Леонтовича (G-dur). У кінці хору дата: "20 лютого 1919 року". Далі заголовок: "Велика Єктенія". Зліва дописка: "початок". Поч. тексту: "Аминь. Господи, помилуй" (D-dur).

Арк. 1зв. Заголовок: "Тебе поем". З Галичини" (C-dur).

№ 25, ф. І, од. зб. 36391, 2 арк., 35,3 х 22.

Чистовий список уривку чотириголосого хору "*Отче наш*" (D-dur) з "Літургії". Початок нотного тексту, а словесний текст поданий повністю. Повний музичний текст цього твору див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 15–16. Брунатним чорнилом.

№ 26, ф. І, од. зб. 36428, 2 арк., 26,5 х 36.

Чорновий автограф чотириголосих творів з "Літургії": "*Господи, помилуй*", "*Подай, Господи*", "*Тобі, Господи*", "*І духові твоєму*", "*Отця і Сина*" (D-dur), "*Єдинородний Сину*" (словесний текст) (арк. 2).

Чистовий автограф див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 10зв.

Крім того, є обробки народних пісень М. Леонтовича: "Межи трьома дорогами", "В полі, полі", "Ой з-за гори кам'яної", уривок з опери "На русалчин Великдень" (описи № 314, 90, 212, 376). Олівцем, брунатним чорнилом.

№ 27, ф. І, од. зб. 36392, 2 арк., 26,5 х 18.

Чорновий автограф олівцем окремих номерів з "Літургії' для чотириголосого хору: "*Отче наш*", "*Єдин свят*", "*Благословен грядий*", "*Дивное ім'я твоє*". Чистовий автограф цих піснеспівів див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 15–18.

Арк. 1. Заголовок: "Отче наш" (D-dur).

Арк. 1зв. Заголовок: "Єдин свят" (D-dur). Дописка: "після відкриття завіси". Ескізи хору "Благословен грядый" (відмінні від чистовика).

Арк. 2–2зв. Заголовок: "Дивное ім'я твоє, Ісусе" (B–g). Напис справа: "Мелодія з Поділля записана Е. Богдановим". На арк. 2зв. дописка "М. Леонтович".

ОКРЕМІ ХОРОВІ ПАРТІЇ З "ЛІТУРГІЇ СВ. І. ЗЛАТОУСТОГО"

№ 28, ф. І, од. зб. 36396, 12 арк. різного розміру: 17,5 х 22; 13,6 х 22; 12,5 х 22; 11 х 22; 9 х 22; 12 х 18.

Список хорових партій піснеспівів на Благальну Єктенію з "Літургії" (по три партії дискантів, альтів, тенорів, басів): "*Господи, помилуй*", "*Подай, Господи*", "*Тобі, Господи*", "*І духові твоєму*", "*Отця і сина*" (D-dur), писаний брунатним чорнилом.

Заголовок: "Після Херувимської". Справа напис: "Леонтович".

Арк. 4, 11, 12 – партії дискантів.

Арк. 6, 8, 9 – партії альтів.

Арк. 5, 7, 10 – партії тенорів.

Арк. 1, 2, 3 – партії басів.

На арк. 1, 2, 3, 7, 8, 11 у кінці дописка, мабуть, прізвище переписувача: Хв. Ко[...].

Чистовий автограф хорової партитури цієї частини "Літургії" див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 11.

№ 29, ф. І, од. зб. 36281, 7 арк. різного розміру: 22,5 х 18; 17,5 х 22; 15 х 22; 14 х 22; 10,5 х 22.

Список хорових партій з частини "Літургії:" "*І духові твоєму*", "*Тобі, Господи*", "*Єдин свят*", "*Хваліте Господа з небес*" (D-dur), писаний брунатним чорнилом, олівцем. Автограф хорової партитури цих творів див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 16–16зв.

Заголовок: "Єдин свят". Справа: "Муз. М. Леонтовича". Поч. тексту: "Амінь".

Арк. 1, 2 – партії дискантів.

Арк. 3, 4 – партії альтів.

Арк. 5, 6 – партії тенорів.

Арк. 7 – партії басів.

На арк. 4 у кінці, мабуть, прізвище переписувача Хв. Ко[...].

№ 30, ф. І, од. зб. 36419, 2 арк., 35,4 х 26,5.

Список хорових партій піснеспіву "*Святий Боже, святий кріпкий*" – уривка з "Літургії" М. Леонтовича (fis-moll).

Автограф хорової партитури див.: ф. І, од. зб. 36424 (арк. 6зв.). Олівцем.

Заголовок: "Святий Боже".

Арк. 1 – партії сопрано і альта.

Арк. 2 – партії тенора і баса.

№ 31, ф. І, од. зб. 36289, 3 арк., 17,5 х 26,3.

Список хорових партій з частини "Літургії": "*Господи, помилуй*", "*Подай, Господи*", "*Тобі, Господи*" (D-dur), писаний чорним чорнилом. Автограф партитури див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 8.

Заголовок: "Заупокойна" Поч. тексту: "Господи, помилуй". Дописка: "муз. Леонтовича".

Арк. 1 – партія сопрано.

Арк. 2 – партія альта.

Арк. 3 – партія тенора.

№ 32, ф. І, од. зб. 36296, 8 арк., 34 х 22.

Список хорових партій з частини "Літургії": "*І всіх, і вся*", "*Господи, помилуй*", "*Тобі, Господи*", "*Отче наш*" (D-dur), писаний олівцем. Автограф партитури див.: ф. І, од. зб. 36424, арк. 15–16.

Заголовок: "І всіх, і вся". Справа: "Муз. Леонтовича".

Арк. 1, 2 – партії сопрано.

Арк. 3, 4 – партії альтів.

Арк. 5, 6 – партії тенорів.

Арк. 7, 8 – партії басів.

ІНШІ ТВОРИ НА ТЕКСТИ "ЛІТУРГІЇ" БЕЗ АВТОРСЬКОЇ АТРИБУЦІЇ

№ 33, ф. І, од. зб. 36320, 1 арк., 16,3 х 25,5.

Чистовий список чотириголосих піснеспівів з "Літургії": "*Господи, помилуй*", "*Благослови, душе моя, Господа*", "*Слава Отцю і Сину*", "*Єдинородний Сину*". Автор музики не зазначений. Можливо, список з якогось друкованого видання. Брунатним чорнилом.

Арк. 1. Заголовок: "Литургия". Поч.: "Аминь. Господи, помилуй" (F-dur).

Арк. 1 зв. Заголовок: "Затѣм м. Ектенія". Поч.: "Слава Отцу и Сыну" (g-moll). У друкованих виданнях творів Леонтовича не виявлено.

№ 34, ф. І, од. зб. 36255, 6 арк., 17,5 х 26,5.

Чистовий список чотириголосих співів з "Літургії": "*Господи, помилуй*", "*Благослови, душе моя, Господа*", "*Єдинородний Сину*", "*У царстві Твоїм*", "*Прийдіте поклонімся*", "*Святий Боже*", писаний брунатним чорнилом. Автор музики не зазначений. Можливо, список з якогось друкованого видання. Список має схожість із рук. ф. І, од. зб. 36320 (опис № 33).

Арк. 1–1зв. Поч.: "Аминь. Господи, помилуй". Далі: "Благослови, душе моя, Господа". Позначено як № 1 (G-dur).

Арк. 2–3. Повторення № 1.

Арк. 3–4. № 2. Поч.: "Слава Отцу и Сыну" (a-moll).

Арк. 4зв. № 3. Поч.: "Во царствіи твоем" (G-dur).

Арк. 5–5зв. Поч.: "Пріидите поклонимся" (F-dur).

Арк. 6. Поч.: "Пріидите поклонимся" (a-moll).

Арк. 6зв. Поч.: "Святый Боже" (g-moll).

У друкованих виданнях творів не виявлено.

№ 35, ф. І, од. зб. 36363, 2 арк., 36,3 х 25,8.

Чорновий автограф творів з "Літургії": "*Херувимська*", "*Милість спокою*", "*Достойно і праведно*", "*Свят, свят, свят, Господь Саваоф*", "*Благословен грядий*". Крім того, є чорнові ескізи народних пісень: "Ой

перепеличка", "Мала мати одну дочку", "Слава на небі" (описи № 171, 241, 410). Чорним чорнилом, олівцем.

У творах з "Літургії" використані монодичні (одноголосі) наспіви з "Обихода нотного пѣнія" ч. II. – М., 1892. – Арк. 18, 25.

Автор музики не вказаний, але особливості чорнового автографа дають підставу припустити, що це твори М. Леонтовича, у яких використані наспіви з "Обиходу".

Арк. 1зв. Заключна частина "Херувимської" "Яко да царя".

Арк. 2. Заголовок: "Милость мира". Зліва дописка: "страница *к, є* [25] Обиход нотного пѣнія", ч. II (G-dur). Далі: "Достойно и праведно", "Свят, свят, свят, Господь Саваоф", "Благословен грядий" (e-moll). Олівцем дописка: "Тебе поем дальше".

Арк. 2зв. Заголовок: "Иже Херувими". Справа дописка: "Обиход нотного пѣнія, ч. II, стр. 18 на оборотѣ" (B-dur). Чистовий автограф цієї Херувимської пісні див.: ф. I, од. зб. 36418 (опис № 4). Інша редакція обробки цієї мелодії з "Обиходу" див.: ф. I, од. зб. 36303 (опис № 39).

Надрукована інша редакція "Херувимської" на цю ж мелодію у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 64–65. Інші твори не виявлені у друкованих виданнях творів М. Леонтовича.

№ 36, ф. I, од. зб. 36330, 7 арк., 17,5 х 22.

Список хорових партій окремих піснеспівів з "Літургії" "*Милість спокою*", "*І со духом твоїм*", "*Імами ко Господу*", "*Достойно і праведно*", "*Свят, свят, свят, Господь Саваоф*", "*Тебе поєм*" (G-dur). Список через копірку. Автограф партитури див.: ф. I, од. 36363 (опис № 35). Автор музики не зазначений.

Заголовок: "Милость мира". Справа напис: "Обиход нотного пѣнія", ч. II. У кінці партії дописка: "15. V, 19 р. Ол. Недв..."

У друкованих творах М. Леонтовича цих творів не виявлено.

№ 37, ф. I, од. зб. 36300, 1 арк., 35,5 х 26,5.

Чистовий автограф (?) "*Херувимської*" для чотириголосого хору (G-dur), писаний чорним чорнилом. Автор музики не зазначений.

Арк. 1. Заголовок: "Софроніевская". Поч.: "Иже Херувими".

Арк. 1зв. "Аминь. Яко да Царя". У "Херувимській" використано монодичний наспів з "Обихода нотного пѣнія" ч. II. – М., 1892. – Арк. 22.

Надруковано як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 54–55.

№ 38, ф. I, од. зб. 36301, 3 арк., 17,5 х 26,5.

Чистовий автограф (?) "*Херувимської*" для чотириголосого хору (B-g), писаний чорним чорнилом. Автор музики не зазначений. У "Херувимській" використано монодичний грецький наспів 3 гласу з "Обихода нотного пѣнія" ч. II. – С. 16.

Арк. 1–2. Поч.: "Иже Херувими".

Арк. 3–3зв. Поч.: "Аминь. Яко да царя".

Надруковано як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 56–61.

№ 39, ф. І, од. зб. 36303, 1 арк., 35,5 х 26,5.

Чорновий автограф двох "*Херувимських*" для жіночого хору (В та А), писаний брунатним чорнилом. Автор музики не зазначений. У "Херувимських" використані монодичні наспіви з "Обихода нотного пѣнія" ч. II. – С. 18зв.–19, 21. Правки нотного тексту дають можливість припустити, що опрацювання цих наспівів з "Обиходу" належать М. Леонтовичу.

Арк. 1. Заголовок: "Подобна: Во всю землю изыде". Цей наспів М. Леонтович узяв з "Обиходу" (арк. 18зв.–19). Поч.: "Иже Херувими". Зліва дописка: "Женский хор".

Арк. 1зв. Заголовок: "Иже Хе[рувими]: Чашу спасенія пріиму, Обихода нотного пѣнія", ч. II, стр. *к*, *а* [21]".

Дві "Херувимські" надруковані як твори М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 55–56; 64–65.

№ 40, ф. І, од. зб. 36298, 1 арк., 35,5 х 26,5.

Чорновий автограф "*Херувимської*" для чотириголосого хору (g-d), писаний брунатним чорнилом, олівцем. Автор музики не зазначений. У "Херувимській" використаний монодичний наспів з "Обиходу", ч. II, арк. 21. Правки нотного тексту дають підставу припустити, що обробка цього наспіву належить М. Леонтовичу.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "Обиход нотного пѣнія", ч. II, лист *к*, *а* [21] "Иже Херувими. Подобна: Чашу спасенія пріиму".

Надруковано як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 49–52.

№ 41, ф. І, од. зб. 36304, 12 арк., 22 х 17,5.

Копія хорових партій "*Херувимської*" (g-d). Автограф хорової партитури цього твору див.: ф. І, од. зб. 36298 (опис № 40).

Заголовок: "Иже Херувими".

Арк. 1, 3, 4 – партії сопрано.

Арк. 2, 5, 7 – партії альтів.

Арк. 6, 11, 12 – партії тенорів.

Арк. 8, 9, 10 – партії басів.

№ 42, ф. І, од. зб. 36297, 1 арк., 17 х 21,6.

Чистовий список "*Херувимської*" (без кінця) для чотириголосого хору (G-dur, $^2/_4$), писаний олівцем. Закінчення див.: ф. І, од. зб. 36434 (опис № 43). Автор музики не зазначений.

Арк. 1. Поч.: "Иже Херувими".

Надруковано як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 48.

№ 43, ф. І, од. зб. 36434, 1 арк., 17 х 21,6.

Чистовий список закінчення "*Херувимської*" для чотириголосого хору (G-dur), писаний олівцем. Початок див.: ф. І, од. зб. 36297 (опис № 42). Автор музики не зазначений.

Арк. 1–1зв. Поч.: "...чениє. "Аминь. Яко да Царя". "Яко да Царя" не увійшло в "Херувимську" у друкованому виданні: *Дух. хор. тв.* – С. 48–49.

№ 44, ф, І, од. зб. 36299, 2 арк., 26 х 17,5.

Чорновий автограф "*Херувимської*", "*Милість спокою*", "*І со духом твоїм*", "*Імами ко Господу*" з "Літургії" для чотириголосого хору, писаний чорним чорнилом, олівцем. У "Херувимській" використаний монодичний наспів з "Обиходу", ч. ІІ (Подобна "Спасеніе содѣлал єси") – арк. 19зв. Автор музики не зазначений. Особливості рукопису дають підставу вважати, що це обробка М. Леонтовича.

Арк. 1–2. Поч.: "Иже Херувимы" (f-moll).

Арк. 2 зв. "Милость мира", "И со духом твоим" (без слів), "Имамы ко Господу" (c-moll).

Надрукована "Херувимська" як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 52–53.

№ 45, ф. І, од. зб. 36341, 1 арк., 35 х 25,5.

Чорновий і чистовий автографи чотириголосих піснеспівів: другої частини "*Херувимської*" ("Яко да царя") та колядки "На Ордані" (опис останньої див. № 187), писані чорнилом, олівцем. У другій частині "Херувимської" використаний монодичний наспів з "Херувимської" "Стрѣлецкой" з "Обиходу", ч. ІІ, арк. 18–18зв. Автор музики не зазначений. Особливості рукопису дають підставу припустити, що це твір М. Леонтовича.

Арк. 1зв. Поч. "Яко да Царя" (B-dur). У кінці дата – "31 мая 1916 р."

Друга частина "Херувимської" ("Яко да царя") надрукована у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 61–63.

№ 46, ф. І, од. зб. 36418, 6 арк. (3 – чисті), 35,3 х 26,5.

Чистовий список "*Херувимської*" для чотириголосого хору (B-dur), писаний брунатним чорнилом. Автор музики не зазначений.

Арк. 2–3. Заголовок: "Иже Херувими". Подобна "Во всю землю". У "Херувимській" використаний монодичний наспів з "Обихода нотного пѣнія", ч. ІІ, арк. 18. Чернетка цього твору див.: ф. І, од. зб. 36363 (опис № 35).

У друкованих виданнях не виявлено.

№ 47, ф. І, од. зб. 36810, 23 арк., 33,6 х 25,4.

Чорновий автограф чотириголосих піснеспівів з "Літургії": "*Херувимська*", "*Тебе поєм*", "*Милість спокою*", "*Достойно єсть*", "*Свят, свят, свят, Господь Саваоф*", а також "*Да возрадуется*" (словесний текст цього твору нерозбірливий). Крім того, є світські твори М. Леонтовича (описи № 68, 108, 130, 215), а також твори інших авторів (опис

№ 402). Олівцем, з правками. Автор музики духовних творів не зазначений, але особливості чорнового рукопису дають підставу припустити, що це твори М. Леонтовича.

Арк. 1. Заголовок: "Херувимська". Поч.: "Иже Херувимы" (A-dur).

Арк. 1зв. Заголовок: "Тебе поем" (g-moll).

Арк. 2. Заголовок: "Милость мира". Далі: "Достойно и праведно", "Свят, свят, свят, Господь Саваоф".

Арк. 8–10. Заголовок: "Да возрадуется" (F-dur). У кінці дописка: "21 и 22 мая 1909 года".

Арк. 23–23зв. Заголовок: "Милость мира для женского хора". Поч.: "Милость мира" (B-dur). Далі: "Достойно и праведно", "Свят, свят, свят, Господь Саваоф". Ці твори мають інший мелодичний зміст, ніж на другому аркуші.

У друкованих виданнях не виявлено.

"Подячний молебень"

№ 48, ф. І, од. зб. 36269, 5 арк., 35,3 х 26,5 (арк. 3-й – 35 х 22).

Чистовий автограф чотириголосих піснеспівів: "*Царю небесний*", "*Господи, помилуй*" (Велика Єктенія), "*Бог Господь*", "*Благодарні суще*", "*Спаси, Господи*", "*Воспою Господеві*" (прокимен), "*Алілуя*", "*Тебе, Бога, хвалим*", "*Многая літа*", що написані 19 березня 1919 р. Брунатним чорнилом, правки і дописки олівцем.

На титульному аркуші заголовок: "Господу Богу Молебен благодарственний (О полученії прошенія). Музика М. Леонтовича. 1919 р. 19 березня".

Арк. 1. Заголовок: "Царю небесний" (D-h). Далі заголовок: "Велика Єктенія". Поч. тексту: "Господи, помилуй" (D-dur). Нотний текст перекреслений.

Арк. 2. Заголовок: "Бог Господь". Справа дописка: "Провідна мелодія 4 гласа грецького розспіва" (D-dur). Далі: "Благодарни суще" (D-dur).

Арк. 2зв. Заголовок: "Спаси, Господи". Муз. М. Леонтовича (h-moll). Далі – заголовок: "Прокимен "Воспою Господеви". Дописка олівцем: "перед Апостолом" (A-dur).

Арк. 3–3зв. Поч.: "Алілуя". Далі – "Господи, помилуй", "Всякое дыханіє", "Господи, помилуй", "Слава Тебі, Господи", "Господи, помилуй". В кінці тексту на третьому аркуші дата – "1.XI".

Арк. 4–5. Заголовок: "Тебе, Бога, хвалим". Муз. М. Леонтовича (G-dur).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 67–79.

№ 49, ф. І, од. зб. 36427, 1 арк., 22,5 х 26,5.

Чорновий автограф двох редакцій чотириголосого піснеспіву "*Царю небесний*", писаний брунатним чорнилом, олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "Спів служби Божої на Молебні "о полученіи прошенія". Поч.: "Аминь. Царю небесний" (h-moll). Ця редакція твору "Царю небесний" написана брунатним чорнилом, перекреслена.

Арк. 1зв. Заголовок: "Молебен благодарственный. Муз. М. Леонтовича." Поч.: "Аминь. Царю небесный" (h-moll). Олівцем з правками. Ця редакція твору є в чистовому автографі, див.: ф. I, од. зб. 36269 (опис № 48).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 67–68.

№ 50, ф. I, од. зб. 36332, 1 арк., 17 х 26,5.

Чистовий автограф (з деякими перекресленнями) чотириголосих піснеспівів: "*Алілуя*", "*Господи, помилуй*", "*Всякоє диханіє*", "*Слава тобі, Господи*", писаний червоним чорнилом. Ці ж твори (з незначними відмінностями) див.: ф. I, од. зб. 36269.

Арк. 1. Заголовок: "Молебен о полученіи прошения". Поч.: "Алілуя" (D-dur). Зліва на полях: "Алілуя після Апостола".

Арк. 1зв. Поч.: "Господи, помилуй". Зліва напис: "Сугуба Єктенія після Апостола" (D-dur).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 72–73.

№ 51, ф. I, од. зб. 36429, 2 арк., 35 х 26,5.

Чорновий автограф двох чотириголосих піснеспівів: "*Тебе, Бога, хвалим*" та "*Многая літа*", писаний брунатним, синім чорнилом, олівцем. Чистовий автограф цих творів див.: ф. I, од. зб. 36269 (опис № 48).

Арк. 1–2. Заголовок: "Тебе, Бога, хвалим" (G-dur).

Арк. 2зв. Заголовок: "Многая" (G-dur).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 73–79.

№ 52, ф. I, од. зб. 36331, 2 арк., 26,5 х 18.

Чорновий автограф олівцем чотириголосих піснеспівів: "*Многая літа*", "*Бог Господь*", "*Воспою Господеві*", "*Благодарні суще*", а також друга редакція хору "*Многая літа*". Чистовий автограф цих піснеспівів та іншу редакцію "Многая літа" див.: ф. I, од. зб. 36269 (опис № 48).

Арк. 1. Заголовок: "Многая літа" М. Леонтовича. Зліва дописка: "спів молебна (A-dur)" – перекреслено. Далі заголовок: "Бог Господь" (D-dur), прокимен "Воспойте Господеви" (A-dur).

Арк. 1зв.–2. "Благодарни суще" (D-dur).

Арк. 2зв. Заголовок: "Многая літа". Муз. М. Леонтовича. (A-dur).

Надруковано в зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 68–69, 79–80.

№ 53, ф. I, од. зб. 36256, 4 арк., 17,5 х 21.

Чистовий список синім олівцем хорових партій чотириголосого піснеспіву: "*Царю небесний*". Хорову партитуру див.: ф. I, од. зб. 36269 (опис № 48).

Арк. 1 – партія басів.

Арк. 2 – партія дискантів.

Арк. 3 – партія тенорів.

Арк. 4 – партія альтів.

№ 54, ф. І, од. зб. 36431, 1 арк., 8,7 х 26,5.

Рукописний уривок триголосого твору (два дисканти і альт) "Многая лѣта" (G-dur). Крім того, є обробка історичної пісні "Ой, тисяча сімсот дев'яносто першого року" (опис № 268).

Серед опублікованих духовних творів М. Леонтовича не виявлено.

ХОРОВІ ТВОРИ М. ЛЕОНТОВИЧА НА ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТА (стихира, ірмос, тропар)

№ 55, ф. 50, од. зб. 1147, 1 арк., 35 х 26.

Чистовий автограф олівцем три- і чотириголосих хорових піснеспівів: "*Ангел вопіяше*" (початок стихири); "*Світися, світися, новий Єрусалиме*" (ірмос), "*Христос Воскрес*" (тропар). Крім того, кант св. Миколаю "Воскликнем днесь" (опис № 58).

Арк. 1. Заголовок: "Ангел вопіяше". З Поділля. Запис М. Леонтовича. Поч.: "Ангел вопіяше" (G-dur), початок піснеспіву. Весь піснеспів див. у хорових партіях рук. ф. І, од. зб. 36257 (опис № 56). Далі: "Світися, світися, новий Єрусалиме" (G-dur).

Арк. 1зв. "Христос Воскрес" (h-moll).

Надруковано в зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 80, 39–41.

№ 56, ф. І, од. зб. 36257, 13 арк. різних розмірів: 17 х 28,5; 17,7 х 26,5; 9 х 26,6; 7,5 х 26,6.

Списки хорових партій чотирьох голосів стихири "*Ангел вопіяше*" та ірмосу "*Світися, світися, новий Єрусалиме*", писані брунатним і синім чорнилом (по три партії кожного голосу). Хорову партитуру цих творів див.: ф. 50, од. зб. 1147. На партіях схожі заголовки: "Ангел вопіяше". З Поділля. Записав і аранжував М. Л." (арк. 10) або "записано на Поділлі. Переклад М. Л." (арк. 5). У кінці хорової партії на арк. 10 дата – "18 травня 1919 р." і підпис М. Леонтовича.

№ 57, ф. І, од. зб. 36373, 1 арк., 22 х 17,3.

Список партії 2-го дисканта стихири "*Ангел вопіяше*", писаний брунатним чорнилом. Крім того, є дві обробки українських народних пісень для фортепіано: "Ой, сів пугач", "Ой, що ж бо то та за ворон" (опис № 394).

ДУХОВНІ КАНТИ

"Воскликнем днесь"

Кант св. Миколаю для двох тенорів і баса.

№ 58, ф. 50, од. зб. 1147, 1 арк. (див. опис № 55).

Арк. 1. Чорновий автограф канта для двох тенорів і баса (A-dur), писаний олівцем.

№ 59, ф. І, од. зб. 36266, 1 арк., 14 х 26,2.

Список хорових партій канта для двох тенорів (A-dur), писаний чорним чорнилом. Справа ініціали композитора "М. Л."

№ 60, ф. І, од. зб. 36417, 5 арк., 14 х 26,5.

Список хорових партій (тенорів і басів) канта, писаний чорним чорнилом.

Арк. 1, 2, 4 – партії басів.

Арк. 3, 5 – партії тенорів.

Кант "Воскликнем днесь" надрукований тільки для двох тенорів, як це зафіксовано в рук. ф. І, од. зб. 36266, у зб. *Дух. хор. тв.*– С. 32. Повний твір був триголосий, як свідчать рукописи: ф. 50, од. зб. 1147 та ф. І, од. зб. 36417.

"Од Івана Богослова"

Кант св. Івану Богослову. Мелодію записав П. Демуцький. Обробка М. Леонтовича, 13 травня 1919 р.

№ 61, ф. І, од. зб. 36309, 1 арк., 34 х 26.

Чистовий автограф чотириголосого канта "Од Івана Богослова" (A-dur, $^3/_4$), писаний синім чорнилом.

Арк. 1. Заголовок: "Кант Св. Івану Богослову". Справа напис: "Записав П. Демуцький. Переклад М. Леонтовича, 13 травня 1919 р." Поч.: "От Івана Богослова".

Надрукований у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 29–30.

"Ой, горе мні, грішнику"

Кант про блудного сина. Мелодія взята М. Леонтовичем зі збірника П. Демуцького "Ліра і її мотиви" (К., 1907).

№ 62, ф. І, од. зб. 36348, 2 арк., 35,2 х 26,4.

Чорновий автограф двох варіантів канта "Ой, горе мні, грішнику" для двох тенорів і баса (c-moll, $^4/_4$), писаний чорним чорнилом, олівцем.

Арк. 1. Заголовок: "О блудному сині". Справа напис: "Слова є в духовних псальмах Вл. Мусашова, а голос записав від Михайла Глущенка Демуцький. Переклад М. Леонтовича. Поч.: "Ой, горе мні". Неповний варіант канта.

Арк. 2 – повний варіант канта. Заголовок: "О блудному синові". Дописка: "Збірник Демуцького. Переклад М. Леонтовича".

Надрукований у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 33–34.

"Потоп". "Сказав Господь"

Мелодія канта взята із записів П. Демуцького.

№ 63, ф. І, од. зб. 36406, 1 арк., 35,2 х 26,2.

Чистовий автограф канта для чотириголосого хору (a-moll, $^3/_4$), писаний синім чорнилом.

Арк. 1. Заголовок: "Потоп" (псальма)". Дописка: "Демуцького. Леонтовича". Поч.: "Сказав Господь".

Надрукований у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 31–32.

СПИСКИ ДУХОВНИХ ТВОРІВ, ЯКІ НЕ НАЛЕЖАТЬ М. ЛЕОНТОВИЧУ

Прокимни Воскресні

Музика окремих піснеспівів цього жанру, які знаходяться серед рукописів М. Леонтовича, належить не йому. Нами встановлено, що М. Леонтович зробив список (з деякою редакцією) з надрукованих творів зі збірника "Обихода нотного церковного пѣнія при высочайшем дворѣ употребляемый. Издание Придворной певческой капеллы... под руководством директора Придворной капеллы Н. Бахметева". Ч. II.– Спб., 1869.

№ 64, ф. І, од. зб. 36449, 1 арк., 17 х 25.

Чистовий список рукою М. Леонтовича чотириголосих прокимнів Воскресних: "*Яко возвеличишася діла твоя*", "*Ти, Господи, сохраниши*", "*Спаси, Господи, люди твоя*", "*Господи кріпость*", "*Помолітеся и воздадіте*". Автор музики не зазначений. Червоним і чорним чорнилом.

Арк. 1. Поч.: "Яко возвеличишася". Прокимен 4-го гласу (C-d); "Ти, Господи, сохраниши". Прокимен 5-го гласу (C-d); "Спаси, Господи, люди твоя". Прокимен 6-го гласу (C-d).

Арк. 1зв. "Господи крѣпость". Прокимен 7-го гласу (C-a). "Помолитеся и воздадите". Прокимен 8-го гласу (C-a).

Ці твори надруковані в "Обиходе нотного церковного пѣнія..."– С. 204, 206, 208.

Помилково надруковано "Помолитеся и воздадите" як твір М. Леонтовича у зб.: *Дух. хор. тв.* – С. 81.

№ 65, ф. І, од. зб. 36402, 1 арк., 17 х 25.

Список рукою М. Леонтовича чотириголосого піснеспіву "*Помолитеся и воздадите*" з "*Обихода нотного пѣнія...*" – С. 208. Список тотожний з рук.: ф. І, од. зб. 36449 (опис № 64).

Арк. 1. Поч.: "Помолитеся". Прокимен 8-го гласу (C-a).

СВІТСЬКІ ТВОРИ М. ЛЕОНТОВИЧА

ОДНОГОЛОСІ ЗАПИСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

№ 66, ф. І, од. зб. 36379, 2 арк. 35,5 х 26,8.

Чорновий автограф олівцем одноголосого запису пісень:

Арк. 1.

1. "*Ой, ходила дівчинонька*" (дівоча)". Дописка справа: "Стражгород".

2. "*То не вишенька, не черешенька*" (вдовинна)". Прелюдія та запис пісні. Дописка: "Без цієї прелюдії не могла пригадати".

3. "*Синє море*" (хлоп'яча). Поч.: "Синє море, чом прудко йдеш?" Дописки: "протяжно", "Стражгород".

"*Ой, Боже ж мій, Боже*" (дівоча)".

4. "*Червона калина*". Поч.: "Червона калина, чого в лузі стоїш?" Дописка справа: "Стражгород".

Арк. 1зв.

5. "*Ой, як пішов мій миленький...*". Дописка: "Стражгород".

6. "*Пожену я товар на яр*". Дописка справа: "Райгород Брацлавський".

7. "*А вже смерть*" (смертенна)".

8. "*Налетіла зозуленька з далекого краю...*" (панщенна)".

Арк. 2.

9. "*Ой ти, дядьку, ти, Мусію*".

10. "*Смутен вечір, смутен ранок*".

11. "*Гей, я сьогодня день-деньочок*".

12. "*Ой, сьогодня...*".

13. "*Ой, скакав зайчик*" (веснянка)".

14. "*А в кривого танця...*".

15. "*Я ги-, я гилочка...*".

16. "*Через село, через Бондарівку...*".
17. "*Ой, у лісі на горісі...*".
18. "*Сиділа вдова край села...*".
Арк. 2зв.
19. "*Ой, з-за гори кам'яної...*".
20. "*Чудно, чудно мені, нудно...*".
21. "*Ой, у полі два дубочки...*".
22. "*Ой, у лузі червона калина...*".
23. "*Ой, у полі криниченька...*".
24. "*Сивий коню, сивий коню, золотая грива...*".
25. "*Ой, не шуми, луже, в зеленому гаю...*".
26. "*Гей, у степу, степу при дорозі...*".
27. "*Туман яром, туман яром, туман долиною*".

№ 67, ф. І, од зб. 36262, 1 арк., 36 х 26,5.

Чорновий автограф, писаний олівцем. Авторська нумерація дає підставу вважати цей автограф продовженням попереднього.

Арк. 1.
28. "*Ой, у полі корчомка...*".
29. "*Синє море засинілося...*".
30. "*Вже листочки опадають...*".
31. "*Ой, туман яром...*".
32. "*Радость нам, радость...*". Дописка зліва: "Коляди".
33. "*Пречиста Діва Сина родила...*".
34. "*Ой, на річці, на Йордані...*".
35. "*Маланка ходила, Василя просила...*". Щедрівка".
36. "*По горі-горі пава ходила...*". Щедрівка".
37. "*Ой, вчора звечора...*". Щедрівка".
38. "*Хвалилася береза...*".

Арк. 1зв.
39. "*Ми ходили ланами...*". Дописка автора: "Веснянки та ж мелодія "Ой, на горі корито повне води налито".
40. "*Купалися лебедята*". Купальська.

№ 68, ф. І, од. зб 36810 (див. опис № 47).

Чорновий автограф олівцем одноголосого запису пісень:

Арк. 12.
1. "*Коло млина, коло броду*". Дописка автора: "Володівці. Ямпольск".
2. "*Там за лісом, там за перелазом*". Дописка автора: "Краснопіль, Балтск".

Арк. 12зв.
3. "*Молодий козаче, чого зажурився*".

Арк. 13зв.

4. "*Ой, гай зелененький*". Дописка автора: "Крыжановская співала".

Арк. 14.

5. "*Ой, на горі вовчики трублять*". Дописка автора: "Так як "До мене Яків приходив", "Волод[івці]". Лише назва пісні.

Арк. 14.

6. "*Роман, Роман зілля*". Дописка автора: "Так як "У полі три криниченьки", "Тульчин".

Арк. 14зв.

7. "*Ой, жив не любила*" (як "Ой, гай, гай зелененький"). Лише назва пісні.

Арк. 15.

8. "*Ой, у полі нивка*". Дописка автора: "Володівці".

Арк. 15зв.

9. "*Посіяла руту-м'яту*". Дописка автора: "Володівці".

Арк. 16.

10. "*Була в мене жінка*". Дописка автора: "Володівці, Ямпольск".

Арк. 16зв.

11. "*Закувала зозуленька*". Дописка автора: "с. Володівці".

Арк. 17.

12. "*Наступила чорна хмара*". Дописка автора: "с. Антоновка Ямпольска".

Арк. 17зв.

13. "*А вже вечір*". Дописка автора: "с. Володівці".

Арк. 18.

14. "*Ой, в полі криниця*". Дописка автора: "с. Володівці".

Арк. 21зв.

15. "*Ішли дівки з ярмарку*".

Арк. 22.

16. "*Брат в сопілку виграває*".

№ 69, ф. І, од. зб. 36445, 3 арк., 36 х 26,5.

Чорновий автограф олівцем одноголосого запису пісень.

Арк. 1.

1. "*Ой, темная та невидная ніченька...*".

2. "*Терен там, коло хати, рясно процвітає...*".

3. "*Котилася ясна зоря...*".

4. "*Позволь мені, мати...*".

5. "*Гей, сніжок, сніжок пролітає...*".

Арк. 1зв.

6. "*Ой, сама я самісенька, як билинка в полі...*".

7. "*Зацвіла у лузі лоза...*".

Арк. 2.

8. "*Ой, великий двір*".

9. "Ой, рад би я, моя доню...".

10. "*Вище...*". Дописка: "1812 року".

Арк. 2зв.

11. "*Під яблунькою, під солодкою*". Дописка справа: "Н. Танашевич, Гайсинський повіт".

12. "*Чого соловей смутен-невесел*".

13. "*Ой, у полі два дубки*".

14. "*Смутен вечір, смутен ранок, десь поїхав мій коханок...*". Дописка справа: "Александр Петрович".

Арк. 3.

15. "*Над моєю хаткою*".

16. "*Червона калина біленько зацвіла*". Дописка: "Танашевич".

17. "*Котився кубар*".

Арк. 3зв.

18. "*Ой Марку мій*".

19. "*Пішов наймит, пішов бідний*".

20. "*Ой, у полі висока*".

21. "*Ой, у полі криниченька*".

22. "*Засвіти, місяцю ще й ясна зоря*".

№ 70, ф. І, од. зб. 36383, 1 арк., 34,2 х 26.

Арк. 1.

1. "*Ой, у полі криниченька*". Дописка автора: "с. Кусиківці, Літ. повіту від Фочихи".

2. "*Зайшло сонце за віконце...*".

3. "*Тиха вода береги розмила...*".

4. "*Прийшов кум до куми...*".

5. "*Щоб співати колір чорний...*". Дописка автора : "від Е. Гіньковськ."

Арк. 1зв.

6. "*Як зберемся, браття, коло чари...*". Дописка автора : "від М. Сухчинського".

7. "*Стороною дощ іде...*".

8. "*Прийде пора, і гай зазеленіє*".

№ 71, ф. І, од. зб. 36420, 1 арк., 24,6 х 35,5.

Чорновий автограф чорнилом одноголосого запису пісень.

Арк. 1.

1. "*Сивий голубочку*".

2. "*Через гору та в лісок*".

3. "*Летіла зозуля, горою куючи*".

4. "*Чогось милий затужив, затужив*".

№ 72, ф. І, од. зб. 36253, 1 арк., 16,4 х 23,1.

Чорновий автограф чорнилом одноголосого запису пісень:

Арк. 1–1зв.

1. "*Ой ти, брате Мойсею*". Дописки автора: "Тульчин", "Пісень знає Татьяна Андреевна Антонієва, що живе у Літинських, живе коло бровару. Знає Єлена Александров[на] Фон-Берг в Самгородку".

2. "*А я рано вставала*". Дописки автора: "Хоровод, веснянка, Самгородок Брацлавщина".

№ 73, ф. І, од. зб. 36294, 4 арк. (2-й – чистий), 26,5 х 17 та 18 х 27.

Чорновий автограф чорнилом одноголосого запису пісень:

Арк. 1.

1. "*Зійду я на гірку*". Дописка автора "№ 5, Харьківщина, від Андрія Бреня (Охтирка)". Також є список пісні, зроблений Я. Юрмасом 11/ X 1928 р.

2. "*Як не женився, то й не журився*".

3. "*І в вас, і в нас*".

Крім того, на арк. 1 є хорова обробка "І в вас, і в нас" (опис № 138).

№ 74, ф. І, од. зб. 36317, 2 арк., 35,3 х 22.

Арк. 1.

1. "*Младенець первенець...*" (двоголосий запис). Дописки автора: "Колядки, с. Нехворощ, від Грицька Маринича та Миколи Миленка".

2. "*Зібралися жидовини*" (одноголосий запис).

Арк. 2.

3. "*Ішли тріє царі*" (двоголосий запис).

Чорновий автограф червоним чорнилом.

№ 75, ф. І, од. зб. 36356, 2 арк., 21,6 х 17,9.

Чорновий автограф олівцем та червоним чорнилом одноголосого запису пісень.

Арк. 1.

1. "*Ой коню, мій коню*".

Арк. 2.

2. "*Кладочка*". Дописка автора: "Від п. Тишківського Київськ. Липовецьк. с. Стрижинка".

Арк. 2зв.

3. "*Наїхали гостоньки*" (весільна)". Дописка автора: "Від п. Тишківського".

№ 76, ф. І, од. зб. 36360, 1 арк., 12,6 х 23,7.

Чорновий автограф одноголосого запису пісень, писаний чорнилом.

Арк. 1.

1. *"Ой, наступає чорна хмара"*. Дописки автора: "Самгородок на Брацлавщині. Слова знає Параска, що живе коло Должкова, дочка Івана Лисого гарна молодиця. Марья Порфирьевна знає багато пісень".

Арк. 1зв.

2. *"Ой, вже сонце"*. Дописки автора: "Самгородок мелодія. Починають одні тільки дівчата, а кінчають разом з хлопцями. Варіант і слова в "Українські пісні з нотами" (випуск другий), зібрав А. Коноценко № (89)".

№ 77, ф. І, од. зб. 36400, 1 арк., 16,5 х 26,6.

Чорновий автограф, писаний олівцем, одноголосого запису пісень.

Арк. 1зв.

1. *"Ой, у полі при дорозі"* (рекрутська)".

2. *"Пожену я товар"*.

Крім того, на арк. 1зв. є хорова обробка народної пісні "Позволь мені, мати" (опис № 306).

№ 78, ф. І, од. зб. 36381, 1 арк. 17,1 х 26,3.

Арк. 1. Чорновий автограф, писаний чорнилом, одноголосого запису пісні *"Ой, у городі"*. Дописка автора: "Ходою".

Крім того, на арк. 1зв. є хорові обробки "Ой, у городі" та "Котилася зірка" (описи № 270, 164).

№ 79, ф. 50, од. зб. 1195, 1 арк., 20,9 х 26,7.

Арк. 1зв. Чорновий автограф, писаний чорнилом, одноголосого запису пісні. Поч.: "Через наше село везуть клен-дерево".

Крім того, на арк. 1 є "Канон" на народну пісню "Щебетала пташечка" (опис № 413).

ХОРОВІ ОБРОБКИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

"А в Київі, на ринку"

Побутова пісня з Волині. Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К.Л. Поліщука – [*Поліщук*, ч. II, с. 20, № 9]. Обробка для триголосого чоловічого хору (G-dur, $^5/_4$).

№ 80, ф. 50, од. зб. 1146, 1 арк., 17,5 х 26,4.

Арк. 1. Заголовок: *"А в Київі, на ринку"*. Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом, з правками чорним чорнилом. Справа напис чорним чорнилом: "З Волині".

№ 81, ф. І, од. зб. 36349, 2 арк., 27 х 18.

Арк. 2зв. Чорновий автограф з багатьма правками, писаний фіолетовим чорнилом. Справа напис олівцем: "Поліщук № 9". Внизу помітка П. Козицького: "зредагував 23/І 922 П. Козицький".

Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1146 (опис № 80).

Крім того, є інші обробки: арк. 1–2 – "А вже сонце заходить", арк. 2–2зв. – "Воротар" та "Наступає чорна хмара" (описи № 86, 99, 190).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 4, № 1 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1146.

"А в тому саду"

Веснянка з Волинської губернії. Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка I*, с. 5, № 3]. Обробка для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^3/_2$).

№ 82, ф. I, од. зб. 36251, 1 арк., 35 х 26.

Арк. 1. Заголовок: "*А в тому саду*". Два варіанти обробки. Чорновий автограф з правками олівцем та чорнилом. Перший варіант перекреслений. У кінці першого варіанта дописка: "1920 року 4 квітня с. Марківка". Справа напис рукою Леонтовича: "Веснянка, Вол[инської] г[убернії], зап[исав] К. Квітка".

Крім того, в цій од. зб. на арк. 1зв. є чорновий автограф та ескізи обробки "Ой сивая зозуленька" (опис № 257).

№ 83, ф. I, од. зб. 36252, 1 арк., 17 х 25.

Арк. 1. Окрема партія баса. Автограф, писаний фіолетовим чорнилом та олівцем. Список тотожний з партією баса у другому варіанті обробки у ркп. ф. I, од. зб. 36251 (опис № 82).

Надруковано у зб: *Муз. тв. I*, с. 8–9, № 10 на основі другого варіанта обробки ркп. ф. I, од. зб. 36251.

"А вже сонце заходить" ("Обжинки")

Обробка обрядової (обжинкової) пісні для п'ятиголосого мішаного хору (C-dur, $^5/_8$). Зберігається ескіз обробки, чорновий та три чистові автографи з незначними варіантними відмінностями.

№ 84, ф. 50, од. зб. 1176, 1 арк., 17,1 х 26,1.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Обжинки*". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом з правками фіолетовим та чорним чорнилом. У кінці помітка автора: "9 співається, як перший куплет".

№ 85, ф. I, од. зб. 36388, 1 арк., 17,1 х 26,1.

Арк.1. Заголовок: "*Обжинки*". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Начерк обробки (перші 10 тактів) для сопрано I та II.

Повну хорову партитуру див.: ф. 50, од. зб. 1176 (опис № 84).

Крім того, на арк. 1зв. є чорновий автограф обробки "Ой, ходить царенко" (опис № 288).

№ 86, ф. I, од. зб. 36349 (див. опис № 81).

Арк.1. Заголовок: "*Обжинки*". Чорновий автограф ескізів з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Фрагмент твору (початок).

Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1176 (опис № 84).

Арк. 1зв.–2. Заголовок: "*Обжинки*". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом. 4, 5 та 7 куплети перекреслені. Список має незначні варіантні відмінності з ркп. ф. 50, од. зб. 1176 та ф. І, од. зб. 36388 (описи № 84, 85).

№ 87, ф. 50, од. зб. 1183, 1 арк., 35,5 х 26,5.

Арк.1. Без заголовка. Чорновий автограф-ескіз з правками, писаний чорнилом. Зліва помітка олівцем: "Це – "А вже сонце заходитъ" (Обжинки) 10/І 29 р. Юрм[ас]". Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1176 (опис № 84).

Крім того, на арк. 1–1зв. є чернетка обробки "Ой, хто в тому лісі стукає" та партія сопрано "Що то за предиво" (описи № 291, 358).

№ 88, ф. 50, од. зб. 1200, 3 арк., 21,3 х 26,4 та 18 х 23.

Список хорових партій обробки. Запис чорнилом та під копірку.

Заголовок: "*А вже сонце заходитъ*" (*Обжиночна*)". Справа – "М. Леонтовича".

Арк. 1–1зв. – партія сопрано (2 списки).

Арк. 2 – партія тенора.

Арк. 3 – партія баса.

Інший варіант "А вже сонце заходить" див. у Збірці обробок народних пісень М. Леонтовича під редакцією П. Козицького, далі – у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.14).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. III*, с. 19–20, № 18 на основі автографа зі Збірки під редакцією П. Козицького.

"В полі, полі"

Обрядова пісня – щедрівка. Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К.Л. Поліщука – [*Поліщук*, ч. IV, с. 44, № 24]. Обробка у двох редакціях.

Перша редакція – для мішаного чотириголосого хору (g-moll, $^3/_4$).

№ 89, ф. І, од. зб. 36346, 1 арк., 35,7 х 26,6.

Арк. 1зв. Заголовок: "*В полі, полі*". Чистовий автограф, писаний чорним чорнилом. Справа напис рукою автора: "Мелодія зві[д]ти ж". У кінці дата: "11 августа 1916 года".

Крім того, на арк. 1 є початок обробки колядки "Небо і земля" (опис № 191).

№ 90, ф. І, од. зб. 36428 (див. опис № 26).

Арк. 1. Заголовок: "*В полі, полі*". Чорновий автограф з багатьма правками, писаний чорнилом, перекреслений олівцем. Далі окремий запис олівцем (можливо, рукою редактора) другої частини пісні. Внизу помітка автора: "Щедрівку можна пристосувати і для мужских хорів... (співати в соль-мажор)". Зліва помітка П. Козицького від 1/І 1922 р.: "Переписано набіло".

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36346 (опис № 89).

№ 91, ф. І, од. зб. 36259, 1 арк., 17 х 25,6.

Арк. 1. Заголовок: "*В полі, в полі плужок ходить*". Автограф, писаний чорнилом. Друга частина обробки (авторська позначка ІІ).

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Піють півні" (опис № 305).

№ 92, ф. І, од. зб. 36275, 1 арк., 35 х 26,5.

Арк. 1 зв. Заголовок: "*В полі, полі*". Підзаголовок: "Щедрівка". Чорновий автограф з правками, чорним чорнилом. Друга частина обробки. Справа напис рукою автора: "Мелодія з збірника К.Л. Поліщука (ч. 4)". Зліва помітка П. Козицького від 1/ХІІ 1922 р.: "Переписано набіло".

Чистовик див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.3).

Крім того, на арк. 1 є обробка колядки "Дивная новина" (опис № 116).

Друга редакція – для триголосого жіночого або дитячого хору (a-moll, $^3/_4$) (див.: Зошит 23 пісень, опис № 368.7).

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 34–35, № 27 на основі – автографа ф. І, од. зб. 36346.

друга редакція у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 5, № 3.

"Вишні, черешні розвиваються"

Обрядова пісня (хрестинна) із збірника К. Квітки [*Квітка ІІ*, с. 84, № 77. Є два варіанти обробки для різного складу хорів.

Варіант 1 – для мішаного триголосого хору (e-moll, $^3/_4$).

№ 93, ф. 50, од. зб. 1148, 2 арк., 18 х 26,5.

Арк. 1–2. Заголовок: "*Вишні-черешні розвиваються*". Чистовий автограф чорнилом. Справа напис рукою автора: "Запис[ав] К. Квітка".

№ 94, ф. 50, од. зб. 1149, 1 арк., 18 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Вишні-черешні*". Чорновий автограф з незначними правками, писаний чорнилом.

Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1148 (опис № 93).

№ 95, ф. І, од. зб. 36339, 1 арк., 36 х 27.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Вишні-черешні*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом.

Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1148 (опис № 93).

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробки "Ой, ніхто ж там не бував" та "Прошу, тестеньку" (описи № 237, 327).

Варіант 2 – для триголосого жіночого або дитячого хору (e-moll, $^3/_4$).

№ 96, ф. 50, од. зб. 1150, 1 арк., 35,5 х 26.

Арк. 1. Без заголовка. Автограф, писаний чорним чорнилом. Фрагмент (перша половина) обробки.

Надруковано:

варіант 1 у зб.: *Нар. піс. ІІІ*, с. 4–5, № 3 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1148;

варіант 2 у зб.: *Дударик*, с. 19, № 21 (з незначними змінами у партії альта).

"Воротар"

Обрядова пісня (веснянка) з Волині. Обробка для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^4/_4$).

№ 97, ф. І, од. зб. 36265, 1 арк., 17,2 х 26.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Воротарь*". Чистовий автограф, писаний чорним чорнилом з правками олівцем. Справа напис рукою автора: "Веснянка з Волині".

№ 98, ф. І, од. зб. 36318, 1 арк., 17,2 х 26.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Воротарь*". Жанрова позначка: "веснянка". Чистовий ескіз (перші 4 такти партій сопрано І та ІІ), писаний чорним чорнилом. Справа напис рукою автора: "З Волині".

Крім того, в цій од. зб. на арк. 1–1зв. є чорновий автограф обробки "Котилася зірка" (опис № 163).

№ 99, ф. І, од. зб. 36349 (див. опис № 81).

Арк. 2. Заголовок: "*Воладарь*" (*Воротарь*)". Чорновий автограф-начерк з правками, писаний фіолетовим чорнилом та олівцем (перші 8 тактів).

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36265 (опис № 97).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. III*, с. 7–8, № 7 на основі автографа ф. І, од. зб. 36265.

"Гаю, гаю, зелен розмаю"

Пісня про кохання, записана в с. Білоусівка Брацлавського повіту на Поділлі. Обробка для триголосого чоловічого хору (b-moll, $^3/_8$).

№ 100, ф. 50, од. зб. 1202, 2 арк., 17,8 х 22,2.

Заголовок: "*Гаю, гаю*". Окремі партії ІІ тенора та баса. Запис олівцем.

Хорову партитуру див. у "Другій збірці пісень з Поділля" (опис № 364.4).

№ 101, ф. 50, од. зб. 1203, 1 арк., 35,3 х 22,2.

Заголовок: "*Гаю, гаю*". Партія баса. Автограф, писаний блакитним олівцем.

Хорову партитуру див. у "Другій збірці пісень з Поділля" (опис № 364.4).

Крім того, на арк. 1–1 зв. є партія баса обробки "Голубочок" (опис № 337).

Склографічне видання див.: ф. 50, од. зб. 2034.

Надруковано у зб.: *ІІ збирка писень зъ Подолля*, с. 5, № 4.

"Гей-я, сьогодня день-деньочок"

Обробка побутової пісні для мішаного чотириголосого хору (G-dur, $^4/_2$). Одноголосий запис пісні див.: ф. І, од. зб. 36379 (опис № 66.11).

№ 102, ф. 50, од. зб. 1204, 1 арк., 13,2 х 23,7.

Арк. 1. Заголовок: "*Гей-я, сьогодня*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

Чистовик див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.9).

№ 103, ф. І, од. зб. 36268, 2 арк., 34,2 х 26,4.

Арк. 1. Заголовок: "*Гей-я, сьогодня день-деньочок*". Чорновий автограф, писаний чорнилом та олівцем. Зліва помітка П. Козицького від 1/І 1922 р.: "Переписано набіло (крім 2 куплету)".

Чистовик див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.9).

Крім того, на арк. 1–2зв. є чорнові автографи обробок: "Пречиста Діва" та "Ой, нас, братці, п'ять" (описи № 324, 234).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 33, № 26 на основі даних автографів.

"Гра в зайчика"

Обробка дитячої пісні для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^3/_8$). Мелодія записана М. Леонтовичем в с. Слобідка Могилів[ського] пов[іту] на Поділлі від Г.Д. Гриневича.

№ 104, ф. 50, од. зб. 1223, 2 арк., 22,3 х 18.

Арк. 2–2зв. Заголовок: "*Гра в зайчика*". Чистовий автограф (?) без закінчення, писаний фіолетовим чорнилом. Склографічне видання (?) без титульного та останнього аркуша.

Крім того, на арк. 1–2зв. є обробки: "Ой, горе тій чайці" та "Ой, нас, братці, п'ять" (описи № 209, 233).

№ 105, ф. 50, од. зб. 1153, 1 арк., 36 х 26,4.

Арк. 1. Заголовок: "*Гра в зайчика*". Чорновий автограф ескізів, писаний синім чорнилом. Справа дописка: "с. Слобода Ярошівська, Могил. пов. на Поділлю". Зліва помітка: "Зредагував і переписав на біло П. Козицький 2/І 1922 р.".

Чистовик див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.10).

№ 106, ф. 50, од. зб. 1154, 2 арк., 35,7 х 26,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Гра в зайчика*". Чорновий автограф ескізів з правками, писаний синім чорнилом. Справа дописка автора: "Слобідка Могилівська на Поділлю, від Г. Гриневича". Зліва помітка: "Зредагував і переписав на біло П. Козицький 2/І 1922 р."

Арк. 1зв.–2. Чорнові ескізи партії фортепіано обробки "Гра в зайчика".

Чистовик див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.10).

№ 107, ф. 50, од. зб. 1206, 1 арк., 10,1 х 26,6.

Арк. 1. Запис мелодії та початку розкладки для триголосого хору фіолетовим чорнилом. Зліва помітка Я. Юрмаса від 20/XII 1928 р.: "Це – писав Г.Д. Гриневич для М.Д. Леонтовича прибл[изно] в вересні 1920 р. в Тульчині".

Надруковано у зб.: "*Ой, горе тій чайці*... на основі ркп. зі Збірки під редакцією П. Козицького.

"Діду мій, дударику"

Обробка побутової пісні у чотирьох редакціях.

Перша редакція – для чотириголосого шкільного хору у супроводі фортепіано (D-dur, $^2/_4$).

№ 108, ф. I, од. зб. 36810 (див. опис № 47).

Арк. 6зв.–7. Заголовок: "*Діду мій, дударику*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем [1908–1909 рр.].

Друга редакція – для чотириголосого мішаного хору (D-dur – h-moll, $^4/_4$).

№ 109, ф. 50, од. зб. 1196, 2 арк., 17,3 х 26,1.

Арк. 1–2. Заголовок: "*Діду мій, дударику*". Чорновий автограф з авторськими правками чорнилом та редакторськими (?) правками олівцем.

№ 110, ф. 50, од. зб. 1177, 1 арк., 22,5 х 26,3.

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорнові ескізи кінцівки обробки. Автограф, писаний олівцем. Зліва помітка Я. Юрмаса від 17/IX 1928 р.: "Дударик".

Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1196 (опис № 109).

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробка "Ой, з-за гори чорна хмара встала" (опис № 216).

№ 111, ф. 50, од. зб. 1155, 1 арк., 17,5 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Діду мій, дударику*". Чорновий автограф-ескіз з правками перших тактів обробки.

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Ох, три сестриці жалібниці" (опис № 269).

Третя редакція – для чотириголосого мішаного хору (D-dur – h-moll, $^4/_4$).

№ 112, ф. 50, од. зб. 1207, 4 арк., 18 х 22,5 та 11 х 21,5.

Заголовок: "*Дударик*". Окремі партії альта, тенора та баса (2 списки). Чистовий запис олівцем. Внизу дата: 10/VII 1923 р.

Партитуру див.: ф. I, од. зб. 36272 (опис № 113).

№ 113, ф. I, од. зб. 36272, арк. 1–2, 25,4 х 17.

Заголовок: "*Діду мій, дударику*". Чистовий список обробки М. Леонтовича. Справа помітка: "З Кубанщини".

Крім того, на арк. 2–2зв. є початок обробки "Зажурились галичанки" (опис № 124).

Четверта редакція – для триголосого шкільного хору a capella ("Зошит 23 пісень", опис № 370.2).

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 23–25, № 29;

друга редакція у зб.: *Хорові твори*, с. 4–10 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1196;

третя редакція у зб.: Три пісні. – С. 4–5 на основі ркп. ф. І, од. зб. 36272;

четверта редакція у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 16, № 24.

"Дивная новина"

Колядка біблійно-релігійного характеру. Мелодія записана на Поділлі. Обробка для чотириголосого мішаного хору.

№ 114, ф. І, од. зб. 36273, 1 арк., 17,4 х 26.

Арк. 1. Заголовок: "*Дивная новина*". Підзаголовок: "Коляда" (A-dur, $^4/_4$). Чистовий автограф чорнилом. Справа напис рукою автора: "З Поділля", "Переклад М. Леонтовича".

№ 115, ф. І, од. зб. 36274, 1 арк., 17,4 х 26.

Арк. 1. Заголовок: "*Дивная новина*" (A-dur, $^4/_4$). Ескіз початку обробки (перші 4 такти). Автограф, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "З Поділля", "Переклад М. Леонтовича".

Повну обробку див.: ф. І, од. зб. 36273 (опис № 114).

№ 116, ф. І, од. зб. 36275, 1 арк. (див. опис № 92).

Заголовок: "*Дивная новина*". Підзаголовок: "Коляда" (B-dur, $^2/_4$). Чорновий автограф ескізів з багатьма правками, писаний олівцем. Без словесного тексту.

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36273 (опис № 114).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – С.11–12 на основі автографа ф. І, од. зб. 36273.

"Женчичок-бренчичок"

Обробка побутової (жартівливої) пісні-гри для чотириголосого мішаного хору.

№ 117, ф. І, од. зб. 36283, 1 арк., 18,3 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Женчичок-бренчичок*". Підзаголовок: "Пісня-гра" (G-dur, $^3/_8$). Чорновий автограф-ескіз, писаний олівцем.

№ 118, ф. 50, од. зб. 1208, 4 арк., 17,7 х 22, та 15,8 х 22.

Заголовок: "*Женчичок-бренчичок*" (E-dur, $^3/_8$). Окремі партії сопрано, альта, тенора та баса. Список під копірку. На арк. 4 внизу дата: "14/XI 1922 р."

№ 119, ф. І, од. зб. 36284, 1 арк., 36 х 27.

Арк. 1. Заголовок: "*Женчичок-бренчичок*" (E-dur, $^3/_8$). Чорновий автограф (?) ескізів з багатьма правками, писаний олівцем.

Крім того, на арк. 1 зв. є ескіз хору "Ой, нумо, ой, нумо" з опери "На русалчин Великдень".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. I*, с.17–18, № 2 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1208 (партію баса змінено).

"За городом качки пливуть"

Обробка побутово-ліричної пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^{2}/_{4}$). Мелодія з Полісся, записана М. Леонтовичем від Б. Цікаловського. Робота над обробкою закінчена у вересні 1919 р.

№ 120, ф. І, од. зб. 36286, 1 арк., 28,5 х 27,2.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*За городом качки пливуть*". Чистовий автограф, писаний червоним чорнилом. Справа напис рукою автора: "З Полісся. Від Б. Цікаловського". Внизу дата: "25 вересня 1919".

№ 121, ф. І, од. зб. 36285, 1 арк., 15 х 27.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*За городом качки пливуть*". Чорновий автограф червоним чорнилом, з правками олівцем. Справа напис рукою автора: "З Полісся, від Цікаловського".

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36286 (опис № 120).

№ 122, ф. І, од. зб. 36308, 2 арк., 15,8 х 27.

Арк. 1. Заголовок: "*За город.*" Чорновий автограф-ескіз, писаний червоним чорнилом та олівцем, з правками. Справа напис рукою автора: "З Полісся від Цік."

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36286 (опис № 120).

Крім того, на арк. 1, 2 є обробка "Калино-малино" (опис № 149).

№ 123, ф. 50, од. зб. 1209, 2 арк., 17,4 х 22 та 22 х 26.

Арк. 1, 2. Заголовок: "*За городом качки пливуть*". Список хорових партій: арк. 1 – партія альта, арк. 2 – партія тенора. Список не рукою М. Леонтовича, олівцем та чорнилом. (Ці партії відрізняються від партій альта та тенора у чистовику).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. IV*, с. 5–6, № 5 на основі автографа ф. І, од. зб. 36286.

"Зажурились галичанки"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^{2}/_{4}$). Мелодія з Галичини.

№ 124, ф. І, од. зб. 36272 (див. опис № 113).

Арк. 2–2зв. Заголовок: "*Зажурились галичанки*". Справа напис: "Галицька". Чистовий список обробки М. Леонтовича. Без закінчення. Закінчення див.: ф. І, од. зб. 36425 (опис № 125).

№ 125, ф. І, од. зб. 36425, арк. 1 зв., 25,5 х 17,2.

Без заголовка. Чистовий список закінчення обробки М. Леонтовича.

Крім того, на арк. 1 є початок обробки "Смерть" (опис № 339).

№ 126, ф. І, од. зб. 36426, 4 арк., 34 х 26.

Заголовок: "*Зажурились галичанки*". Список хорових партій: арк. 1зв. – партія сопрано, арк. 2зв. – партія альта, арк. 3зв. – партія тенора, арк. 4зв. –

партія баса. Без закінчення. Автограф, писаний синім чорнилом. Справа напис рукою автора: "Галицька".

Крім того, на зворотах є окремі партії обробки "Смерть" (опис № 339).

Ще один список "Зажурились галичанки" див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.22).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. III*, с. 22–23, № 20 на основі – автографа зі Збірки під редакцією П. Козицького.

"За річкою, за Дунаєм"

Обробка української побутово-ліричної пісні для триголосого чоловічого хору (G-dur, $^3/_4$). Мелодія з Поділля.

№ 127, ф. І, од. зб. 36287, 1 арк., 35,5 х 26,8.

Арк. 1. Заголовок: "*За річкою, за Дунаєм*". Під заголовком – "trio". Справа напис рукою автора: "Народна пісня з Поділля". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробки "Ішов козак без ліс" та "Піють півні" (описи № 146, 301).

Склографічне видання партій тенора та баса див. у ркп. ф. 50, од. зб. 2035, арк. 1, 2.

Надруковано у зб.: *Нар. піс. V*, с. 4–5, № 2 на основі автографа ф. І, од. зб. 36287.

"Зашуміла ліщинонька"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого мішаного хору (e-moll, $^3/_4$). Мелодія записана в с. Білоусівка на Поділлі. Обробка у трьох редакціях.

Перша редакція.

№ 128, ф. 50, од. зб. 1158, 1 арк., 17,4 х 26,3.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Зашуміла ліщинонька*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "З Поділля". У правому верхньому кутку помітка Я. Юрмаса від 2/IX 1928 р.: "Це II ред. (друк. в зб. 2)".

№ 129, ф. 50, од. зб. 1174, 1 арк., 33,4 х 25,4.

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорновий автограф-ескіз олівцем. Лише останнє проведення теми. В кінці помітка автора: "6 п[роведення] II (як невеликий гурт) можна співати як I (баси унісонно без октави)".

Крім того, на арк. 1 є чорновий автограф "Мала мати одну дочку" (опис № 170).

№ 130, ф. І, од. зб. 36810 (див. опис № 47).

Арк. 10. Заголовок: "*Зашуміла*". Чорновий автограф ескізу з правками, писаний чорнилом. Початок обробки.

Цю саму редакцію див. у збірці "5 пісень з Поділля" (опис № 367.2).

Друга редакція

№ 131, ф. І, од. зб. 36461, 3 арк., 35,7 х 26,7.

Арк. 3зв. Без заголовка. Чорновий автограф, писаний олівцем. Справа дописка Я. Юрмаса від 3/IX 1928 р.: "Це, мабуть, III ред[акція]".

Крім того, на арк. 3зв., 4зв. є автографи хорових обробок "Ой, гай, мати, гай" та "Ой перепеличка" (описи № 205, 240), на арк. 1–3 твори інших композиторів (опис № 406).

Цю саму редакцію див. у збірці "6 пісень з Поділля" (опис № 366.3).

Третя редакція – див. "Першу збірку пісень з Подолля" (опис № 362.1).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. II*, с. 6–7, № 6 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1158 (перша редакція). Інші редакції у друкованих виданнях не виявлені.

"Зеленая та ліщинонька"

Хорова обробка побутово-ліричної пісні (d-moll, $^2/_4$). Обробка у двох редакціях.

Перша редакція – для чотириголосого мішаного хору.

№ 132, ф. 50, од. зб. 1160, 1 арк., 35,6 х 26,7.

Арк. 1. Заголовок: "*Зеленая та ліщинонька*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Внизу помітка автора: "Пісню можна співати так: як хор не дуже певний, то співає один голос до знака (х) без акомпанементу других голосів, а від (х) вступає весь хор. – Для однородного хору (муж. або жіноч.) співати так само, але починаючи з (х) викинути партію тенора і утворити 3-х голосний хор (1 голос – сопр. парт., 2 голос – альтов. п., і третій голос – бас. парт.)".

№ 133, ф. 50, од. зб. 1159, 1 арк., 17,5 х 26,5.

Арк. 1. Без заголовка та словесного тексту. Чорновий автограф, писаний чорнилом. Зліва помітка Я. Юрмаса від 14/VI 1928 р.: "Це I ред. "Зелен. та ліщин. на міш. хор. II ред. див. "Зб. 3, № 1".

№ 134, ф. 50, од. зб. 1210, 4 арк., 21,7 х 17,2.

Заголовок: "*Зеленая та ліщинонька*". Список хорових партій: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2зв. – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4зв. – партія баса. Друковано на склографі (?).

Хорову партитуру див.: ф. 50, од. зб. 1160 (опис № 132).

Крім того, на зворотах є окремі партії обробки "Ой вербо, вербо" (опис № 201).

№ 135, ф. 50, од. зб. 1211, 3 арк., 17,9 х 22,3, 12 х 22,4 та 9,7 х 22.

Заголовок: "*Зеленая та ліщинонька*". Окремі партії альта і тенора. Запис простим і синім олівцем. Під партією тенора дата: "Київ, 15 листопада 1920 р."

Хорову партитуру див. ф. 50, од. зб. 1160 (опис № 132).

Цю саму редакцію див.: у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.23).

Друга редакція – для триголосого шкільного хору.

№ 136, ф. 50, од. зб. 1161, 1 арк., 12 х 26,6.

Арк. 1. Без заголовка. Уривок партії сопрано II. Автограф, писаний олівцем. Зліва помітка [Я. Юрмаса]: "Це II голос (сопр. II-гі) "Зеленая та ліщинонька" жін. хор – див. зб. 5, № 1".

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Муз. тв. III*, с. 5, № 1 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1160;

друга редакція у зб.: *Муз. тв. V*, с. 5, № 1.

"Зібралися жидовини"

Обробка обрядової пісні (колядки) для чотириголосого мішаного хору (B-dur, $^3/_2$). Одноголосий запис див.: ф. I, од. зб. 36317 (опис № 74.2).

№ 137, ф. I, од. зб. 36293, 1 арк., 36 х 26,2.

Арк. 1. Заголовок: "*Зібралися*". Чорновий автограф, писаний чорнилом з правками олівцем. Справа напис рукою автора: "Від Грицька Маркинича та Миколи Миленка".

Крім того, на арк. 1зв. є чорновий автограф обробки "Ой гордопишний" (опис № 207).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.*, с. 27–28.

"І в вас, і в нас"

Обробка обрядової пісні для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^3/_8$). Пісня записана від Андрія Бреня з Охтирки на Харківщині. Одноголосий запис пісні див.: ф. I, од. зб. 36294 (опис № 73.3).

№ 138, ф. I, од. зб. 36294 (див. опис № 73).

Арк. 1. Без заголовка. Ескіз обробки з правками олівцем.

№ 139, ф. I, од. зб. 36295, 2 арк., 35 х 26,5.

Заголовок: "*І в вас, і в нас*".

Арк. 1. Чорновий автограф ескізів з правками, чорнилом. Справа напис рукою автора: "Харківщина від А. Бреня". На арк. 1зв. дописка Я. Юрмаса, у якій зазначається, як даний рукопис потрапив до Музею музичної культури.

Арк. 2. Чистовий автограф, писаний чорнилом.

Крім того, на арк. 2 є обробка "По горах, горах" (опис № 208).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 6–7, № 6 на основі чистового автографа ф. I, од. зб. 36295.

"Із-за гори сніжок летить"

Обробка історичної (козацької) пісні для чотириголосого мішаного хору. У двох редакціях.

Перша редакція (f-moll, $^2/_4$).

№ 140, ф. І, од. зб. 36306, 1 арк., 17,1 х 26.

Арк. 1. Заголовок: "*Із-за гори сніжок*". Чистовий автограф, писаний чорнилом.

Цю саму редакцію див. у Збірці обробок народних пісень з редакторськими помітами П. Козицького, далі – Збірці з редакторськими помітами П. Козицького (опис № 368.6).

Друга редакція (g-moll, $^5/_4$). Авторські та неавторські списки з незначними варіантними відмінностями.

№ 141, ф. І, од. зб. 36305, 1 арк., 26,5 х 18,1.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Із-за гори сніжок летить*". Чорновий автограф ескізів з правками, писаний олівцем.

№ 142, ф. 50, од. зб. 1212, 4 арк. 18,7 х 23, 15 х 23 та 15,7 х 23.

Заголовок: "*Із-за гори сніжок летить*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Друковано на гектографі.

№ 143, ф. І, од. зб. 36358, 1 арк., 16,9 х 25,7.

Арк.1. Без заголовка. Чорновий автограф ескізів з правками, писаний фіолетовим чорнилом.

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 30, № 21 на основі автографа ф. І, од. зб. 36306;

друга редакція у зб.: *Нар. піс. V*, 1921, с. 3–4, № 1 на основі чорнових ескізів ф. І, од. зб. 36305; *Муз. тв. II*, с. 28–29, № 24 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1212.

"Ішов козак без ліс"

Побутово-лірична пісня з Галичини, записана від Я. Греха. Обробка для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^3/_4$). Списки майже тотожні.

№ 144, ф. І, од. зб. 36398, 1 арк., 36,2 х 27.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ішов козак*". Чистовий автограф чорнилом. Справа напис рукою автора: "З Галичини, від Я. Греха".

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробки: "Піють півні", "Ой, котився кубар", "Отамане, батьку наш" (описи № 228, 294, 300).

№ 145, ф. І, од. зб. 36387, 1 арк., 18 х 26,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Ішов (козак) жовнір*". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим олівцем. Справа напис рукою автора: "Від Як.Д. Греха с. Воля Якубова в Галичині".

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36398 (опис № 144).

№ 146, ф. І, од. зб. 36287 (див. опис № 127).

Арк. 1. Заголовок: "*Ішов козак без ліс*". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Справа є помітка: "Народна пісня з Галичини, аранж. М. Леонтович".

№ 147, ф. І, од. зб. 36307, 1 арк., 36 х 26,2.

Арк. 1. Заголовок: "*Ішов козак*". Чорновий автограф, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "Галицька. Від Я. Греха".
Список з незначними відмінностями з чистовиком ф. І, од. зб. 36398 (опис № 144).

Крім того, на арк. 1зв. є твір "Легенда" (опис № 383).

№ 148, ф. 50, од. зб. 1213, 3 арк., 17,8 х 22,5 та 35 х 22.

Заголовок: "*Ішов козак без ліс*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича фіолетовим чорнилом: арк. 1 – партія баса, арк. 2 – партія тенора, арк. 3 – партія сопрано.

Хорову партитуру див.: ф. І, од. зб. 36398 (опис № 144).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. V*, с.7, № 9 на основі автографа ф. І, од. зб. 36398.

"Ішов козак дорогою"

Обробка побутової пісні для мішаного чотириголосого хору (e-moll, $^3/_4$).

№ 149, ф. 50, од. зб. 1219, 2 арк., 21,9 х 17,6.

Заголовок: "*Ішов козак дорогою*". Список не рукою М. Леонтовича хорових партій: арк. 1зв. – партія альта, арк. 2зв. – партія сопрано. Друковано на склографі (?). Автограф відсутній.

Крім того, на зворотах є друковані на склографі партії сопрано та альта обробки "Над річкою берічком" (опис № 181).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 19, № 15.

"Калино-малино, чого в лузі стоїш"

Обробка історичної (бурлацької) пісні для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^2/_8$). Мелодія з Полісся, записана М. Леонтовичем від Б. Цікаловського. Є два варіанти обробки: (описи № 150 та 151).

№ 150, ф. І, од. зб. 36308 (див. опис № 122).

Загсловок: "*Калино, малино*". Справа напис рукою М. Леонтовича: "З Полісся від Б. Цікаловського".

Арк. 1. Чорновий автограф, писаний червоним чорнилом з правками олівцем.

Арк. 2. Чистовий автограф, писаний червоним чорнилом. Перекреслено. У кінці дата: "24 вересня 1919 року".

№ 151, ф. 50, од. зб. 1214, 4 арк., 24,4 х 18,8 та 18 х 22,4.

Заголовок: "*Калино-малино*". Окремі партії сопрано, альта, тенора і баса. Запис різними олівцями та чорнилом. Під партією тенора дата: "24/10 1920 р."

Надруковано у зб.: *Нар. піс. IV*, с.7, № 6 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1214.

"Коза"

Різдвяна пісня-гра зі Звягеля на Волині. Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка II*, с. 49, № 56]. Обробка для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^3/_4$). Списки з незначними варіантними відмінностями.

№ 152, ф. 50, од. зб. 1162, 1 арк., 35,3 х 26,6.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Коза*". Жанрова позначка: "Різдвяна гра". Чистовий автограф чорнилом. Справа напис рукою автора: "Збірн. К. Квітки", "Розкл. М. Леонтовича".

№ 153, ф. 50, од. зб. 1163, 1 арк., 35,9 х 26,9.

Арк. 1–1зв. Заголовок олівцем: "*Го, го, го, коза!*" Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Справа є напис: "Звягель Вол. г. запис. К. Квітка".

Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1162 (опис № 152).

№ 154, ф. I, од. зб. 36310, 1 арк., 34,2 х 26,1.

Арк. 1. Заголовок: "*Коза*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

Крім того, на арк. 1зв. є уривок з опери "На русалчин Великдень" (опис № 374).

№ 155, ф. 50, од. зб. 1205, 4 арк., 35 х 22,3 та 17,8 х 22.

Заголовок: "*Го, го, го, козо*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича. арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Писано олівцями та синім чорнилом. Під партією сопрано дата: "Київ, 4/XI 1920 р."

№ 156, ф. 50, од. зб. 1235, 3 арк., 26,3 х 18.

Заголовок: "*Го, го, го, коза*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича, писаний чорнилом: арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора. Справа є напис: "К.Х.Т."

Крім того, на арк. 1, 2зв., 3зв. є окремі партії обробки "Піють півні" (опис № 302).

№ 157, ф. I, од. зб. 36812, 3 арк., 17 х 26.

Заголовок: "*Коза*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1зв. – партія альта, арк. 2зв. – партія тенора, арк. 3зв. – партія баса. Олівцем та червоним чорнилом.

Крім того, на арк. 1–3 є хорові партії обробки "Інтернаціоналу" (опис № 399).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. III*, с. 9–10, № 10 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1162.

"Козака несуть"

Лірично-побутова пісня з Гадяцького повіту на Полтавщині. Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка II*, с.175, № 167].

Обробка для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^2/_4$). Одиниці зберігання під номером 159 та 160 становлять один авторський список.

№ 158, ф. І, од. зб. 36312, 1 арк., 17,5 х 26,7.

Арк. 1. Заголовок: "*Козака несуть*". Чорновий автограф, писаний чорнилом, з правками олівцем. Справа напис рукою автора: "Лесі Українки з збірника К. Квітки".

Арк. 1зв. Варіант кінцівки, писаний олівцем.

№ 159, ф. І, од. зб. 36315, 1 арк., 17,8 х 26,3.

Арк. 1зв. Без заголовка. Початок чорнового автографа (?) з багатьма правками, писаний фіолетовим чорнилом. Зверху напис: "Квітка 167 з Гадячого". Продовження див.: ф. І, од. зб. 36313 (опис № 160).

Крім того, на арк. 1 є початок обробки "Не стій, вербо" (опис № 194).

№ 160, ф. І, од. зб. 36313, 1арк., 17,8 х 26,3.

Арк. 1зв. Продовження попереднього опису.

Крім того, на арк. 1 є закінчення обробки "Не стій, вербо" (опис № 195).

№ 161, ф. І, од. зб. 36314, 1 арк., 17 х 25,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Козака несуть*". Чистовий ескіз обробки (перші 7 тактів). Справа напис рукою М. Леонтовича: "Запис. К. Квітка. Уложив М. Леонтович".

№ 162, ф. І, од. зб. 36430, 1 арк., 36 х 27.

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорновий автограф ескізів з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Зліва помітка Я. Юрмаса від 10/IX 1928 р.: "Козака несуть".

Крім того, на арк. 1 є "Тема з варіаціями" для фортепіано (опис № 393).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. II*, с. 10–11, № 10.

"Котилася зірка"

Пісня про кохання з Полтавщини. Мелодія взята М. Леонтовичем із збірника А. Конощенка – [*Конощенко III*, с. 99 № 80]. Обробка для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^4/_4$).

№ 163, ф. І, од. зб. 36318 (див. опис № 98).

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Котилася зірка*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем. Справа напис рукою М. Леонтовича: "З Полтавщини (збірник Конощенка III част.)". Зліва помітка П. Козицького від 30/XII 1922 р.: "Переписано набіло".

Чистовик див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.1).

№ 164, ф. І, од. зб. 36381 (див. опис № 78).

Арк. 1–1зв. Без заголовка. Чорновий автограф з багатьма правками, писаний олівцем.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. I*, с. 24–25, № 25 на основі автографа із Збірки під редакцією П. Козицького та ркп. ф. І, од. зб. 36381.

"Мак"

Обрядова пісня (веснянка). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. А. Конощенка [*Конощенко III*, с. 107, № 85]. Обробка для чотириголосого мішаного хору (B-dur, $^3/_2$).

№ 165, ф. I, од. зб. 36321, 1 арк., 35,4 х 26,7.

Арк. 1. Заголовок: "*Мак*". Жанрова позначка: "веснянка". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Справа напис рукою автора: "Збірник Конощенка", "Розклад М. Леонтовича".

№ 166, ф. I, од. зб. 36370, 1 арк., 17,2 х 26,2.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Мак*". Чорновий автограф ескізів з правками, писаний фіолетовим чорнилом.

Чистовик див.: ф. I, од. зб. 36321 (опис № 165).

Крім того, на арк. 1 є обробка "Ой, п'є вдова" (опис № 244).

№ 167, ф. 50, од. зб. 1216, 6 арк., 22 х 17,7 та 35,5 х 22,2.

Заголовок: "*Мак*". Список не рукою автора хорових партій: арк. 1, 3 – партії сопрано, арк. 2, 4 – партії альта, арк. 5 – партія тенора, арк. 6 – партія баса. Написано олівцем та друковано на склографі.

Хорову партитуру див.: ф. I, од. зб. 36321 (опис № 165).

№ 168, ф. 50, од. зб. 1172, 1 арк., 17 х 26,2.

Арк. 1. Заголовок: "*Мак*". Окрема партія баса. Чернетка, писана олівцем.

Крім того, на арк. 1 зв. є партія тенора "Мала мати" (опис № 174).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. II*, с. 2–4, № 2 на основі автографа ф. I, од. зб. 36321.

"Мала мати одну дочку"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (h-moll, $^2/_4$). Пісня записана в с. Білоусівка Брацлавського повіту. Обробка у трьох редакціях.

Перша редакція

№ 169, ф. 50, од. зб. 1234, 2 арк., 22,1 х 35,5.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Мала мати одну дочку*". Справа – "Леонтовича". Чистовик, писаний синім олівцем.

Крім того, на арк. 1, 2 є обробка "Піду в садочок" (опис № 299).

№ 170, ф. 50, од. зб. 1174 (див. опис № 129).

Арк. 1. Заголовок: "*Мала мати одну дочку*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем. Помітки автора справа: "Цю пісню можно співати й жіночим хором (перві 10 тактів)". "7 (співається, як 4)".

№ 171, ф. 50, од. зб. 36363 (див. опис № 35).

Арк. 1. Без заголовка. Чорновий автограф ескізів з правками, писаний олівцем. Перші такти обробки.

Інші списки цієї редакції див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.15) та з незначними відмінностями у зб. "6 пісень з Поділля" (опис № 366.5).

Друга редакція

№ 172, ф. 50, од. зб. 1173, 1 арк., 35,6 х 26,6.

Арк. 1. Без заголовка. Чорнові ескізи з правками, писані олівцем. Зліва напис рукою Я. Юрмаса від 22/XII 1928 р.: "Мала мати одну дочку".

№ 173, ф. I, од. зб. 36279, 1 арк., 17 х 26,3.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Мала мати*". Окрема партія баса. Список не рукою М. Леонтовича.

№ 174, ф. 50, од. зб. 1172 (див. опис № 168).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Мала мати*". Окрема партія тенора. Список не рукою М. Леонтовича.

№ 175, ф. 50, од. зб. 1217, 2 арк., 21,9 х 17,1.

Заголовок: "*Мала мати одну дочку*". Список не рукою М. Леонтовича хорових партій: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія тенора. Друковано на склографі.

Третя редакція

№ 176, ф. I, од. зб. 36366, 1 арк., 35,2 х 25,9.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Мала мати одну дочку*". Чистовий автограф чорнилом з незначними правками олівцем. Перша половина обробки. Зліва № VII[a]. Справа напис рукою автора: "с. Білоусівка".

Крім того, на арк. 1 є обробка "Ой, піду я в ліс по дрова" (опис № 248).

Повний список обробки "Мала мати" див. у "Першій збірці пісень з Поділля" (опис № 363.7).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. III*, с. 12, № 11 на основі ескізу ф. 50, од. зб. 1173. Інші редакції у друкованих виданнях не виявлені.

"На добраніч усім на ніч"

Обробка побутово-ліричної пісні для триголосого чоловічого хору (c-moll – g-moll, $^4/_4$).

№ 177, ф. I, од. зб. 36336, 1 арк., 17,2 х 25,8.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*На добра-ніч усім на ніч*". Чистовий автограф, писаний чорнилом.

№ 178, ф. I, од. зб. 36337, 1 арк., 17,2 х 25,8.

Арк. 1. Заголовок: "*На добра-ніч усім на ніч*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом.

Чистовик див.: ф. I, од. зб. 36336 (опис № 177).

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Ой, коли б той вечір" (опис № 225).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. III*, с. 6, № 5.

"Над річкою беріжком"

Обробка української історичної (чумацької) пісні для чотириголосого мішаного хору (d-moll, $^2/_4$). Мелодія взята Леонтовичем із зб. А. Конощенка – [Конощенко, I, с. 117, № 85]. Авторські списки мають незначні відмінності між собою.

№ 179, ф. 50, од. зб. 1182, 1 арк., 35,6 х 24,9.

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорновий автограф з правками, писаний чорним чорнилом. У кінці помітка автора: "Пісню можливо пристосувати для 3-х голосого хору в складі S., альт. і тенора... S візьме партію S і A, альт – партію тенора, а тенор – баса. Співати в f-moll, або g-moll. Пісня в g-moll може співатись і жіночим (3 г[олосим]) хором з низькими, гучними альтами".

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробки "Ой, ходила та й Маруся", "Ой, у полі та туман", "Ой, піду я в сад гулять" (описи № 250, 283, 286).

№ 180, ф. I, од. зб. 36382, 1 арк., 36 х 27.

Арк. 1. Без заголовка. Чорновий автограф-ескіз олівцем перших двох тактів. Зліва напис Я. Юрмаса від 14/X 1928 р.: "Над річкою беріжком".

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробки "Ой, у полі та туман", "Ой, з-за гори чорна хмара", "Черчику", "Ой матінко моя" (описи № 217, 232, 280, 345).

№ 181, ф. 50, од. зб. 1219 (див. опис № 149).

Арк. 1–2. Заголовок: "*Над річкою беріжком*". Список не рукою М. Леонтовича хорових партій: арк. 1 – партія альта, арк. 2 – партія сопрано. Друковано на склографі (?).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. III*, с.7–8, № 4.

"Наїхали гостоньки"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^{10}/_4$). Мелодія записана від Шишківського. Одноголосий запис див. ф. I, од. зб. 36356 (опис № 75.3). Авторські списки з незначними варіантними відмінностями.

№ 182, ф. I, од. зб. 36338, 3 арк., 17,8 х 26,5.

Заголовок: "*Наїхали гостоньки*". Чорновий автограф з правками, писаний червоним чорнилом, ескізи олівцем. Три майже тотожні авторські списки.

Арк. 1. Справа помітка автора: "Київщина. Від п. Шишківського Ар. М. Леонтович". Внизу дата: "4–17 вересня 1919 року".

Арк. 2. Справа помітка автора: "З Київщини, від п. Шишківського, гарм. М. Леонтович". Внизу дата: "1919 р. – 3–16 вересня". На арк. 2зв. окремі ескізи олівцем та червоним чорнилом.

Арк. 3. Справа помітка автора: "Записано з голоса п. Шишківського, гармон. М. Леонтовича".

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Ой, у лісі при дорозі" (опис № 274).

№ 183, ф. 50, од. зб. 1184, 1 арк., 26,2 х 26,5.

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорновий автограф ескіза з правками, писаний червоним чорнилом (4–6 такти). Зліва напис рукою Я. Юрмаса олівцем: "Наїхали гостоньки".

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробка "По-під яром, яром" (опис № 322).

№ 184, ф. І, од. зб. 36403, 1 арк., 18 х 26,5.

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорновий автограф-ескіз (3-й такт) з правками, писаний червоним чорнилом. Зліва напис рукою Я. Юрмаса від 3/XII 1928 р.: "Наїхали гостоньки".

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробка "Попід терном стежечка" (опис № 315).

Надруковано у зб.: *Нар. піс. IV*, с. 4–5, № 3.

"На Ордані тиха вода стояла"

Обробка колядки для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^2/_4$). Мелодія записана в с. Паланка Гайсинського повіту на Поділлі. Авторські списки з незначними варіантними відмінностями.

№ 185, ф. І, од. зб. 36340, 1 арк., 35,7 х 26,6.

Арк. 1зв. Заголовок: "*На Ордані*". Чистовий автограф, писаний чорним чорнилом. Справа напис рукою автора: "с. Паланка Гайс." Внизу дата: "5 сентября 1916 года".

Крім того, на арк. 1 є обробка "Ой, посеред двору" (опис № 254).

№ 186, ф. І, од. зб. 36342, 2 арк., 35,1 х 25,8.

Арк. 1. Заголовок: "*На Ордані*". Чорновий автограф з правками, писаний чорним чорнилом, та чорнові ескізи олівцем.

Крім того, на арк. 1зв. та 2зв. є обробки "Пане Господарю" та "Ой, там за горою" (описи № 261, 296).

№ 187, ф. І, од. зб. 36341 (див. опис № 45).

Арк. 1. Заголовок: "*На Ордані*". Жанрова позначка: "Коляда". Чистовий автограф з правками, писаний чорним чорнилом. Справа напис рукою автора: "с. Паланка". Внизу дата: "22 іюня 1916".

№ 188, ф. І, од. зб. 36393, 1 арк., 35,6 х 26,7.

Арк. 1. Заголовок: "*На Ордані тиха вода стояла*". Жанрова позначка: "Коляда". Чорновий автограф з правками, писаний чорним чорнилом. Перекреслено. Справа напис рукою автора: "с. Паланка".

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36341 (опис № 187).

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Пане господаре" (опис № 297).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.*– С. 19–21.

"Наступає чорна хмара"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^3/_4$). Пісня з Волині, мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Поліщука.

№ 189, ф. І, од. зб. 36345, 1 арк., 10,1 х 26,1.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Наступає чорна хмара*". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Справа напис рукою автора: "З Волині".

Тотожний список див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.18).

№ 190, ф. І, од. зб. 36349 (див. опис № 81).

Арк. 2 зв. Заголовок: "*Наступає чорна хмара*". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Справа напис рукою автора: "(Кошиць) часть 3. З Волині". Зліва помітка П. Козицького "Зредагував 23/І 922".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. І*, с.11–12, № 15 на основі автографа ф. І, од. зб. 36345.

"Небо і земля"

Обробка колядки для чотириголосого хору (C-dur – G-dur, $^6/_4$).

№ 191, ф. І, од. зб. 36346 (див. опис № 89).

Арк. 1. Заголовок: "*Небо і земля*". Чорновий автограф, писаний чорним чорнилом. Початок обробки. Закінчення див.: ф. І, од. зб. 36447 (опис № 192).

№ 192, ф. І, од. зб. 36447, 35,6 х 26,6.

Арк. 1зв. Закінчення чистового автографа обробки "Небо і земля". В кінці дата: "5 сентября 1916 года".

Крім того, на арк. 1 є обробка "Що то за предиво" (опис № 356).

№ 193, ф. 50, од. зб. 1175, 1 арк., 35,9 х 26,7.

Арк. 1. Заголовок: "*Небо і земля*". Чорновий ескіз з правками першої половини обробки, писаний чорнилом та олівцем.

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Ой, за річкою, за Дунаєм" (опис № 210).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.*, с. 24–26 на основі автографів ф. І, од. зб. 36346 та ф. І, од. зб. 36447.

"Не стій, вербо"

Обробка обрядової (весільної) пісні для чотириголосого хору (G-dur, $^3/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із збірника К. Квітки – [*Квітка II*, с. 71, № 72].

№ 194, ф. І, од. зб. 36315 (див. опис № 159).

Арк. 1. Заголовок: "*Не стій, вербо*". Жанрова позначка: "весняна – весільна". Чорновий автограф, писаний простим та фіолетовим олівцем.

Зліва напис рукою автора: "72 з Квітки". Справа – "трохи змінено довжину нот". У лівому верхньому кутку помітка П. Козицького від 13/I 1922 р.: "Переписав і проредагував П. Козицький". Закінчення обробки див. опис № 195.

№ 195, ф. I, од. зб. 36313 (див. опис № 160).

Продовження обробки *"Не стій, вербо"*.

Інший варіант обробки див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.13).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. I*, с. 22–24, № 24 на основі рукопису із збірки.

"Не ходила на вулицю"

Побутово-жартівлива пісня (G-dur – e-moll, $^2/_4$). Є два варіанти обробки.

Варіант 1 – для чотириголосого мішаного хору.

№ 196, ф. 50, од. зб. 1240, 4 арк., 22,3 х 17,8.

Заголовок: *"Не ходила на улицю"*. Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса.

Хорову партитуру див. у Збірці з редакторськими помітами П. Козицького (опис № 368.4).

Крім того, на зворотах є окремі партії голосів обробки "Поміж трьома дорогами" (опис № 311).

№ 197, ф. 50, од. зб. 1220, 11,8 х 22,8.

Арк. 1. Заголовок: *"Не ходила на улицю"*. Окрема партія баса. Список не рукою М. Леонтовича.

Варіант 2 – для триголосого шкільного хору ("Зошит 23 пісень", опис № 371.5).

Надруковано:

варіант I у зб.: *Нар. піс. II*, с. 5–6, № 5. на основі автографа із Збірки з редакторськими помітами П. Козицького;

варіант II у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 6, № 5.

"Одна гора високая"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (d-moll, $^2/4$).

№ 198, ф. I, од. зб. 36405, 1 арк., 29,2 х 26,2.

Арк. 1–1зв. Без заголовка. Одноголосий запис пісні та уривок її хорової обробки. Чорновий автограф, писаний олівцем та синім чорнилом.

Крім того, на арк. 1–1зв. є одноголосий запис "Попід яром, яром", фортепіанний уривок та кінцівка хорового твору з текстом "Стоїть безлюдний степ німий" (опис № 409).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 32–33, № 25.

"Ой, а у полі терен"

Обробка історичної (козацької) пісні для триголосого чоловічого хору (a-moll, $^2/_4$).

№ 199, ф. І, од. зб. 36371, 1 арк., 26,8 х 18.

Арк. 1. Без заголовка. Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Зверху напис рукою автора: "Волинь".

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробки "Ой, п'є вдова", "Попід терном стежечка" (описи № 245, 320).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. II*, с. 6–7 на основі даного автографа.

"Ой вербо, вербо"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (a-moll, $^3/_8$).

№ 200, ф. І, од. зб. 36359, 1 арк., 35,8 х 27.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой вербо, вербо*". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим олівцем.

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробки "Ой, піду я в долину", "Що то за предиво", "Ой, лугами, берегами", "Ой, у полі та туман" (описи № 230, 247, 357).

№ 201, ф. 50, од. зб. 1210 (див. опис № 134).

Заголовок: "*Ой вербо, вербо*". Список хорових партій: арк. 1зв. – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3зв. – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Друковано на склографі.

Надруковано у зб.: *Нар. піс. V*, с. 5–6, № 3 на основі автографа ф. І, од. зб. 36359.

"Ой, від саду та до моря"

Обробка побутово-ліричної пісні для чотириголосого мішаного хору (e- t , $^3/_4$). Мелодія записана в с. Білоусівка Брацлавського повіту.

№ 202, ф. 50, од. зб. 1221, 2 арк., 21,7 х 17,4.

Заголовок: "*Ой, а у полі терен*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія тенора, арк. 2 – партія баса.

Повну хорову партитуру див. у "Другій збірці пісень з Поділля" (опис № 364.1).

Надруковано у зб.: *II збирка писень зъ Подолля*, с. 2, № 1.

"Ой, вийду я на вулицю"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^2/_4$).

№ 203, ф. 62, од. зб. 316, 1 арк., 35,5 х 26,9.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, вийду я на гулыцю*". Чорновий автограф з правками, начерки олівцем та чорним чорнилом.

Чистовик див. у "Другій збірці пісень з Поділля" (опис № 364.8).

№ 204, ф. 50, од. зб. 1222, 1 арк., 11,8 х 22,7.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, вийду я на улицю*". Окрема партія баса. Список не рукою М. Леонтовича, писаний олівцем.

Повну партитуру див.: ф. 62, од. зб. 316 (опис № 203).

Надруковано у зб.: *II збирка писень зъ Подолля*, с. 8, № 8 на основі автографа ф. 62, од. зб. 316.

"Ой, гай, мати, гай"

Хорова обробка побутово-ліричної пісні. У двох редакціях.

Перша редакція – для шкільного хору (G-dur – D-dur, $^3/_2$).

№ 205, ф. I, од. зб. 36461 (див. опис № 131).

Арк. 3зв. Без заголовка. Чорновий автограф, писаний олівцем, без закінчення.

Друга редакція – для чотириголосого мішаного хору (G-dur – D-dur, $^2/_4$) (див. "Першу збірку пісень з Подолля" (опис № 362.3).

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 13, № 19;

друга редакція у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 30, № 32.

"Ой гордопишний пан-господарю"

Обробка обрядової пісні (колядки) для чотириголосого мішаного хору. (F-dur, $^3/_2$). Пісня записана від М. Рощахівського з Ушицького повіту на Поділлі.

Списки тотожні та з незначними відмінностями.

№ 206, ф. I, од. зб. 36350, 4 арк., 16,9 х 26 та 36 х 26,3.

Заголовок: "*Ой гордопишний пан-господарю*".

Арк. 1–2. Чистовий список рукою П. Козицького (?), писаний зеленим чорнилом. Справа помітка: "Леонтович".

Арк. 3–4. Два тотожні списки чистового автографа, писані чорним чорнилом. Зверху напис рукою автора: "М. Леонтович (міш. хор)", справа – "Ушицький повіт на Поділлю. Від М. Рощахівського".

№ 207, ф. I, од. зб. 36293 (див. опис № 137).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой гордопишний пан господарю*" Коляда". Поч.: "По горах, горах...". Чистовий автограф з правками, писаний чорнилом та олівцем.

№ 208, ф. I, од. зб. 36295 (див. опис № 139).

Арк. 2. Без заголовка. Чорнові ескізи з правками, писані олівцем.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 38–40, № 29 на основі автографа ф. 50, од. зб. 36350.

"Ой, горе тій чайці"

Обробка історичної (чумацької) пісні для чотириголосого мішаного хору (e-moll, $^5/_4$).

№ 209, ф. 50, од. зб. 1223 (див. опис № 104).

Арк. 1. Заголовок: "*Гра в зайчика*". Чистовий список не рукою М. Леонтовича, писаний фіолетовим чорнилом. [Склографічне видання] без титульного та останнього аркушів.

Інші варіанти обробки див. у Збірці під редакцією П. Козицького та Збірці з редакторськими помітами П. Козицького (опис № 369.5 та 368.5).

Надруковано у зб.: *Ой, горе тій чайці...* на основі рукопису із Збірки під редакцією П. Козицького.

"Ой, за річкою, за Дунаєм"

Обробка для триголосого чоловічого хору (G-dur, $^3/_4$).

№ 210, ф. 50, од. зб. 1175 (див. опис № 193).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, за річкою, за Дунаєм*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

Надруковано із змінами у зб.: *Нар. піс. V*, с. 4–5, № 2.

"Ой, з-за гори кам'яної"

Побутова пісня, записана Леонтовичем в с. Білоусівка від М. Мацини. Обробка у двох редакціях.

Перша редакція – для чотириголосого хору (f-moll, $^3/_4$).

№ 211, ф. I, од. зб. 36351, 1 арк., 36 x 26,2.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Ой, з-за гори*". Чорновий автограф, писаний чорнилом.

Крім того, на арк. 1зв. є початок обробки "Ой, піду я в сад гулять" (опис № 252).

№ 212, ф. I, од. зб. 36428 (див. опис № 26).

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорновий автограф з багатьма правками, писаний чорнилом. Зліва помітка [Я. Юрмаса] олівцем: "3 десяток".

№ 213, ф. 50, од. зб. 1225, 4 арк., 17,6 x 22 та 17,8 x 26,7.

Заголовок: "*Ой, з-за гори кам'яної*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Олівцем та під копірку. На арк. 1, 3, 4 внизу дата: "9/VII – 23 р."

Крім того, на зворотах є окремі партії голосів обробки "Ой, у полі криниченька" (опис № 275).

№ 214, ф. 50, од. зб. 1232, 1 арк., 17,6 x 22.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, з-за гори кам'яної*". Окрема партія альта. Список не рукою М. Леонтовича, писаний олівцем.

Крім того, є партія альта обробки "Ой, у полі криниченька" (опис № 276).

Інші варіанти цієї редакції див. у збірках: "5 пісень з Поділля" та "Перша збірка пісень з Подолля" (описи № 367.5 та 362.10).

Друга редакція – для шкільного хору в супроводі фортепіано (a-moll, $^3/_4$).

№ 215, ф. І, од. зб. 36810 (див. опис № 47).

Заголовок: "*Ой, з-за гори*".

Арк. 3зв.–4. Чорновий автограф, писаний олівцем. Зліва помітка автора: "для училища".

Арк. 9зв. Ескізи акомпанементу. Автограф, писаний чорним чорнилом (g-moll).

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Нар. піс. II*, с. 6–7, № 6 на основі автографа ф. І, од. зб. 36351;

друга редакція у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 20–22, № 28.

"Ой, з-за гори чорна хмара встала"

Обробка історичної пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^2/_4$).

№ 216, ф. 50, од. зб. 1177, 1 арк. (див. опис № 110).

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Ой, з-за гори чорна хмара*". Чорновий автограф та ескіз з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Перекреслено олівцем.

№ 217, ф. І, од. зб. 36382 (див. опис № 180).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, з-за гори*". Чорновий автограф-ескіз з багатьма правками, олівцем. Зліва помітка фіолетовим чорнилом: "67 (Яворск.)".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 7, № 8 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1177.

"Ой, зійшла зоря"

Обробка історичної пісні для соло та чотириголосого хору (c-moll, $^6/_4$). У двох редакціях.

Перша редакція – для баритона та мішаного хору.

№ 218, ф. І, од. зб. 36410, 1 арк., 34,2 х 26,4.

Арк. 1. Заголовок: "*Про Почаївську Божу Матір*". Справа напис: "Ар[анжування] М. Леонтовича". Чистовий автограф, писаний чорнилом.

№ 219, ф. І, од. зб. 36353, арк. 1, 35,8 х 26,4.

Заголовок: "*Ой, зійшла зоря*" (псальма). Нижче дописка автора: "Баритон або тенор, або альт, або II сопр.". Чорновий автограф з багатьма правками чорнилом та ескіз обробки.

Крім того, на арк. 1зв. є хорова обробка "Чого, Івасю, змарнів" (опис № 346).

№ 220, ф. І, од. зб. 36411, 1 арк., 34 х 25,5.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Про Почаєвську Божу Матір*". Чорновий автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Крім того, на арк. 1 є обробка народної пісні "Ой, у саду голубець гуде" (опис № 285).

№ 221, ф. І, од. зб. 36354, 2 арк., 26,5 х 18 та 34,3 х 25,3.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, зійшла зоря*". Партія баритона. Автограф, писаний чорнилом.

Арк. 2. Без заголовка. Чорновий ескіз олівцем. Зверху напис рукою Я. Юрмаса: "Ой, зійшла зоря" – 19/XII – 28 р.".

Повну обробку див.: ф. І, од. зб. 36352 (опис № 224).

№ 222, ф. І, од. зб. 36395, 36,3 х 26,8.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, зійшла зоря*". Справа – "мелодія з збірника І. Лисенка". Чорновий автограф-ескіз, писаний чорнилом.

Крім того, на арк. 1 є обробки "Піду в садочок" та "Ой перепеличка" (описи № 239, 298).

№ 223, ф. І, од. зб. 36323, 1 арк., 26,6 х 18.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Дума*". Чорновий ескіз партії альта, писаний фіолетовим чорнилом.

Крім того, на арк. 1 є партія альта "Маршу" (опис № 404).

Друга редакція – для сопрано соло та жіночого або дитячого хору.

№ 224, ф. І, од. зб. 36352, арк. 1, 36 х 26,7.

Заголовок: "*Ой, зійшла зоря*". Дума. Чорновий автограф, писаний чорнилом.

Надруковано у зб.: *Хорові твори.*– С. 141–142 на основі автографа ф. І, од. зб. 36410.

"Ой, коли б той вечір"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого мішаного хору (G-dur – g-moll, $^5/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К.Л. Поліщука – [*Поліщук II*, с. 25, № 11].

№ 225, ф. І, од. зб. 36337 (див. опис № 178).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, коли б той вечір*". Справа помітка автора: "збірник Поліщука". Чорновий автограф, писаний чорнилом, з правками олівцем.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 10, № 10 на основі цього автографа.

"Ой коню мій, коню"

Обробка побутової пісні для триголосого чоловічого хору (G-dur, $^7/_4$).

Мелодія записана М. Леонтовичем від п. Шашківського. Є два авторські списки обробки з незначними відмінностями. Одноголосий запис див. ф. І, од. зб. 36356 (опис № 75.1).

№ 226, ф. І, од. зб. 36357, 1 арк., 36 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой коню мій, коню*". Чорновий автограф та ескізи обробки з правками, писаними червоним чорнилом. Справа помітка автора: "Записано від п. Шашківського, переклад М. Леонтовича".

№ 227, ф. І, од. зб. 36355, 1 арк., 26 х 26,8.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой коню мій, коню*". Чорновий автограф з правками, писаний червоним чорнилом. Перекреслено. Справа помітка автора: "Записано від п. Шашківського, розкладка М. Леонтовича".

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Попід яром, яром" (опис № 321).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 4, № 2 на основі ескізів ф. І, од. зб. 36357.

"Ой, котився кубар"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (A-dur, $^2/_4$). Мелодія з Поділля, записана М. Леонтовичем від К.Н. Чернявської.

№ 228, ф. І, од. зб. 36398 (див. опис № 144).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, котився кубар*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "З Поділля, від К.Н. Чернявської".

№ 229, ф. 50, од. зб. 1226, 4 арк., 22,7 х 18 та 17 х 22.

Заголовок: "*Ой, котився кубар*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. На арк. 1–3 внизу дата: "19/V 1920 Б.С."

Надруковано у зб.: *Нар. піс.IV*, с. 5, № 5 на основі автографа ф. І, од. зб. 36398.

"Ой, лугами, берегами"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^3/_4$). Пісня з Ушицького повіту на Поділлі, записана від М. Рощахівського.

№ 230, ф. І, од. зб. 36359 (див. опис № 200).

Арк. 1–1[а]. Заголовок: "*Ой, лугами берегами*". Чорновий автограф з правками простим та фіолетовим олівцем. Справа помітка автора: "Уш[ицький] повіт на Поділлі, від Рощахівського".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 14, № 13 на основі даного автографа.

"Ой матінко моя"

Обробка весільної пісні для шкільного хору (d-moll, $^3/_2$).

№ 231, ф. І, од. зб. 36409, 1 арк., 12,8 х 26.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой матінко*". Справа жанрова позначка: "весільна".

Чорновий автограф перших двох тактів, писаний фіолетовим чорнилом.

Крім того, на арк. 1зв. є обробка "Приїхали три козаки" (опис № 326).

№ 232, ф. І, од. зб. 36382 (див. опис № 180).

Арк. 1зв. Без заголовка. Зліва напис рукою Юрмаса: "Ой матінко". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Без закінчення.

Надруковано зі змінами у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 19, № 27.

"Ой, нас, братці, п'ять"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^4/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. А. Конощенка – [*Конощенко III*, с. 21, № 12].

№ 233, ф. 50, од. зб. 1223 (див. опис № 104).

Арк. 1зв.–2. Заголовок: "*Ой, нас, братці, п'ять*". Чистовий список не рукою М. Леонтовича, писаний фіолетовим чорнилом. Склографічне видання (?) без титульного та останнього аркушів.

Автограф див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис 369.8).

№ 234, ф. І, од. зб. 36268 (див. опис № 103).

Арк. 2зв.–3. Заголовок: "*Ой, нас, братці, п'ять*". Чорновий автограф з правками, писаний синім чорнилом. Справа напис рукою автора: "Збірник Конощенка 12 № (третя сотня)". Зліва помітка Козицького від 1/1 1922 р.: "переписано набіло".

Надруковано у зб.: *Ой, горе тій чайці...* на основі рукопису із Збірки під редакцією П. Козицького.

"Ой, ніхто ж там не бував"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^2/_4$). Пісня взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка I*, с. 39, № 27]. Зберігаються авторські списки з варіантними відмінностями.

№ 235, ф. І, од. зб. 36361, 1 арк., 36 х 26,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, ніхто ж там не бував*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "Збірник К. Квітки. Розкладка М. Леонтовича".

№ 236, ф. І, од. зб. 36399, 1 арк., 36 х 26,5.

Арк. 1зв. Заголовок фіолетовим чорнилом: "Ой, ніхто ж там не бував". Справа – "Зб. Квітки, № 27". Чорновий автограф ескізів з правками, писаний олівцем. Зліва дописка П. Козицького: "Переписав 16/І 1922 П. Козицький".

Крім того, на арк. 1 є обробки: "Піють півні" та "Як не женився" (описи № 304, 360).

№ 237, ф. І, од. зб. 36339 (див. опис № 95).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, ніхто ж там не бував*". Зверху напис: "На

Купала". Чорновий автограф, писаний олівцем та чорнилом. Справа напис рукою автора: "К. Квітка з голоса Л. Українки. Розкладка М. Леонтовича".

Подібний список див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.16).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. I*, с. 20, № 23 на основі автографа зі Збірки під редакцією П. Козицького.

"Ой перепеличка"

Обробка лірично-побутової пісні для хору (d-moll, 2/4). Пісня записана в м. Тиврів Подільської губернії. Обробка у трьох редакціях.

Перша редакція – для чотириголосого мішаного хору.

№ 238, ф. І, од. зб. 36362, 1 арк., 24,6 х 17,2.

Арк. 1–2. Заголовок: "*Ой перепеличка*". Два списки чистового автографа з незначними відмінностями, писані чорнилом. Другий список без закінчення. Справа помітка автора: "м. Тиврів Под[ільської] г[убернії]".

№ 239, ф. І, од. зб. 36395 (див. опис № 222).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой перепеличка*". Чорновий автограф ескіза першої половини обробки, писаний чорнилом. Зліва помітка Я. Юрмаса від 9/IX 1928 р.: "Це III-я ред."

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36362 (опис № 238).

№ 240, ф. І, од. зб. 36461 (див. опис № 131).

Арк. 4зв. Заголовок: "*Ой перепеличка*". Чорновий автограф ескіза другої половини обробки, писаний олівцем.

№ 241, ф. І, од. зб. 36363 (див. опис № 35).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой перепеличка*". Чорновий ескіз останніх трьох тактів, олівцем.

Інші варіанти цієї редакції див. у збірках: "6 пісень з Поділля" та Збірці з редакторськими помітами П. Козицького (описи № 366.6 та 368.8)

Друга редакція – для триголосого шкільного хору.

№ 242, ф. І, од. зб. 36364 (див. опис № 4).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой перепеличка*". Чорновий автограф та ескізи з правками, писані олівцем та брунатним чорнилом.

Третя редакція – для чотириголосого хору в супроводі фортепіано.

№ 243, ф. І, од. зб. 36394, 1 арк., 35,5 х 26,7.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Перепелычка мала, невелычка*".

Чистовий автограф, писаний чорнилом.

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Нар. піс.* II, с. 9–10, № 9 на основі автографа ф. І, од. зб. 36362;

друга редакція у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 10, № 10 на основі автографа ф. І, од. зб. 36364;

третя редакція у друкованих виданнях не виявлена.

"Ой, п'є вдова"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (e-moll, $^5/_4$).

№ 244, ф. І, од. зб. 36370 (див. опис № 166).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, п'є вдова*". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом, з правками олівцем.

№ 245, ф. І, од. зб. 36371 (див. опис № 199).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, п'є вдова*". Автограф ескіза перших двох тактів (партії сопрано та альта), писаний фіолетовим чорнилом.

Повну обробку див.: ф. І, од. зб. 36370 (опис № 244).

№ 246, ф. І, од. зб. 36369, 1 арк., 11,4 х 27.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, п'є вдова*". Автограф партії альта, писаний синім чорнилом. Перекреслено.

Надруковано у зб.: Муз. тв. II, с. 9, № 8 на основі автографа ф. І, од. зб. 36370.

"Ой, піду я в долину"

Обробка весільно-побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^3/_2$). Мелодія зі зб. І. Демченка – [*Демченко*, № 251] в дещо зміненому варіанті.

№ 247, ф. І, од. зб. 36359 (див. опис № 200).

Арк. 1зв.–1а зв. Заголовок: "*Ой, піду я в долину*". Автограф олівцем. Справа напис рукою автора: "весільна, запис. Демченко".

Надруковано у зб.: *Хорові твори на народнопісенні теми*, с. 17–20.

"Ой, піду я в ліс по дрова"

Хорова обробка ліричної пісні з Поділля. У двох редакціях.

Перша редакція – для триголосого шкільного хору (fis-moll, $^3/_4$).

№ 248, ф. І, од. зб. 36366 (див. опис № 176).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, піду я в ліс по дрова*". Чистовий автограф, писаний чорнилом.

Тотожний список див. у "Першій збірці пісень з Поділля" (опис № 363.6)

Друга редакція – для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^3/_4$) – див. Збірку під редакцією П. Козицького (опис № 369.21) та зб. "6 пісень з Поділля" (опис № 366.1).

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 12, № 17;

друга редакція у зб.: *Муз. тв. III*, с. 6, № 2.

"Ой, піду я в сад гулять"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого хору. Авторські списки мають незначні відмінності.

№ **249**, ф. І, од. зб. 36367, 1 арк., 17,2 х 26,1.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, піду я в сад гулять*" (A-dur – fis-moll). Чистовий автограф, писаний чорним та червоним чорнилом.

№ **250**, ф. 50, од. зб. 1182 (див. опис № 179).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, піду я в сад гулять*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Два майже однакові списки: A-dur – fis-moll та C-dur – a-moll. Помітка автора зверху: "для жіночого або дитячого хору".

№ **251**, ф. І, од. зб. 36365, 1 арк., 34,4 х 25,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, піду я в сад гулять*" (B-dur – g-moll). Чорновий автограф ескізів з правками, писаний олівцем. Справа помітка: "Кошіц, ч. 2".

Крім того, на арк. 1 є ескіз обробки "Отамане" (опис № 295).

№ **252**, ф. І, од. зб. 36351 (див. опис № 211).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, піду я в сад гулять*" (A-dur – fis-moll). Чистовий автограф ескізу початку партії сопрано, писаний чорнилом .

Надруковано у зб.: *Нар. піс. III*, с. 8, № 8 на основі автографа ф. І, од. зб. 36367.

"Ой, піду я лугом"

№ **253**, ф. І, од. зб. 36368, 1 арк., 35,6 х 26,5.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Ой, піду я лугом*". Чистовий автограф, писаний чорнилом.

Тотожний список див. у "Першій збірці пісень з Поділля" (опис № 363.4)

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 37–38, № 28 (б).

"Ой, посеред двору"

Обробка обрядової пісні (щедрівки) для чотириголосого мішаного хору (C-dur, $^4/_4$).

№ **254**, ф. І, од. зб. 36340 (опис № 185).

Арк. 1–2. Заголовок: "*Ой, посеред двору*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Внизу дата: "5 сентября 1916 года".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 40–41, № 30.

"Ой, розвій, вітре"

№ **255**, ф. І, од. зб. 36377, 1 арк., 29,8 х 26,6.

Арк. 1зв. Без заголовка (E-dur, $^3/_8$). Чорновий автограф, писаний олівцем.

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробка "Ой, темная ніченька" та уривок фортепіанного твору (описи № 264, 396).

У друкованих виданнях не виявлено.

"Ой сивая зозуленька"

Обробка обрядової пісні (щедрівки) для триголосого жіночого хору (a-moll, $^2/_4$). Пісня взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка I*, с. 73, № 74].

№ 256, ф. I, од. зб. 36374, 1 арк., 35,4 х 26,8.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, сивая зозуленька*". Чистовий автограф з правками, писаний чорнилом. Помітки автора: "жіночий хор", "записав К. Квітка".

№ 257, ф. I, од. зб. 36251 (див. опис № 82).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, сивая зозуленька*". Чорновий автограф ескіза з правками, писаний олівцем. Зверху напис рукою автора: "Записав К. Квітка".

Чистовик див.: ф. I, од. зб. 36374 (опис № 256).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 12–13, № 12.

"Ой, сів-поїхав"

Лірично-побутова пісня, записана в с. Дранки на Поділлі. Обробка у двох редакціях.

Перша редакція – для чотириголосого мішаного хору (A-dur – fis-moll, $^3/_2$).

№ 258, ф. 50, од. зб. 1228, 2 арк., 22,5 х 18.

Арк. 1–2. Заголовок: "*Ой, сів-поїхав*". Окрема партія тенора, друкована на склографі.

Хорову партитуру див. у Збірці з редакторськими помітами П. Козицького (опис № 368.1).

Друга редакція – для триголосого жіночого хору (B-dur – g-moll, $^2/_4$) (див. "Першу збірку пісень з Поділля", опис № 363.11).

Надруковано:

перша редакція – у зб.: *Муз. тв. II*, с. 5, № 3 (а);

друга редакція – у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 10, № 14.

"Ой, там, за горою"

Обробка обрядової пісні (щедрівки) для чотириголосого мішаного хору (A-dur, $^2/_4$). Пісня записана в с. Паланці, Гайсинського повіту на Поділлі. Зберігаються варіанти (описи № 259 та 260) та чорнові ескізи обробки.

№ 259, ф. I, од. зб. 36376, 1 арк., 36,3 х 26,2.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, там, за горою*". Жанрове визначення: "щедрівка". Справа напис рукою автора: "З Поділля, Паланка Гайс."

№ 260, ф. I, од. зб. 36375, 1 арк., 35,2 х 24,4.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Ой, тамъ, за горою*". Жанрове визначення:

"Щедрівка". Чорновий та чистовий автографи, писані чорнилом, з правками олівцем.

№ 261, ф. І, од. зб. 36342 (див. опис № 186).

Арк. 2зв. Без заголовка. Чорновий автограф (?) ескізів з правками, писаний олівцем. Зліва напис рукою Я. Юрмаса від 2/VII 1928 р.: "Ой, там, за горою".

№ 262, ф. І, од. зб. 36444, 1 арк., 36 х 26,3.

Арк. 1зв. Без заголовка. Чорновий автограф ескізів з правками, писаний олівцем.

Крім того, на арк. 1 є ескіз обробки "Чого, Івасю, змарнів" (опис № 347).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 26–27, № 19 на основі автографа ф. І, од. зб. 36376.

"Ой темная ніченька"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (E-dur, $^3/_8$). Мелодія записана М. Леонтовичем з Поділля від Н.В. Танашевич. Розкладка для хору зроблена у 1919 р. Усі списки обробки тотожні.

№ 263, ф. І, од. зб. 36378, 1 арк., 36,7 х 26,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, темная ніченька*". Під заголовком – "квартет a capella". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Справа напис рукою автора: "Народна пісня з Поділля".

№ 264, ф. І, од. зб. 36377 (див. опис № 255).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, темная ніченька*". Автограф, писаний чорнилом, з правками олівцем. Справа напис рукою автора: "З Поділля. Записано від Надежди В. Танашевич. Переклад для хору М. Леонтовича". Внизу дата: "26 квітня 1919 року. Київ Боговутівська".

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36378 (опис № 263).

№ 265, ф. 50, од. зб. 1229, 3 арк., 22,9 х 17,9 та 22,1 х 17,9.

Заголовок: "*Ой, темная ніченька*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія тенора, арк. 3 – партія баса. Олівцем та під копірку. Внизу дата: "Київ, 1920".

Партитуру див.: ф. І, од. зб. 36378 (опис № 263).

№ 266, ф. І, од. зб. 36252 (див. опис № 83).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, темная*". Окрема партія баса. Автограф, писаний фіолетовим чорнилом та олівцем.

Надруковано у зб.: *Дві народні пісні*, № 1 на основі автографа ф. І, од. зб. 36378.

"Ой, ти знав, нащо брав"

Хорова обробка побутової пісні. Мелодія взята М. Леонтовичем зі

зб. А. Конощенка – [*Конощенко II*, с. 110, № 81]. Є два варіанти обробки (f-moll, $^2/_4$).

Варіант 1 – для чотириголосого шкільного хору у супроводі фортепіано.

№ 267, ф. 50, од. зб. 1178, 1 арк., 33,5 х 22,3.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, ти знав, нащо брав*". Чорновий запис олівцем. Справа є напис: "Из сб. Конощенко".

Варіант 2 – для триголосого жіночого хору a capella ("Зошит 23 пісень", опис № 371.14).

Надруковано:

варіант 1 у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 14–15, № 21;

варіант 2 у зб.: *Муз. тв. V*, с. 8, № 6.

"Ой, тисяча сімсот дев'яносто першого року"

Обробка історичної пісні (думи) для чотириголосого мішаного хору (e-moll, $^4/_4$).

№ 268, ф. I, од. зб. 36431 (див. опис № 54).

Арк. 1. Заголовок: "*1791 року*". Поч.: "Гей, вийшов указ від нашої цариці...". Чорновий автограф, писаний чорнилом.

У друкованих виданнях не виявлено.

"Ой, три сестриці жалібниці"

Обробка побутової пісні для триголосого жіночого хору (G-dur, $^5/_4$).

№ 269, ф. 50, од. зб. 1155 (див. опис № 111).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, три сестриці*". Чорновий автограф (?) з правками, писаний олівцем.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 10, № 15.

"Ой, у городі"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^4/_4$).

№ 270, ф. I, од. зб. 36381 (див. опис № 78).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, у городі*". Чорновий автограф, писаний чорнилом. Фрагмент перших тактів обробки.

Надруковано у зб.: *Нар. піс IV*, с. 3, № 1.

"Ой, у лісі при дорозі"

Обробка історичної пісні для чотириголосого мішаного хору (d-moll, $^2/_4$). Авторські та неавторські списки двох варіантів обробки.

Варіант 1.

№ 271, ф. 50, од. зб. 1179, 1 арк., 17,8 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, у лісі при дорозі*". Чорновий автограф (?), писаний олівцем, з правками червоним чорнилом.

№ 272, ф. 50, од. зб. 1230, 4 арк., 18,3 х 28,3.

Заголовок: "*Ой, у лісі при дорозі*". Список хорових партій: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Запис чорнилом.

№ 273, ф. І, од. зб. 36357 (опис № 226).

Арк. 1зв. Без заголовка. Словесний текст пісні. Автограф, писаний олівцем.

№ 274, ф. І, од. зб. 36338 (опис № 182).

Без заголовка. Чорновий автограф-ескіз з правками, писаний чорнилом. Зліва помітка Я. Юрмаса: "Ой, у лісі при дорозі" 18/IX 28".

Надруковано у зб.: Муз. тв. IV, с. 9, №9 на основі ркп. – ф. 50, од. зб. 1230.

"Ой, у полі криниченька"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^4/_8$).

№ 275, ф. 50, од. зб. 1225 (див. опис № 213).

Заголовок: "Ой, у полі криниченька". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1зв. – партія сопрано, арк. 3зв. – партія тенора, арк. 4зв. – партія баса. Внизу дата: "10. VII. – 23 р."

№ 276, ф. 50, од. зб. 1232 (див. опис № 214).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, у полі криниченька*". Список не рукою М. Леонтовича партії альта. Внизу дата: "10/VII – 23 р."

Надруковано у зб.: *Нар. піс. IV*, с. 4, № 2 на основі цих списків.

"Ой, у полі та туман, димно"

Хорова обробка побутової пісні (h-moll, $^2/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. А. Конощенка – [*Конощенко II*, с. 122, № 88]. Є два варіанти обробки.

Варіант 1 – для чотириголосого мішаного хору. Авторські та неавторські списки з незначними відмінностями.

№ 277, ф. І, од. зб. 36384, 1 арк., 35,5 х 26,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, у полі та туман, димно*". Чистовий автограф чорнилом. Справа помітки автора: "народна", "Розкладка М. Леонтовича".

№ 278, ф. 50, од. зб. 1180, 1 арк., 17,4 х 26,2.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Ой, у полі та туман*". Чистовий автограф, писаний чорнилом, з правками олівцем. Справа є помітка: "фермату витримати довго".

№ 279, ф. 50, од. зб. 1181, 1 арк., 17,4 х 26,2.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, у полі та туман, димно*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом.

№ 280, ф. І, од. зб. 36382 (див. опис № 180).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, у полі та туман, димно*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Зліва помітка автора: "Конощенко 88, 122 стор."

№ 281, ф. 50, од. зб. 1233, 4 арк., 18,4 х 28,4.

Заголовок: "*Ой, у полі та туман, димно*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича, писаний чорнилом: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса.

Хорову партитуру див.: ф. І, од. зб. 36384 (опис № 277).

№ 282, ф. І, од. зб. 36359 (див. опис № 200).

Арк. 1зв. Без заголовка. Зліва напис Я. Юрмаса олівцем від 29/XI 28 р.: "Ой, у полі та туман". Чорновий ескіз другої половини обробки. Автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36384 (опис № 277).

Варіант 2 – для чотириголосого шкільного хору.

№ 283, ф. 50, од. зб. 1182 (див. опис № 179).

Арк. 1. Без заголовка. Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Зліва напис рукою автора: "жіночий хор".

Надруковано:

варіант 1 у зб.: *Нар. піс. III*, с. 3, № 1 на основі автографа ф. І, од. зб. 36384;

варіант 2 у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 17, № 25 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1182.

"Ой, у саду голуби гудуть"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^2/_4$). Авторські списки з варіантними відмінностями.

№ 284, ф. І, од. зб. 36343, 43 арк., 34 х 25,6.

Арк. 43зв. Без заголовка. Чорновий автограф, писаний фіолетовим чорнилом та олівцем. Зліва помітка П. Козицького: "Зредагував і переписав набіло П. Козицький".

Крім того, на арк. 1–43 є матеріали до опери "На русалчин Великдень" та хорова обробка "Пряля" (описи № 372 та 331).

№ 285, ф. І, од. зб. 36411 (див. опис № 220).

Арк. 1. Без заголовка. Чорновий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Зліва напис рукою Козицького від 2/І 1922 р.: "Зредагував і переписав набіло".

Інший список див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.11)

Надруковано у зб.: *Муз. тв. І*, с. 19, № 22 на основі рукопису із Збірки.

"Ой, ходила та й Маруся"

Обробка обрядової (весільної) пісні для чотириголосого шкільного хору (g-moll, $^3/_8$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. А. Конощенка – [*Конощенко II*, с. 133, № 95].

№ 286, ф. 50, од. зб. 1182 (див. опис № 179).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, ходила та й Маруся*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Помітки автора: "Для І-го, двох, трьох і чотирьох... голосів", "...весільна на 3 голоси", "Співаючи пісню на 3 голоси треба викинути в останніх 3 тактах ноти $2^{и}$ альти, або партію І сопрана. 1) викинути $2^{и}$ сопрани в 8, 9, 10 та 11 такт; 2) в останніх $3^{х}$ викинути І сопран і 2 альта. Одноголосно співати мелодію І сопрана, а в останніх трьох тактах мелодію 2 сопрана".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. III*, с. 15, № 22 на основі цього автографа.

"Ой, ходить царенко"

Обробка веснянки для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^4/_4$). Пісня взята М. Леонтовичем із зб. А. Конощенка – [*Конощенко III*, с. 53, № 37]. Авторські та неавторські списки мають варіантні відмінності.

№ 287, ф. І, од. зб. 36386, 1 арк., 17,8 х 26,7.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Ой, ходить царенко*". Під заголовком – "веснянка". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "Розкладка М. Леонтовича (Збірн. А. Конощенка)".

№ 288, ф. І, од. зб. 36388 (див. опис № 85).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, ходить царенко*". Чорновий автограф, писаний чорнилом. Перша половина перекреслена олівцем.

№ 289, ф. І, од. зб. 36404, 1 арк., 17,4 х 26,2.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Ой, ходить царенко*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

Крім того, на арк. 1 є обробка "Попід терном стежечка" (опис № 319).

№ 290, ф. І, од. зб. 36387 (див. опис № 145).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, ходить царенко*". Партія сопрано. Автограф ескіза початку обробки, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "Запис. А. Конощенко, хор. розкл. М. Леонтовича".

Надруковано у зб.: *Нар. піс. II*, с. 8–9, № 8 на основі автографа ф. І, од. зб. 36386.

"Ой, хто в тому лісі стукає, гукає"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого мішаного хору (c-moll, $^2/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка II*, с. 45, № 34]. Співається на Купала.

№ 291, ф. 50, од. зб. 1183 (див. опис № 87).

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, хто в тому лісі стукає*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом, та начерк окремих тактів обробки. Помітки автора: "Квітка", "Мелодія Андрійка Дереворубова".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 8, № 8 на основі даного автографа.

"Ой, як, як миленькому постіль стлати"

Обробка веснянки для чотириголосого мішаного хору (a-moll, $^2/_4$). Є два тотожні авторські списки.

№ 292, ф. І, од. зб. 36390; 1 арк., 35 х 26,4.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, як, як миленькому постіль стлати*". Під заголовком – "Веснянка". Чистовий автограф, писаний чорнилом.

№ 293, ф. І, од. зб. 36389, 1 арк., 35 х 26,4.

Арк. 1. Заголовок: "*Ой, як, як*". Під заголовком – "веснянка". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом.

Надруковано у зб.: *Нар. піс. III*, с. 5, № 4 на основі автографа ф. І, од. зб. 36390.

"Отамане, батьку наш"

Обробка історичної (чумацької) пісні для чотириголосого чоловічого хору (B-dur – F-dur, $^4/_4$ та $^2/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К.Л. Поліщука – [*Поліщук II*, с. 33, № 17]. Є два варіанти обробки.

Варіант 1.

№ 294, ф. І, од. зб. 36398 (див. опис № 144).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Отамане, батьку наш*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "Збірн. К. Поліщука. Переклад М. Леонтовича".

№ 295, ф. І, од. зб. 36365 (див. опис № 251).

Арк. 1. Заголовок: "*Отамане*". Чорновий автограф ескіза початку обробки з правками, писаний олівцем. Справа напис тією самою рукою: "17 част. 2".

Варіант 2 – див. Збірку з редакторськими помітами П. Козицького (опис № 368.7).

Надруковано:

варіант 1 у зб.: *Нар. піс. V*, с. 8, № 6 на основі автографа ф. І, од. зб. 36398;

варіант 2 у зб.: *Нар. піс. II*, с. 7–8, № 7.

"Пане Господарю"

Обробка щедрівки для чотириголосого мішаного хору (a-moll, $^2/_4$). Авторські списки з незначними варіантними відмінностями.

№ 296, ф. І, од. зб. 36342 (див. опис № 186).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Пане Господарю*". Чорновий автограф ескізів з авторськими правками, писаний чорнилом.

№ 297, ф. І, од. зб. 36393 (див. опис № 188).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Пане Господарю*". Чорновий автограф, писаний чорнилом.

У друкованих виданнях не виявлено.

"Піду в садочок"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (fis-moll, $^3/_8$). Пісня записана в с. Чукові на Поділлі. Авторські та неавторські списки з варіантними відмінностями.

№ 298, ф. І, од. зб. 36395 (див. опис № 222).

Арк. 1. Заголовок: "*Піду в садочок*". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Помітки автора: "Поділля, с. Чуків", "жіночий хор в ля мінор. Останні три такти пропустити". Зліва помітка Козицького: "Переписав набіло 1/1922 р. П. Козицький".

№ 299, ф. 50, од. зб. 1234 (див. опис № 169).

Арк. 1. Заголовок: "*Піду в садочок*". Чистовий список під блакитну копірку не рукою М. Леонтовича.

Арк. 2. Заголовок: "*Піду в садочок*". Чистовий список під фіолетову копірку не рукою М. Леонтовича. Справа є помітка: "З Поділля".

Списки з незначними відмінностями див. у Збірці під редакцією П. Козицького та "Першій збірці пісень з Подолля" (описи № 369.6 та 362.2)

Надруковано у зб.: *Муз. тв. II*, с. 10, № 9 на основі автографа ф. І, од. зб. 36395.

"Піють півні"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (d-moll, $^3/_8$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка II*, № 156]. Авторські списки мають незначні варіантні відмінності.

№ 300, ф. І, од. зб. 36398 (див. опис № 144).

Арк. 1. Заголовок: "*Піють півні*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "Переклад М. Леонтовича. Записав К. Квітка".

№ 301, ф. І, од. зб. 36287 (див. опис № 127).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Піють півні*". Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Справа помітка автора: "З народніх пісень Волині, аранж. М. Леонтович".

№ 302, ф. 50, од. зб. 1235 (див. опис № 135).

Заголовок: "*Піють півні*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія альта, арк. 2зв. – партія тенора, арк. 3зв. – партія баса. Чорнилом та під копірку.

№ 303, ф. І, од. зб. 36397, 1 арк., 26,7 х 18.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Піють півні*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "Запис[ав] К. Квітка. Перекл. М. Леонтович".

№ 304, ф. І, од. зб. 36399 (див. опис № 236).

Арк. 1. Заголовок: "*Піють півні*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем. Помітки автора: справа олівцем: "(Квітка 156 ст.). Розкладка М. Леонт.", внизу чорнилом дата: "16 липня 1918 року".

№ 305, ф. І, од. зб. 36259 (див. опис № 91).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Піють півні*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

Надруковано у зб.: *Нар. піс. V*, с. 6, № 4 на основі автографа ф. І, од. зб. 36398.

"Позволь мені, мати"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^2/_4$), 1919 р. Авторські та неавторські списки з незначними відмінностями.

№ 306, ф. І, од. зб. 36400 (див. опис № 77).

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Позволь мені, мати*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "Від Л. Т...ч М. Леонтович". В кінці дата: "25 травня 1919 р.".

№ 307, ф. 50, од. зб. 1185, 1 арк., 19 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Позволь мені, мати*". Чорновий автограф, писаний чорнилом та олівцем.

№ 308, ф. 50, од. зб. 1186, 1 арк., 17,7 х 26,3.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Позволь мені*". Чорновий автограф ескізів з правками, писаний олівцем та синім чорнилом.

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36400 (опис № 306).

№ 309, ф. 50, од. зб. 1237, 4 арк., 35,3 х 22,3.

Заголовок: "*Позволь мені, мати*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Олівцем (сопрано і тенор) та під копірку (альт і бас).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 24–25, № 18 на основі автографа ф. І, од. зб. 36400.

"Поміж трьома дорогами"

Обробка обрядової (весільної) пісні для чотириголосого мішаного хору (d-moll, $^7/_4$). Є три варіанти обробки.

Варіант 1.

№ 310, ф. І, од. зб. 36401, 1 арк., 35,8 х 26,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Поміж трьома дорогами*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Помітки автора: "весільна", "Від Л. Юркевича, розкл. М. Леонтовича".

№ 311, ф. 50, од. зб. 1240 (див. опис № 196).

Заголовок: "*Поміж трьома дорогами*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса.

Хорову партитуру див.: ф. І, од. зб. 36401 (опис № 310).

Варіант 2.

№ 312, ф. І, од. зб. 36326, 1 арк., 36,2 х 26,8.

Арк. 1. Заголовок: "*Межи трьома дорогами*". Чорновий автограф з правками чорнилом. Справа помітки автора: "Коровайна", "с. Стрижавка (Вінницьк. повіту)". Дописка автора зверху: "Дякую дуже шановному добродію Л.М. Юркевичу, з голосу котрого записав осі пісні. М. Леонтович". Внизу дописка: "Сю пісню треба затримувати на ферматах; співається трохи хутко".

Крім того, на арк. 1–1зв. є обробка "Чорнушко-душко" (опис № 350).

Варіант 3.

№ 313, ф. І, од. зб. 36325, 2 арк., 36 х 26,6.

Арк. 1. Заголовок: "*Межи трьома дорогами*". Чорновий автограф, писаний чорнилом. Справа помітки автора: "Коровайна", "с. Стрижавка від Л. Юркевича", "Ноти на...ковані дрібненько для співу не потрібні, їх можно грати на фортепіані або фісгармонії".

Крім того, на арк. 1зв. є твір для фортепіано "Мамо, любо" (опис № 389).

№ 314, ф. І, од. зб. 36428 (див. опис № 26).

Арк. 1. Без заголовка. Чорновий автограф з багатьма правками, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "від Л. Юркевича".

Інші списки цього варіанта див. у збірках: "5 пісень з Поділля" та Збірці з редакторськими помітами П. Козицького (описи № 367.1 та 368.2).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. І*, с. 3–4, № 2 на основі автографа ф. І, од. зб. 36401. Видань інших варіантів не виявлено.

"Попід терном стежечка"

Обробка побутової ліричної пісні для чотириголосого мішаного хору. Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. А. Конощенка – [*Конощенко II*, с. 80, № 59]. Є два варіанти обробки.

Варіант 1 (F-dur, $^2/_4$). Списки мають незначні відмінності.

№ 315, ф. І, од. зб. 36403 (див. опис № 184).

Заголовок: "*Попід терном стежечка*". На кожному аркуші справа

помітки автора: "З Полтавщини, збірник Конощенка, розкладка М. Леонтовича".

Арк. 1–3. Чорновий автограф та ескізи з правками, писані червоним чорнилом.

Арк. 3зв. Чорновий автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

№ 316, ф. 50, од. зб. 1236, 4 арк. 1–4, розмір різний

Заголовок: "*Попід терном стежечка*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Олівцем та фіолетовим чорнилом.

№ 317, ф. 50, од. зб. 1239, 1арк., 17,5 х 22,3.

Заголовок: "*Попід терном стежечка*". Окрема партія альта. Список олівцем не рукою М. Леонтовича.

№ 318, ф. 50, од. зб. 1241, 6 арк., 21,7 х 17,6.

Заголовок: "*Попід терном*". Список хорових партій, друкованих на склографі: арк. 1зв. – партія сопрано, арк. 2зв. – партія альта, арк. 3зв. – партія тенора, арк. 4зв. – партія баса.

Крім того, на арк. 1–6 є список хорових партій обробки "Попід яром" (опис № 323).

Варіант 2 (G-dur, $^4/_8$).

№ 319, ф. І, од. зб. 36404 (див. опис № 289).

Арк. 1. Заголовок: "*Попід терном стежечка*". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Справа помітка автора: "З Полтавщини".

№ 320, ф. І, од. зб. 36371 (див. опис № 199).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Попід терном стежечка*". Чорновий автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Справа помітка автора: "(з купого співанника)".

Надруковано:

варіант 1 у зб.: *Нар. піс. IV*, с. 8, № 8 на основі автографа ф. І, од. зб. 36403, арк. 3зв;

варіант 2 у зб.: *Хорові твори*, с. 82 на основі автографа ф. І, од. зб. 36404.

"Попід яром, яром"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (d-moll). Пісня записана від Афанасопуло. Одноголосий запис див.: ф. І, од. зб. 36405.

№ 321, ф. І, од. зб. 36355 (див. опис № 227).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Попід яром*". Два авторські списки чорнового автографа з незначними відмінностями, писані червоним чорнилом та

олівцем. Справа помітка автора: "Записано від п. Афанасопуло. Аранж. М. Леонт[ович]".

№ 322, ф. 50, од. зб. 1184 (див. опис № 183).

Арк. 1. Заголовок: "*Попід яром*". Чорновий автограф ескізів з правками, писаний олівцем та чорнилом.

№ 323, ф. 50, од. зб. 1241 (див. опис № 318).

Заголовок: "*Попід яром*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2, 5 – партія альта, арк. 3, 6 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Друковано на склографі.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. III*, с. 18, № 17 на основі автографа ф. І, од. зб. 36355.

"Пречиста Діва"

Колядка біблійно-релігійного характеру. Обробка для чотириголосого мішаного хору (As-dur, $^3/_4$). Мелодія записана М. Леонтовичем від Н. Танашевич. Авторські списки мають незначні відмінності. Одноголосий запис див.: ф. І, од. зб. 36262 (опис № 67.33).

№ 324, ф. І, од. зб. 36268 (див. опис № 103).

Заголовок: "*Пречиста Діва*".

Арк. 1зв. Чорновий автограф ескіза з правками, писаний простим олівцем.

Арк. 2. Чорновий автограф з незначними правками, писаний фіолетовим олівцем. Справа напис рукою автора: "Коляда. Запис. Н. Танашевич. Розклад. М. Леонтовича". Зліва дописка П. Козицького: "Проредагував П. Козицький 4/І 1922 р."

№ 325, ф. І, од. зб. 36407, 3 арк., 17,1 х 26.

Заголовок: "*Пречиста Діва*". Жанрове визначення: "Коляда". Список хорових партій: арк. 1 – партія альта, арк. 2 – партія тенора, арк. 3 – партія баса. Чистовий автограф, писаний синім чорнилом. У кінці партії альта дата: "29 грудня 1920 року".

Хорову партитуру див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.2).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – с. 16–17 на основі ркп. зі збірки.

"Приїхали три козаки"

Обробка побутової пісні для триголосого чоловічого хору (g-moll, $^4/_4$).

№ 326, ф. І, од. зб. 36409 (див. опис № 231).

Арк. 1. Заголовок: "*Приїхали три козаки*". Чорновий автограф, писаний олівцем. Справа помітка автора: "38 з Конощенко".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 6, № 5 на основі цього автографа.

"Прошу, тестеньку"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (A-dur, $^3/_4$). Пісня взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка І*, с. 15, № 9].

№ 327, ф. І, д. зб. 36339 (див. опис № 95).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Прошу, тестеньку*". Чистовий автограф з правками, писаний чорнилом. Справа напис рукою автора: "(Квітка). Розкладка М. Леонтовича".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 23, № 17 на основі цього автографа.

"Прощай, слава"

Обробка історичної (козацької) пісні для чотириголосого мішаного хору (f-moll, $^4/_4$).

№ 328, ф. 50, од. зб. 1187, 1 арк., 17 х 26.

Арк. 1. Заголовок: "*Прощай, слава*". Чорновий автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. II*, с. 9, № 7.

"Пряля" ("Ой, пряду, пряду, спатоньки хочу")

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (e-moll, $^2/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Квітки – [*Квітка II*, с. 125, № 118]. Авторські списки мають між собою варіантні відмінності. Завдяки цьому простежується процес творчої роботи композитора над твором у липні – серпні 1918 р.

№ 329, ф. І, од. зб. 36415, 3 арк., 36 х 26,7.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Пряля*". Поч.: "Ой, пряду, пряду...". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Помітка автора: "4 куплет для дисканта".

Крім того, на арк. 1зв.–3 зв. є твір "Моя пісня" (опис № 380).

№ 330, ф. 50, од. зб. 1238, 4 арк., 17,7 х 22.

Заголовок: "*Пряля*". Поч.: "Ой пряду, пряду...". Список хорових партій: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Хорову партитуру див.: ф. І, од. зб. 36415 (опис № 329).

№ 331, ф. І, од. зб. 36343 (див. опис № 284).

Арк. 43. Без заголовка. Поч.: "Ой пряду, пряду...". Чорновий автограф, писаний синім чорнилом.

№ 332, ф. І, од. зб. 36413, 1 арк., 36,5 х 26,5.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Пряду, сокочу*". Поч.: "Пряду, сокочу, спатоньки хочу". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Справа напис рукою автора: "Запис[ав] К. Квітка". Внизу дата: "5 серпня 1918 р.". Помітки автора: (після 1 куплета) – "(х) проспівати попереднє в третій раз, виконати "Аж мій милий йде..."; (після 4 куплета) – "Проспівавши обмежено репризу двічі, виконують з початку до (х), а потім вже 3-й вірш".

№ 333, ф. І, од. зб. 36412, 1 арк., 17,8 х 26,5.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Пряду, сокочу*". Поч.: "Пряду, сокочу, спатоньки хочу". Чорновий автограф з багатьма правками, писаний чорнилом та олівцем. Справа напис рукою автора: "Збірн[ик] К. Квітки. Внизу дата: "31 липня 1918 року." Помітка автора після 4 куплета: "Проспівавши попереднє вдруге, треба співати від репризи до знака (х), а потім: [6 куплет]".

Надруковано у зб.:

Три пісні, с. 6–7 на основі автографа ф. І, од. зб. 36415.

Муз. тв. III, с. 23–24, № 21 на основі автографа ф. І, од. зб. 36343.

"Пряля" ("Ой, устану я в понеділок")

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (e-moll, $^4/_4$). Авторські та неавторські списки мають незначні відмінності.

№ 334, ф. І, од. зб. 36414, 1 арк., 26,8 х 35.

Арк. 1. Заголовок: "*Пряля*". Чорновий автограф з незначними правками, писаний чорнилом.

№ 335, ф. 50, од. зб. 1231, 4 арк., 24,6 х 18,6 та 22,1 х 17,8.

Заголовок: "*Ой, устану я в понеділок*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Синім олівцем та під копірку. Під партією баса дата: "17/XI – 1920 року, м. Київ".

№ 336, ф. 50, од. зб. 1188, 1 арк., 34,3 х 25,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Пряля*". Партія сопрано. Чорновий автограф, писаний чорнилом. Справа помітка рукою автора: "Ар. М. Леонтович".

Надруковано у зб.: *Нар. піс. V*, с. 12, № 9 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1231.

"Сивий голубочку"

Обробка лірично-побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (b-moll – f-moll, $^2/_4$). Одноголосий запис пісні див.: ф. І, од. зб. 36420 (опис № 71.1).

№ 337, ф. 50, од. зб. 1203 (див. опис № 101).

Арк. 1. Заголовок: "*Голубочок*". Чистовий автограф партії баса, писаний синім олівцем.

Хорову партитуру див.: ф. 50, од. зб. 1156 (опис № 364.3).

Надруковано у зб.: *ІІ збирка писень зъ Подолля*, с. 4, № 3.

"Синє море"

Обробка лірично-побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (e-moll). Одноголосий запис пісні див.: ф. І, од. зб. 36262 (опис № 67.29).

№ 338, ф. І, од. зб. 36441, 1 арк., 34 х 26,4.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Синє море*". Чорновий автограф з незначними правками, писаний синім чорнилом. Справа напис рукою автора: "Запис[ав від] Н. Танашевич. Розклад для хору М. Леонтовича. 1920 р. 18 жовтня".

Крім того, на арк. 1 є обробка "Через село" (опис № 343).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 11, № 11 на основі цього автографа.

"Смерть"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^4/_4$). Авторські та неавторські списки майже тотожні.

№ 339, ф. І, од. зб. 36425 (див. опис № 125).

Заголовок: "*Смерть*".

Арк. 1. Чистовий список без закінчення обробки М. Леонтовича рукою Д. Балацького (?), писаний чорнилом. Справа напис: "нар. п. ар. М. Леонтович".

Арк. 2–2зв. Чистовий список рукою Д. Балацького (?), писаний олівцем. Внизу дописка: "Переписав 1921 року від учителя, якого прізвища не пригадую, під час учительського з'їзду в Гайсині на Поділлі. Д. Балацький".

Подібний список див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.17).

№ 340, ф. І, од. зб. 26426 (див. опис № 126).

Заголовок: "*Смерть*". Справа помітка автора: "народна". Список хорових партій: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Автограф, писаний синім чорнилом.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. II*, с. 13, № 12 на основі рукопису ф. І, од. зб. 36325, арк. 2–2зв.

"У нашому дворі"

Колядка біблійно-релігійного характеру, записана в с. Паланка. Обробка для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^2/_4$).

№ 341, ф. І, од. зб. 36432, 2 арк., 35,5 х 26,7.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*У нашому дворі камінь ламають*". Справа напис: "Паланка". Чорновий автограф та ескізи з багатьма правками, писаний олівцем.

Арк. 2–2зв. Заголовок: "*У нашому дворі*". Чистовий автограф з правками, писаний чорнилом. Справа напис: "с. Паланка. Перекл. М. Леонтович". Внизу дата: "12 декабря".

№ 342, ф. І, од. зб. 36433, 1 арк., 36 х 26,7.

Арк. 1. Заголовок: "*У нашому дворі*". Чорновий автограф початку обробки (перші 6 тактів).

Чистовик див.: ф. І, од. зб. 36432 (опис № 341).

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – с. 22–24 на основі автографа ф. І, од. зб. 36432, арк. 1–1зв.

"Через село"

Обробка веснянки для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^2/_4$). Одноголосий запис пісні див.: ф. І, од. зб. 36379 (опис № 66.16).

№ 343, ф. І, од. зб. 36441 (див. опис № 338).

Арк. 1. Заголовок: "*Через село*". Чорновий автограф з правками, писаний синім чорнилом. Справа помітка автора: "Запис[ав] од п. Н. Танашевич, 1920 р. 18 жовтня. Тульчин".

Надруковано у зб.: *Хорові твори на народнопісенні теми*, с. 13–16.

"Через сінечки вишений сад"

Обробка пісні про кохання для чотириголосого мішаного хору (G-dur, $^3/_4$). Мелодія взята М. Леонтовичем із зб. К. Поліщука – [*Поліщук IV*, № 5].

№ 344, ф. І, од. зб. 36442, 1 арк., 35,3 х 26,7.

Арк. 1. Заголовок: "*Через сінечки вишений сад*". Чорновий автограф, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "Збірн[ик] К. Поліщука. Ар. М. Леонтовича".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 31, № 23 на основі цього автографа.

"Черчику"

Обробка обрядової пісні (веснянки) для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^2/_4$).

№ 345, ф. І, од. зб. 36382 (див. опис № 180).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Черчику*". Чорновий автограф, писаний чорнилом та ескіз олівцем.

Надруковано у зб.: *Нар. піс. IV*, с. 5, № 4.

"Чого, Івасю, змарнів"

Обробка лірично-побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (a-moll, $^3/_8$).

№ 346, ф. І, од. зб. 36353 (див. опис № 219).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Чого, Івасю, змарнів*?". Чорновий автограф-ескіз першого куплета обробки, з правками олівцем. 2 та 3 куплети див. ф. І, од. зб. 36444 (опис № 347).

№ 347, ф. І, од. зб. 36444 (див. опис № 262).

Арк. 1. Закінчення обробки. Чорновий автограф-ескіз з правками, писаний олівцем. Зліва помітка Я. Юрмаса від 25/VI 1929 р. "Чого, Івасю, змарнів. 2 і 3 купл.".

Початок див.: ф. І, од. зб. 36353 (опис № 346).

№ **348**, ф. І, од. зб. 36443, 1 арк., 34 х 25,5.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Чого, Івасю, змарнів*". Окрема партія сопрано. Автограф, писаний чорнилом.

Крім того, на арк. 1 є обробка "Чорнушко-душко" (опис № 349).

Надруковано у зб.: *Хорові твори на народнопісенні теми*, с. 10–13 на основі автографів ф. І, од. зб. 36353 та ф. І, од. зб. 36444.

"Чорнушко, душко"

Обробка побутово-жартівливої пісні для чотириголосого мішаного хору (F-dur, $^3/_4$). Обробка у чотирьох редакціях.

Перша редакція.

№ **349**, ф. І, од. зб. 36443 (див. опис № 348).

Арк. 1. Заголовок: "*Чорнушко, душко*". Чорновий автограф (?) з правками, писаний чорнилом та олівцем. Зліва помітка П. Козицького від 4/X 1922 р.: "Переписано набіло".

Цю саму редакцію див. у Збірці під редакцією П. Козицького (опис № 369.12).

Друга редакція.

№ **350**, ф. І, од. зб. 36326 (див. опис № 312).

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Чорнушко, душко*". Чорновий автограф з багатьма правками, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "с. Стрижавка".

Третя та *четверта* редакції – див. у зб.: "5 пісень з Поділля" та "6 пісень з Поділля" (описи № 367.3 та 366.4).

Надруковано:

перша редакція у зб.: *Муз тв. III*, с. 16, № 15 на основі рукопису зі Збірки під редакцією П. Козицького;

третя редакція у зб.: *Муз тв. III*, с. 15, № 14 на основі рукопису зі зб.: "5 пісень з Поділля".

Інші редакції у друкованих виданнях не виявлені.

"Щедрик"

Обробка обрядової пісні (щедрівки) для мішаного чотириголосого хору (g-moll, $^3/_4$). Авторські та неавторські списки майже тотожні.

№ **351**, ф. І, од. зб. 36446, 2 арк., 25,6 х 17,3.

Арк. 1–2. Заголовок: "*Щедрик*". На титульному аркуші напис "Партитура". Чистовий автограф, писаний чорнилом.

№ **352**, ф. І, од. зб. 36280, 1 арк., 17 х 26.

Арк. 1зв. Заголовок: "*Щедрик*". Чистовий автограф партії баса, писаний фіолетовим чорнилом.

№ **353**, ф. 50, од. зб. 1199, 35,3 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Щедрівка*". Чистова копія, писана фіолетовим чорнилом.

№ 354, ф. 50, од. зб. 1198, арк. 1, 17,3 х 26,2.

Заголовок: "*Щедрик*". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим чорнилом. Без закінчення.

Чистовик див.: ф. 50, од. зб. 1199 (опис № 353).

№ 355, ф. 50, од. зб. 1242, 4 арк., 18,4 х 23, 17,3 х 22,1, 34,3 х 21,7 та 19,9 х 22,2.

Заголовок: "*Щедрик*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича, писаний олівцем: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Справа напис: "З Волині".

Хорову партитуру див.: ф. 50, од. зб. 1199 (опис № 353).

Надруковано у зб.: *Три пісні.*– с. 2–3 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1199.

"Що то за прediво"

Колядка біблійно-релігійного характеру. Обробка для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^3/_4$).

№ 356, ф. I, од. зб. 36447 (див. опис № 192).

Арк. 1. Заголовок: "*Що то за прediво*". Чистовий автограф, писаний чорним чорнилом. Внизу дата: "5 сентября 1916 г.". Зліва помітка олівцем: "(на 1 т[он] вище)".

№ 357, ф. I, од. зб. 36359 (див. опис № 200).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Що то за прediво*". Чорновий ескіз автографа, писаний чорним чорнилом.

№ 358, ф. 50, од. зб. 1183 (див. опис № 87).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Що то за прediво*". Окрема партія сопрано. Чистовий автограф, писаний чорним чорнилом.

Надруковано у зб.: *Дух. хор. тв.* – с. 18–19 на основі автографа ф. I, од. зб. 36447.

"Як не женився, то й не журився"

Обробка побутової пісні для чотириголосого мішаного хору (g-moll, $^3/_4$). Є два варіанти обробки.

Варіант 1.

№ 359, ф. I, од. зб. 36448, 1 арк., 18 х 26,7.

Арк. 1–1зв. Заголовок: "*Як не женився, то й не журився*". Чистовий автограф з незначними правками, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "Запис[ав] Брень. Пер[еклав] М. Л.". Внизу дата: "20 липня 1918 р.". На зворотньому боці – чорнові начерки чорнилом. Помітка Юрмаса від 17/IX 28 р.: "II провед[ення] (А. Б.)".

№ 360, ф. I, од. зб. 36399 (див. опис № 236).

Арк. 1. Заголовок: "*Як не женився*". Чорновий автограф з правками, пи-

саний олівцем. Справа помітка автора: "Записав Брень, розкладка М. Леонтовича". Внизу дата: "18 липня 1918 року 10 ранк".

Варіант 2.

№ 361, ф. 50, од. зб. 1243, 4 арк., 21,9 х 17,2, 17,6 х 22, 22 х 22.

Заголовок: "*Як не женився, то й не журився*". Список хорових партій не рукою М. Леонтовича: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса. Партія альта і тенора – під копірку, сопрано та баса – друковані на склографі.

Надруковано у зб.: *Нар. піс. IV*, с. 10–11, № 10 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1243.

ЗБІРКИ ХОРОВИХ ОБРОБОК УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

"Перша збірка пісень з Подолля"

№ 362, ф. І, од. зб. 36291, 9 арк., 7-й – чистий, 35,7 х 26,7.

Збірка не повна. Обробки № 4, 6, 7 цього рукопису зберігаються в інших од. зб. (описи № 253, 248, 176). Обробка № 5 відсутня. При описі зберігається авторська нумерація пісень.

Обробки № 1–3, 8 – для мішаного чотириголосого хору "a capella"; № 9 – для чотириголосого хору з фортепіано; № 10 – для триголосого жіночого хору.

Чистовий автограф, писаний чорнилом. Усі аркуші рукопису надірвані на горизонтальному згині.

Арк. 1. Заголовок: "*І збирка писень зъ Подоля*". "Посвята Миколі Віталієвичу Лисенкові. Записав і для хору уложив М.Д. Леонтович".

1. Арк. 2. "*Зашуміла ліщинонька*" (e-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка".

2. Арк. 2зв.–3. "*Піду в садочок*" (fis-moll, $^3/_8$). Справа помітка автора: "с. Чуків". Внизу помітка автора: "Останні дев'ять вірш можутъ починати тенори, а потім і баси; Сопрани і альти перші чотири такти мовчать".

3. Арк. 3зв. "*Ой, гай, мати, гай*" (G-dur, $^2/_4$). Справа помітка автора: "с. Чуків".

8. Арк. 4зв. "*Ой, послала мене мати*" (f-moll, $^3/_8$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка". Надруковано у зб.: *ІІ збирка писень з Подолля*, с. 8, № 9.

9. Арк. 5–5зв. "*Чогось милий затужив*" (F-dur, $^2/_4$). Надруковано без партії фортепіано у зб.: *Хорові твори*, с. 139.

10. Арк. 5зв.–6. "*Ой, з-за гори кам'яної голуби літають*" (f-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка".

1ª. Арк. 8. Заголовок: "*Зашуміла ліщинонька*". Справа – "с. Білоусівка". Чорновий автограф обробки та ескізи з багатьма правками, пи-

сані чорнилом і олівцем. Зверху є помітки: П. Козицького – "У 2 десяткові" та Я. Юрмаса від 2/IX 1928 р. – "Це, мабуть, I редакц[ія]".

2ª. Арк. 8зв. Заголовок: "*Піду в садочок*". Справа – "с. Чуків". Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом. Список тотожний з № 2. Зліва помітка П. Козицького: "Переписано 16/ I 22", справа – Я. Юрмаса від 9/IX 1928р.: "Це I ред., а II ред. – зб. 2 (Книгосп.)".

3ª. Арк. 8зв. Ескіз обробки "*Ой, гай, мати, гай*" з правками, писаний чорнилом.

"Перша збірка пісень з Поділля" (фрагмент).

№ 363. ф. I, од. зб. 36290, 6 арк., 35,6 х 26,5.

Збірка не повна. Перші три пісні збірки відсутні. Обробки № 4, 7, 8 – для мішаного чотириголосого хору "a capella"; № 5, 9 – для чотириголосого хору з фортепіано; № 6, 10, 11 – для триголосого жіночого хору. При описі зберігається авторська нумерація пісень.

Чорновий автограф з авторськими правками чорнилом та редакторськими правками олівцем. Усі аркуші рукопису надірвані на горизонтальному згині.

4. Арк. 1–1зв. "*Ой, піду я лугом*" (fis-moll, $^2/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка".

5. Арк. 2–2зв. "*Ой перепиличка мала, невеличка*" (d-moll, 2/4). Справа помітка автора: "м. Тиврів".

6. Арк. 3. "*Ой, піду я в ліс по дрова*" (fis-moll, $^3/_4$).

7. Арк. 3зв.–4. "*Мала мати одну дочку*" (h-moll, 2/4). Справа помітка автора: "с. Білоусівка".

8. Арк. 4зв. "*Ой, послала мене мати*" (f-moll, $^3/_8$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка". Список тотожний з ф. I, од. зб. 36291 (опис № 362.8)

9. Арк. 5–5зв. "*Чогось милий затужив*" (F-dur, $^2/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка". Автограф має незначні варіантні відмінності від ф. I, од. зб. 36291 (опис № 362.9).

10. Арк. 5зв.–6. "*Ой, з-за гори кам'яної голуби літають*" (f-moll, 3/4). Справа помітка автора: "с. Білоусівка". Автограф тотожний з ф. I, од. зб. 36291 (опис № 362.10).

11. Арк. 6. "*Ой, сів та й поїхав*" (B-dur, $^2/_4$).

12. Арк. 6зв. "*Летіла зозуля, летіла кукучи*". Автограф одноголосого запису пісні (c-moll, $^4/_4$). Зліва дописка Я. Юрмаса: "Цей рукопис переховувався в М.Ф. Гречулевича (с. Холодівка біля Тульчина). 24–25/IX 1928 р. він дав його О.П. Рижію, який передав до Музею муз. культури 29/IX 1928 р.".

"Друга збірка пісень з Поділля"

№ 364, ф. 50, од. зб. 1156, 3 арк., 35 х 26,5.

У рукописі 10 обробок. Обробки № 1, 3, 5, 8, 10 – для чотириголосого мішаного хору, № 2, 4 – для триголосого чоловічого хору, № 6, 7 – для дво- та триголосого шкільного хору, № 9 – для триголосого жіночого хору. Чорновий автограф з авторськими правками чорнилом та олівцем П. Козицького (?). При описі зберігається авторська нумерація пісень.

1. Арк. 1. Поч. "*Ой, від саду та й до моря...*" (e-moll, $^3/_4$).

2. Арк. 1зв. Поч. "*За нашою слободою*" (a-moll $^3/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка".

3. Арк. 1зв. "*Сивий голубочку сидить на дубочку*" (f-moll, $^2/_4$).

4. Арк. 2. "*Гаю, гаю*" (h-moll, $^3/_8$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка" (Брацл[авська]).

5. Арк. 2. Поч.: "*При долині, при охоті...*" (a-moll, $^4/_4$). Внизу запис олівцем рукою Козицького (?): "Листок из рукописи "II збірки пісень з Подолля".

6. Арк. 2зв. "*Закувала зозуленька*" (g-moll, $^3/_4$).

7. Арк. 2зв. "*Ой, на горі виноград*" (a-moll, $^4/_4$).

8. Арк. 3. "*Летіла зозуля, летіла кукучи*" (fis-moll – cis-moll, $^3/_2$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка" (Брацл[авська]).

9. Арк. 3зв. "*Ой, сів та й поїхав*" (B-dur – g-moll, $^4/_4$). Справа помітка автора: "с. Дранка". Зверху запис Я. Юрмаса: "Це мабуть 4-та ред. 5 і 6 ред. див. "зб. 2 (вид. Книгоспілка), № 3. 1/IX 28 р.".

10. Арк. 3 зв. "*Ой, час, пора до куреня*" (a-moll, $^4/_4$).

№ 365, ф. 50, од. зб. 1157, 7 арк., 31 х 23,2.

Друкований збірник з правками, писаний фіолетовим чорнилом. На арк. 1 запис олівцем: "сентябрь 16, 1902".

Обробки № 1–7 збігаються з ф. 50, од. зб. 1156 (опис № 364.1–7).

8. "*Ой, вийду я на вулицю*". Для чотириголосого мішаного хору (B-dur – F-dur, $^2/_4$).

9. "*Ой, послала мене мати*" (без закінчення). Партії сопрано та альта. (f-moll, $^3/_8$). Внизу помітка, писана фіолетовим чорнилом: "Этой ошибки я не заметил в I-ой корректуре нота *си* нужна вместо бывшей здесь *до*".

Обробки з цієї збірки, за винятком "Ой, сів, поїхав", надруковані у зб.: *II збирка писень з Подолля*, с. 2–11.

"6 пісень з Поділля"

№ 366, ф. 50, од. зб. 1197, 3 арк., 35,5 х 27.

У рукописі 5 обробок. Обробки № 1, 3, 5, 6 – для мішаного чотириголосого хору, № 4 – для мішаного чотириголосого хору з фортепіано,

№ 2 відсутній. Чорновий автограф, писаний олівцем. При описі зберігається авторська нумерація пісень.

1. Арк. 3зв. "*Ой, піду я в ліс по дрова*" (c-moll – g-moll, $^3/_4$). Зверху напис: "III збірка". У верхньому лівому кутку запис Козицького: "Переписано 17/I 1922".

3. Арк. 1. "*Зашуміла ліщинонька*" (e-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка". Запис Я. Юрмаса справа: "Це мабуть II ред. 2/IX 1928".

4. Арк. 1зв. "*Чорнушко-душко*", весільна. (F-dur, $^3/_4$). Справа помітка автора: "с. Стрижавка од. Л. Юркевича (можно без фортепьяна)". У верхньому лівому кутку помітка Козицького (?): "переписати".

5. Арк. 2. "*Мала мати одну дочку*" (h-moll, $^2/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка".

6. Арк. 3. "*Ой, перепеличка*" (d-moll, $^2/_4$). Справа запис Я. Юрмаса: "Це – I редакція 9/IX 1928".

"5 пісень з Поділля"

Чистовий автограф обробок для чотириголосого мішаного хору. На титульному аркуші напис автора: "посвята М.В. Лисенкові. 5 пісень з Поділля. Зібрав і для хору уложив М.Д. Леонтович 1907-го року". Зліва є дописка: "Подарунок до музею муз. культури – т. Гаврилова. 26/VI 1924 р." Пісні пронумеровані укладачем.

№ 367, ф. I, од. зб. 36327, 6 арк., 26,7 x 35,8.

1. Арк. 1. "*Межи трьома дорогами*" (d-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "Од Л. Юркевича".

2. Арк. 1–2. "*Зашуміла ліщинонька*" (e-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка". Дописка Я. Юрмаса зліва: "Це мабуть 5 ред. 3/IX. 28".

3. Арк. 2–2зв. "*Чорнушко-душко*" (F-dur, $^3/_4$). Справа помітка автора: "Од Л. Юркевича, с. Стрижавка".

4. Арк. 2зв.–3. "*Ой, перепеличка*" (d-moll, $^2/_4$). Справа помітка автора: "Од д. Кітновської, м. Тиврів". Зліва запис Я. Юрмаса: "Це – II редакція 9/IX 28".

5. Арк. 3зв. "*Ой, з-за гори кам'яної*" (f-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "с. Білоусівка, од М. Мацини".

Збірка обробок народних пісень М. Леонтовича з редакторськими помітами П. Козицького

Обробки для чотириголосого мішаного хору. Пісні пронумеровані укладачем.

№ 368, ф. I, од. зб. 36372, 2 арк., 26,4 x 36,2.

1. Арк. 1. "*Ой, сів поїхав*" (A-dur – fis-moll, $^6/_4$). Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "З Поділля, с. Дранка". Зліва дописка П. Козицького: "Переписано набіло".

2. Арк. 1зв. "*Межи трьома дорогами*" (d-moll). Чорновий автограф, писаний чорнилом. Справа помітка автора: "Від Л. Юркевича". Зліва дописка П. Козицького: "надруковано 2 десяток".

3. Арк. 1зв. "*Щедрівка*" (g-moll, $^3/_4$). Чорновий автограф, писаний чорним чорнилом, з авторськими правками та правками П. Козицького фіолетовим чорнилом. Справа помітка автора: "збірник К. Поліщука". Зліва дописка П. Козицького: "Переписав набіло 1/І 1922 р."

4. Арк. 2. "*Не ходила на вулицю*" (e-moll, $^2/_4$). Чистовий автограф, писаний чорнилом. Зліва дописка П. Козицького: "див. 2 десяток".

5. Арк. 2. "*Ой, горе тій чайці*" (e-moll, $^5/_4$). Чистовий автограф, писаний чорнилом. Зліва дописка П. Козицького: "Переписано набіло 1/І 1922 р."

6. Арк. 2зв. "*Із-за гори сніжок летить*" (f-moll). Чорновий автограф, писаний чорнилом. Зліва дописка П. Козицького: "див. 5 десят[ок]".

7. Арк. 2зв. "*Отамане*" (B-dur – F-dur, $^4/_4$). Чорновий начерк, писаний чорнилом.

8. Арк. 2зв. "*Ой, перепеличка*" (d-moll, $^2/_4$). Чорновий автограф, писаний чорнилом. Зліва дописка П. Козицького: "Див. 2 десяток".

Збірка обробок народних пісень М. Леонтовича під редакцією П. Козицького

№ 369, ф. І, од. зб. 36319, 19 арк. + 1 чистий, 17,8 х 26,8.

На титульному аркуші – заголовок рукою П. Козицького: "Народні пісні в розкладці М.Д. Леонтовича (з рукописів композитора) – під редакцією Козицького". На звороті титульного аркуша – зміст.

Обробки № 1–3, 15–17, 19–22 записані рукою автора чорним чорнилом. Обробки № 5–14, 18, 23 записані рукою П. Козицького фіолетовим чорнилом та олівцем. № 4 ("Ой, сів, поїхав") у збірці відсутній. № 1–13, 15–23 для чотириголосого мішаного хору, № 14 – для п'ятиголосого мішаного хору.

1. Арк. 1. "*Котилася зірка*" (g-moll, $^4/_4$). Справа помітка автора: "З Полтавщини (збірник Конощенка, ІІІ ч.)".

2. Арк. 2–3. "*Пречиста Діва*" (As-dur, $^3/_4$). Справа помітка автора: "Колядка (голос від Н. Танашевич)".

3. Арк. 3зв. "*В полі, полі*" (g-moll, $^3/_4$). Є дописки П. Козицького. Справа помітка автора: "Мелодія зі збірника К. Поліщука, ч. 4".

5. Арк. 4. "*Ой, горе тій чайці*" (e-moll, $^5/_4$). Справа помітка П. Козицького: "Зб. Конощенка, 2 ч."

6. Арк. 4 зв. "*Піду в садочок*" (fis-moll, $^3/_4$). Справа помітка П. Козицького: "З Поділля, с. Чуків".

7. Арк. 5. "*Чого, Івасю, змарнів?*" (a-moll, $^3/_8$). Справа помітка П. Козицького: "А. Конощенко 1".

8. Арк. 5зв.–6. "*Ой, нас, братці, п'ять*" (g-moll, $^4/_4$). Справа помітка П. Козицького: "Зб. Конощенка, 3 сотня".

9. Арк. 6зв. "*Гей-я, сьогодня день-деньочок*" (G-dur, $^4/_2$).

10. Арк. 7–8. "*Гра в зайчика*" (g-moll, $^3/_8$). Справа помітка П. Козицького: "Від П. Гріневича, с. Слобідка Ярошівська на Поділлі".

11. Арк. 8зв. "*Ой, у саду голубці гудуть*" (F-dur, $^2/_4$).

12. Арк. 9–10. "*Чорнушко-душко*" (F-dur, $^3/_4$). Справа помітка П. Козицького олівцем: "Слова виправити по Квітці ч. 14".

13. Арк. 10зв. "*Не стій, вербо*" (G-dur, $^3/_4$). Справа помітка П. Козицького: "Зб. К. Квітки".

14. Арк. 11–12. "*А вже сонце заходить*" (C-dur, $^3/_4$). У кінці дописка П. Козицького: "В рукописі не було слів 8 куплету, і других половин 4, 5 і 7 куплетів. Текст цих куплетів реставровано по тексту обжиночних пісень, що зібрано у П. Чубинського (32 і 54 пісні). П. Козицький".

15. Арк. 12зв.–13. "*Мала мати одну дочку*" (h-moll, $^2/_4$).

16. Арк. 13зв.–14зв. "*Ой, ніхто ж там не бував*" (G-dur, $^2/_4$). Справа помітка автора: "Зб. К. Квітки, 27".

17. Арк. 15. "*Смерть*" (g-moll, $^4/_4$).

18. Арк. 15зв. "*Наступає чорна хмара*" (g-moll, $^3/_4$). Справа помітка П. Козицького: "[Зб.] К. Поліщука".

19. Арк. 16. "*Піду в садочок*" (fis-moll, $^3/_8$). Справа помітка автора: "Пісні з Поділля, с. Чуків".

20. Арк. 16зв. "*Чогось мені трудно*" (g-moll, $^6/_4$). У друкованих виданнях не виявлено.

21. Арк. 17–17зв. "*Ой, піду я в ліс*" (g-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "Пісні з Поділля".

22. Арк. 18–19. "*Зажурились галичанки*" (F-dur, $^2/_4$).

23. Арк. 19. "*Зеленая та ліщинонька*" (d-moll, $^2/_4$).

Зошит 23 пісень

Чистовий автограф обробок українських народних пісень для триголосого жіночого хору. Зошит укладено у 1917 р.

Початок збірки див.: ф. І, од. зб. 36276 (опис № 370.1–4), закінчення див.: ф. І, од. зб. 36292 (опис № 371.5–23). Авторська нумерація починається з № 6. Обробки № 1–5 пронумеровані укладачем.

№ 370, ф. І, од. зб. 36276, 1 арк., 36 х 26,5.

1. Арк. 1. "*Добрий вечір*" (E-dur, $^3/_4$). Справа помітка олівцем: "Перекл. М. Леонтович". Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 4, № 2.

2. Арк. 1. "*Діду мій*" (C-dur, $^2/_4$). Справа помітки автора: "З Кубанщини. Збір. Бігдая", олівцем: "Перекл. М. Леонтович". Видання див. у розділі хорових обробок.

3. Арк. 1зв. "*Тиха вода*" (F-dur, $^3/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 7, № 7.

4. Арк. 1зв. "*Ой, у полі жито*" (F-dur, $^4/_4$). Початок. Закінчення див.: ф. І, од. зб. 36292 (опис № 371.4).

№ 371, ф. І, од. зб. 36292, 6 арк., 35,8 х 26,4.

4. Арк. 1. Закінчення обробки "*Ой, у полі жито*". Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 3, № 2.

5. Арк. 1. "*Не ходила на улицю*" (G-dur – e-moll, $^2/_4$). Справа помітка автора: "З Волині". Видання див. у розділі хорових обробок.

6. Арк. 1зв. "*Ой, сивая та і зозуленька*" (щедрівка) (a-moll, $^4/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 5, № 4.

7. Арк. 1зв. "*В полі, полі*" (щедрівка) (a-moll, $^3/_4$). Внизу дописка автора олівцем: "Далі слова забув. ("Збірник найкращ. пісень" О. Кошиця ч. 4)". Видання див. у розділі хоровох обробок.

8. Арк. 2. "*Було літо*" (g-moll, $^4/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 4, № 8.

9. Арк. 2. "*Пішов милий*" (a-moll, $^3/_4$). Справа помітка автора: "З Волині". Надруковано у зб.: *Муз. тв. V*, с. 9, № 8.

10. Арк. 2зв. "*Про Нечая*" (F-dur, $^3/_8$). Справа помітка автора: "Історична пісня. Збірник М. Лисенка". Надруковано у зб.: *Муз. тв. V*, с. 7, № 5.

11. Арк. 2зв. "*А вже весна*" (веснянка) (E-dur – H-dur, $^3/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 8, № 9.

12. Арк. 3. "*Де згода*" (G-dur, $^6/_8$). У друкованих виданнях не виявлено.

13. Арк. 4. "*Пливе човен*" (g-moll, $^3/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 8, № 10.

14. Арк. 4. "*Ой, ти знав*" (f-moll, $^2/_4$). Справа помітка автора: "З Херсонщини". Надруковано у зб.: *Муз. тв. V*, с. 8, № 6.

15. Арк. 4зв. "*Ой, розвився*" (g-moll, $^2/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 11, № 16.

16. Арк. 4зв. "*Ой, лис до лисиці*" (F-dur, $^2/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 10, № 10.

17. Арк. 5. "*Гей, нум, браття*" (B-dur, $^4/_4$). Надруковано як твір для чоловічого хору у зб.: *Хорові твори*, с. 152.

18. Арк. 5. "*Ой Сербине*" (a-moll). Справа помітка автора: "З Волині". Надруковано у зб.: *Муз. тв. V*, с. 8, № 7.

19. Арк. 5зв. "*Прощай*" (f-moll, $^2/_4$). Поч.: "Прощай село". Справа дописка автора: "В гармоніз. укр. хору 132 пішого полку. З Полтавщини". Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 9, № 11.

20. Арк. 5зв. "*Чого соловей*" (a-moll, $^3/_2$). Справа помітка автора: "З Волині". Надруковано у зб.: *Муз. тв. V*, с. 6, № 3.

21. Арк. 6. "*Калино-малино*". Поч.: "Калино-малино, чого посихаєш" (G-dur – D-dur, $^2/_4$). Справа помітка автора: "З Волині". Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 10, № 11.

22. Арк. 6зв. "*Грицю, Грицю, до роботи*" (Es-dur, $^2/_4$). Надруковано у зб.: *Муз. тв. VII*, с. 9, № 12.

23. Арк. 6зв. "*Ішов стрілець*" (g-moll, $^2/_4$). Справа дописка автора: "Од Я. Греха, з Галичини. Воєнна пісня Укр. Січових стрільців". Надруковано у зб.: *Муз. тв. V*, с. 5, № 2.

МАТЕРІАЛИ ДО ОПЕРИ "НА РУСАЛЧИН ВЕЛИКДЕНЬ"

№ 372, ф. І, од. зб. 36343 (див. опис № 284).

1. Арк. 1–2. Аріозо козака: "*І де се я*". У верхньому лівому кутку напис автора: "З початку довші устні слова козака "Відколи у лісі тут", кінчаючи "Не чую під ногами". Чорновий автограф, писаний синім чорнилом та олівцем.

2. Арк. 2. Пісня козака: "*Ранку треба почекати*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

3. Арк. 3. Інструментальний вступ. Сцена появи першої русалки. Автограф з правками, писаний фіолетовим олівцем.

4. Арк. 3. Речитатив першої русалки: "*Ой, часу не гайте, кохані сестриці*". Чорновий начерк з правками, писаний фіолетовим олівцем.

5. Арк. 3. Козак і поява русалок: "*Мара чи сон*". Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим олівцем.

6. Арк. 4. Перша русалка і хор русалок: "*Чи всі ви, сестриці, покинули дно*". Автограф, писаний фіолетовим олівцем та чорним чорнилом.

7. Арк. 3зв.–4зв. Танок русалок. Козак: "*Ой, що це мені згнітило груди*". Чорновий автограф та ескізи з правками, писані чорним чорнилом та фіолетовим олівцем. Без закінчення.

8. Пісня другої русалки і хор русалок: "*Тихо і мертво на світі*". У трьох редакціях.

Арк. 5–5зв. Чорновий начерк з правками, писаний фіолетовим чорнилом та олівцем.

Арк. 6–6зв. Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

Арк. 16. Заголовок: "*Речитативи русалок та хори*". Підзаголовок: "І Русалка". Зверху дата: "Київ 22–23/XI 1920 р." Чистовий автограф, писаний чорнилом. Речитатив з партією фортепіано.

9. Дует першої і другої русалки та хор русалок: "*Блискуче проміння руками піймаєм*". Є два варіанти.

Арк. 7–7зв. Чорновий автограф, писаний олівцем (без середини).

Арк. 16зв. Чистовий автограф партії фортепіано, писаний чорнилом.

10. Арк. 8–8зв. Хор русалок: "*Ой, гори, ой, світи, місяченьку*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

11. Арк. 8зв. Перша русалка і хор русалок: "*Стривайте, стривайте, сестриці*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

12. Арк. 9. Хор русалок: "*Пригадаймо, сестри милі*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

13. Пісня третьої русалки: "*Я кохала його на тім світі*". Є два варіанти.

Арк. 9зв. Чорновий автограф, писаний олівцем.

Арк. 16зв.–17. Чистовий автограф, писаний чорнилом (речитатив з партією фортепіано).

14. Арк. 10зв.–11. Хор русалок: "*Ой, гори, ой, світи, білолиций*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

15. Пісня четвертої русалки: "*Я на світі жила сиротою*". Є декілька варіантів.

Арк. 12–13. Оркестрова партитура. Заголовок: "*Я у пана була*". Автограф, писаний синім чорнилом.

Арк. 17зв., 19зв. Ескізи 1 та 2 куплетів у супроводі фортепіано.

16. Хор русалок "*Хай іде, насува чорна хмара*". Є декілька варіантів.

Арк. 14. Чорнові ескізи з правками, писані олівцем.

Арк. 15. Чорновий автограф синім чорнилом з правками олівцем (без початку).

Арк. 17зв. Ескіз, писаний чорнилом.

17. Пісня п'ятої русалки: "*Мене мати на світ породила*". Є декілька варіантів.

Арк. 17зв. Ескіз, писаний чорнилом.

Арк. 19. Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

18. Арк. 20. Хор русалок: "*І ніхто в нас не зна горювання*". Чорновий ескіз початку, писаний олівцем.

19. Арк. 21. Хор русалок: "*Ой, ти, сестрице новенька*". Чистовий автограф, писаний синім чорнилом. У кінці дописка автора: "Пісня 6-ої русалки "Ой, лихо мені, не знаю...".

20. Аріозо шостої русалки: "*Ой, лихо мені, не знаю*". Є декілька варіантів.

Арк. 22–23. Чистовий автограф, писаний чорнилом.

Арк. 24–25. Ескіз, писаний олівцем. На арк. 24 зверху напис рукою Я. Юрмаса: "Це – 6 русалка".

21. Хор русалок і шоста русалка: "*Ти єдина у нас, ой єдина*". Два списки з незначними відмінностями.

Арк. 26–26зв. Чорновий автограф, писаний синім чорнилом. У кінці авторська помітка: "І зараз № "Сестриці кохані".

Арк. 14зв. Чорновий ескіз, писаний олівцем.

22. Арк. 27, 31. Перша русалка, хор і танок русалок: "*Сестриці кохані, у коло ставаймо*". На арк. 27 у правому верхньому кутку помітки автора: "З опери "На русалчин Великдень", муз. М. Леонтовича", "одна русалка".

23. Арк. 27зв.–34. Сцена першої русалки, хору русалок і козака "*Стривайте, стривайте, сестриці*". Є два варіанти сцен № 22–23.

Арк. 27–29. Чистовий автограф, писаний синім чорнилом.

Арк. 31–34. Чорновий автограф з правками, писаний синім чорнилом. На арк. 30зв. є напис рукою автора: "Прошу Вас, Кирило Григоровичу, зробити оркестровку цих номерів. Попросіть Козицького також оркеструвати. Ці оркестровки при нагоді передайте в Тульчин. Я також інструментую ці номери і, порівнявши, буду вчитися цій науці. Вам у Київі це легко зробити, а мені без знання оркестра і не чуючи його ніколи це дуже трудно. Ваші оркестровки стануть мені до помочи. З пошаною, М. Леонтович".

24. Арк. 34зв. Шоста русалка: "*Ой боже мій, боже*". Чистовий автограф, писаний синім чорнилом.

25. Арк. 35–36. Сцена козака, русалок і хору русалок: "*Ой, чого зупинивсь*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

26. Арк. 35зв.–36. Хор русалок: "*Гей, вставайте темні сили*". Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

27. Арк. 37. Хор лісових страхіть: "*Що за шум*". Чорновий автограф, писаний олівцем.

28. Арк. 38–39. Сцена хору русалок, лісових страхіть і козака: "*Ось він, ось він, подивіться*". Зверху напис рукою автора: "сцена хору". Чорновий автограф з правками олівцем.

29. Сцена погоні. Русалки, лісові страхіття, шоста русалка: "*Тікає він*". Є два варіанти.

Арк. 40. Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

Арк. 42. Ескізи, писані олівцем.

30. Арк. 40–41. Шоста русалка: "*О боже правий*". Ескізи з правками, писані олівцем.

Арк. 43. Уривок з хору: "*Ой, гори, ой, світи*". Зверху напис рукою Юрмаса: "Це з оп. "На русалчин Великдень" 1/XII 1928 р."

Надруковано: у зб.: *Муз. тв. VIII*, с. 3–79. Сцени № 1, 2, 6, 7, 8 (арк. 6–6зв.), 9 (арк. 7–7зв.), 10, 11, 12, 13 (арк. 9зв.), 14, 16 (арк. 15), 17 (арк. 19), 18, 20 (арк. 22–23), 21 (арк. 26–26зв.), 22 (арк. 27), 23 (арк. 27зв.–29), 24, 25, 26–28, 29 (арк. 40), 30 на основі даних автографів. Сцени № 3–5, 15, 19 надруковано зі змінами. Сцена № 8 (арк. 5–5зв.) надруковано у зб.: *Муз. тв. VIII*. – С. 80–83.

№ 373, ф. І, од. зб. 36344, 22 арк.+16 арк. (додаток), 22,2 х 18 та 15,5 х11,3.

Арк. 1. Ескіз речитативу першої русалки: "*Ой, часу не гайте*", писаний чорним чорнилом. Далі – перша русалка: "*Чи всі ви, сестриці*", текст писаний фіолетовим чорнилом. Помітки автора: зверху – "При кінці монолога козака "до синіх хвиль, що сріблом перелиті". Prelude."; внизу – "Монологи козака, русалки первої, другої і при останніх словах: "і будем гойдатись, і гратись, як діти".

Арк. 1зв. Хор русалок: "*Ой, гори, ой, світи, місяченьку*". Автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Внизу рукою автора: "Монологи третьої та четвертої русалки".

Арк. 2. Хор русалок: "*Хай іде, насува чорна хмара*". Ескіз, писаний фіолетовим чорнилом. Внизу рукою автора: "Монолог 5-ої русалки, монолог 6-ої русалки. Після слів: "де тихо цвіла я квітом. Зараз хор.".

Арк. 2зв. Хор русалок: "*Ти єдина у нас*". Автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Арк. 3. Хор русалок: "*Ой, нумо, ой, нумо, всі в коло мерщій*". Внизу помітка рукою автора: "одна русалка, всі русалки, козак, а потім той же самий хор на другі слова: "Ой, ні, нема віри".

Арк. 3зв. Шоста русалка: "*Ой гарний мій боже*". Чорновий автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Арк. 4. Козак та шоста русалка: "*Зараз, зараз я, чекайте*" та "*Камінь росте без коріння*". Помітка олівцем: "підходить тихо до козака та співає."

Арк. 4зв. Козак та хор русалок: "*Камінь росте без коріння*" та "*Відгадав*". Далі помітка автора: "Козак каже монолог "Ну й історія"... а потім тікає, а русалка виходить і каже "Козаче" а потім співає: "Ой Боже, тяжко жити". В кінці "плачучи виходить". Внизу "Кінець" і дата: "10–11 травня 1919 року". Автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

Арк. 5–22. Текст лібрето Б. Грінченка.

Додаток (записна книжка) з примітками до зб. VIII М. Леонтовича написаний рукою Я. Юрмаса (?) (арк. 1–16).

Надруковані номери: "Ой, гори, ой, світи, місяченьку", "Ой, нумо", "Ой гарний мій боже", "Відгадав" у зб.: *Муз. тв. V*, с. 13–14. Номери "Камінь росте без коріння", "Ой Боже, тяжко жити" взагалі не були надруковані. Номери "Хай іде, насува чорна хмара", "Ти єдина у нас", "Зараз, зараз я, чекайте" надруковані в іншій редакції (опис № 372.16, 21, 25).

№ 374, ф. І, од. зб. 36310 (див. опис № 154).

Арк. 1зв. Ескіз інструментальної музики на тему "*Гарних квіток*

всюди рясно". Зверху помітка автора: "Русалка $^1/_2$". Далі початок хору русалок "*Блискуче проміння*". Закінчення хору див.: ф. І, од. зб. 36343 (опис № 372.9). Чорновий автограф з правками, писаний олівцем.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VIII*, с. 22–23.

№ 375, ф. І, од. зб. 36380, 1 арк., 34,4 х 25,6.

Арк. 1. Хор русалок: "*Ой ти, сестрице новенька*". Автограф з правками, писаний олівцем та чорнилом

Надруковано з незначними відмінностями у зб.: *Муз. тв. VIII*, с. 48–50.

№ 376, ф. І, од. зб. 36428 (див. опис № 26).

Арк. 2. Хор русалок: "*Ой, гори, ой, світи, місяченьку*". Чорновий ескіз партитури. Автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

№ 377, ф. І, од. зб. 36267, 1 арк., 36 х 26,4.

Арк. 1зв. "*Ой, хто в лісі, обізвися*". Ескіз уривку з опери "На русалчин Великдень". Автограф, писаний фіолетовим чорнилом. На арк. 1 є чистовий автограф обробки для чотириголосого мішаного хору: "*Гей, у світлиці*" (F-dur, $^3/_4$). Справа напис рукою автора: "Збірн. К. Квітки, Пер[еклад] М. Леонтовича".

Надруковано "Гей, у світлиці" у зб.: *Муз. тв. IV*, с. 20, № 16.

ВОКАЛЬНІ ТА ХОРОВІ ТВОРИ НА ЛІТЕРАТУРНІ ТЕКСТИ

"Моя пісня"

Хоровий твір для тенора соло, чотириголосого хору і фортепіано (D-dur, $^3/_8$). Слова К.О. Білиловського. 1919 р. Авторські списки мають незначні варіантні відмінності.

№ 378, ф. І, од. зб. 36333, 2 арк., 26,6 х 27,9.

Заголовок: "*Моя пісня*".

Арк. 1. Чорновий ескіз з авторськими правками, писаний чорнилом.

Арк. 2. Чистовий автограф, писаний чорнилом. Зверху помітка автора: "Слова К.О. Білиловського". Внизу дата: "17 вересня 1919 року, Київ".

№ 379, ф. 50, од. зб. 1218, 4 арк., 17,7 х 22.

Заголовок: "*Моя пісня*". Список хорових партій: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора, арк. 4 – партія баса, арк. 5 – соло альта, надруковане на склографі. Автограф, писаний фіолетовим чорнилом. Справа помітка автора: "Сл[ова] Білиловського, музика М. Леонтовича".

№ 380, ф. І, од. зб. 36415 (див. опис № 329).

Арк. 1зв.–3. Заголовок: "*Моя пісня*". Чорновий автограф з авторськими правками, писаний чорнилом.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VI*, с. 4–9, № 1 на основі автографа ф. І, од. зб. 36333.

"Легенда"

Твір для тенора і фортепіано (f-moll, $^3/_8$). Слова М. Вороного. 1918 р. Авторські списки мають незначні відмінності.

№ 381, ф. 50, од. зб. 1164–1165, 2 арк., 36 х 26,4.

Заголовок: "*Легенда*".

Арк. 1. Чистовий автограф з правками, писаний брунатним чорнилом та олівцем. Дописки автора: "До ювілею М. Вороного, слова М. Вороного, муз. М. Леонтовича".

Арк. 2. Чорновий ескіз, писаний олівцем. Справа напис "М. Вороний".

№ 382, ф. 50, од. зб. 1166–1167, 4 арк., 22,4 х 18.

Заголовок: "*Легенда*".

Арк. 1–2. Чистовий автограф з правками, писаний брунатним чорнилом. Дописки автора: "До ювілею М. Вороного, 1918 р. 22 листопада, слова М. Вороного, муз. М. Леонтовича".

Арк. 3–4. Чорновий ескіз, писаний олівцем.

№ 383, ф. І, од. зб. 36307 (див. опис № 147).

Арк. 1зв. Без заголовка. Уривок ескіза, писаний фіолетовим олівцем. Помітка Я. Юрмаса зліва: "Легенда" 17/IX, 28".

№ 384, ф. 50, од. зб. 1189–1190, 3 арк., 17,6 х 26,6.

Арк. 3зв. Без заголовка. Уривок ескіза з правками, писаний олівцем.

Крім того, на арк. 1, 3 є "Спомини" (опис № 388).

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VI*, с. 10–13, № 2 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1164.

"Літні тони"

Твір для мішаного хору на слова Г. Чупринки (E-dur, $^3/_8$).

№ 385, ф. 50, од. зб. 1171, 2 арк., 35,4 х 26,7.

Арк. 1–2. Заголовок "*Літні тони*". Чистовий автограф, писаний фіолетовим та брунатним чорнилом. Дописки автора: "Посвята 1-му Національному хору у Київі 1917–1918 років, слова Г. Чупринки, муз. М. Леонтовича".

№ 386, ф. 50, од. зб. 1168–1170, 6 арк., 36,2 х 26,2 та 26,5 х 18,1.

Без заголовка. Чорновий автограф та ескізи, писані чорнилом та олівцем. На арк. 5 є напис рукою Я. Юрмаса: "Літні тони" – Юрмас 18/XII – 28 р.".

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VI*, с. 14–18, № 3 на основі автографа ф. 50, од. зб. 1171.

"Льодолом"

Твір для мішаного хору (D-dur, $^3/_4$).

№ 387, ф. 50, од. зб. 1215, 4 арк., 33,6 х 26 та 21,7 х 17,2.

Заголовок: "*Льодолом*". Справа – "муз. Леонтовича".

Арк. 1–2. Чистовий список не рукою М. Леонтовича, писаний фіолетовим чорнилом.

Арк. 3, 4. Окремі партії тенора і баса, друковані на склографі.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VI*, с. 18–20, № 4 на основі цього рукопису.

"Спомини"

Мелодекламація у супроводі фортепіано на слова М. Вороного.

№ 388, ф. 50, од. зб. 1189–1190 (див. опис № 384).

Заголовок: "*Спомини*" (мелодекламація). Дописки автора: "До ювілею поета, слова М. Вороного, муз. М. Леонтовича".

Арк. 1. Чорновий автограф, писаний олівцем.

Арк. 3. Ескіз початку твору.

Надруковано у зб.: *Муз. тв. VIII*, (II редакція), с. 85 на основі ркп. ф. 50, од. зб. 1189, арк. 1.

"Мамо, любо"

Твір для голосу і фортепіано (a-moll, $^3/_4$). Слова Б. Грінченка.

№ 389, ф. I, од. зб. 36325 (див. опис № 313).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Мамо, любо*". Чорновий автограф без закінчення, писаний олівцем. Зверху напис рукою автора: "Слова Б. Грінченка". Автор музики не зазначений, але особливості рукопису дають підставу вважати, що це твір М. Леонтовича.

У друкованих виданнях не виявлено.

ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТВОРИ

"Венгерка"

Композиція для фортепіано (G-dur, $^2/_4$).

№ 390, ф. I, од. зб. 36260, 1 арк., 26,7 x 18, 2.

Арк. 1. Заголовок: "*Венгерка*". Чистовий автограф, писаний чорнилом. Справа напис: "Н. Леонтович".

У друкованих виданнях не виявлено.

"Прелюдія"

Композиція для фортепіано (fis-moll, $^3/_4$). 1906 р.

№ 391, ф. I, од. зб. 42000 (див. опис № 3).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Прелюдія*". Справа дата: "16 іюня 1906-го". Нижче чорнові ескізи початку фуги. Чорновий автограф, писаний олівцем.

"Тема з варіаціями"

Зберігаються три різні твори під такою назвою.

№ 392, ф. 50, од. зб. 1191–1193, 6 арк., 35,3 x 25,8, 33,5 x 25,4 та 26,6 x 18.

Арк. 1. Заголовок: "*Тема з варіаціями*" (C-dur, $^3/_4$). Чорновий автограф, писаний чорнилом.

Арк. 3–6. Заголовок: "*Тема з варіаціями*" (c-moll, $^4/_4$). Чорновий автограф, писаний чорнилом.

Крім того, на арк. 2 є вправи з гармонії (модулюючі секвенції) (опис № 418).

№ 393, ф. І, од. зб. 36430 (див. опис № 162).

Арк. 1. Заголовок: "*Тема з варіаціями*". (D-dur, $^4/_4$). Чорновий автограф з правками, писаний чорнилом та олівцем.

№ 394, ф. І, од. зб. 36373 (див. опис № 57).

Арк. 1–1зв. Обробки українських народних пісень для фортепіано зі словесним текстом пісень. Чорновий автограф (?), писаний чорнилом. Автор музики не зазначений.

1. "*Ой, сів пугач*" (g-moll, $^4/_4$).

2. "*Ой, що бо то та за ворон*" (d-moll, $^4/_4$).

№ 395, ф. І, од. зб. 36385, 1 арк., 35,5 х 26,8.

Арк. 1. Обробка українських народних пісень для квартету. Зазначені 1 та 2 скрипки, альт і бас. Без словесного тексту. Автограф, писаний олівцем.

1. "*Ой, у полі три криниченьки*" (g-moll, $^4/_4$).

2. "*У тýркени*" (G-dur, $^4/_4$).

3. "*Ой, лихо не Петрусь*" (a-moll, $^2/_4$). Уривок. Закінчення див.: ф. І, од. зб. 36461, арк. 4 (опис № 406).

Крім того, на арк. 1зв. є вправи з поліфонії (опис № 416).

№ 396, ф. І, од. зб. 36377 (див. опис № 255).

Арк. 1зв. Уривок фортепіанного твору без назви. Автограф, писаний чорнилом. У цьому творі автором позначені секвенції та акорди головних ступенів ладу.

ОБРОБКИ МАСОВИХ НАРОДНИХ ТА РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПІСЕНЬ

№ 397, ф. І, од. зб. 36335, 1 арк., 36 х 26,5.

1. "*Мы кузнецы*" (G-dur, $^2/_4$).

2. "*Вы жертвою пали*" (g-moll, $^2/_4$).

3. "*Мы дети красного труда*" (F-dur, $^4/_4$). Справа помітка автора: "Приспів вже вивчили солдати зі мною".

4. "*Вниз по Волге*" (e-moll).

№ 398, ф. І, од. зб. 36263, 1 арк., 35,8 х 26,5.

"*Ви жертвами стали*". Чистовий автограф (?), писаний чорнилом.

№ 399, ф. І, од. зб. 36812 (див. опис № 157).

"*Інтернаціонал*". Список хорових партій: арк. 1 – партія сопрано, арк. 2 – партія альта, арк. 3 – партія тенора. Чистовий автограф, писаний фіолетовим чорнилом.

ТВОРИ ІНШИХ КОМПОЗИТОРІВ У ЗАПИСАХ ТА АРАНЖУВАННІ М. ЛЕОНТОВИЧА

№ 400, ф. І, од. зб. 36324, 1 арк., 36 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Марш*". Поч.: "Гей, за наш рідний край станьмо". Для мішаного чотириголосого хору (d-moll, $^4/_4$). Чорновий автограф з правками, писаний фіолетовим олівцем. Зверху напис рукою Леонтовича: "М. Лисенко. Ар[анжування] для міш. х[ору] М. Леонтовича".

№ 401, ф. І, од. зб. 36322, 1 арк., 26,1 х 17,2.

Арк. 1. Заголовок: "*Маруся*". Поч.: "Прощай, прощай, мій миленький". Є помітки олівцем: "Із Чорноморців – дует Марусі і Івана (1921 р.). Писано рукою Миколи Дм.". Чорновий ескіз, писаний чорнилом.

№ 402, ф. І, од. зб. 36810 (див. опис № 47).

Арк. 2зв.–3. "*Накинув плащ*" (G-dur). Для чотириголосого хору і фортепіано. Автограф з правками олівцем. Зверху напис рукою автора: "Песни для училища".

Арк. 4зв.–5. "*Молдаванка*" (d-moll – F-dur, $^3/_4$). Для чотириголосого хору і фортепіано. Автограф з правками, писаний олівцем. Дописки автора: "Марш, муз. Пригожаго, переклад М. Леонтовича".

Арк. 6. "*Прогулка*" (F-dur, $^3/_4$). Чорновий автограф партії фортепіано. Дописка автора: "Муз. Рейгера (Антологія Рожнова для 3 однородних г.)".

Арк. 7зв.–8. "*Ночь*" (F-dur, $^3/_4$). Чорновий автограф партії фортепіано, писаний олівцем. Дописка автора: "Муз. Рейгера (Антологія Рожнова № 47). Муз. Негеля".

Арк. 8зв. "*Вечорниці*" (D-dur, $^2/_4$). Для голосу і фортепіано. Чорновий автограф, писаний олівцем.

Арк. 10. "*П'єска*" (G-dur, $^2/_4$). Для фортепіано. Чорновий автограф, писаний чорнилом.

Арк. 13. "*Lion*" (g-moll, $^2/_4$). Для фортепіано. Чорновий автограф, писаний чорнилом.

Арк. 15. "*Моряк-скиталець*" Вагнера. Уривок з текстом: "Мой милый по морю поплыл" (a-moll, $^2/_4$). Чорновий автограф, писаний олівцем.

Арк. 19. Увертюра до опери "*Коза-дереза*" М. Лисенка. Список рукою М. Леонтовича. Уривок, писаний олівцем.

Арк. 20. "*В чарах кохання*" (e-moll, $^2/_4$). Для фортепіано. Чорновий автограф, писаний олівцем.

№ 403, ф. І, од. зб. 36288, 1 арк., 35,7 х 26,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Замовкли бандури*" (g-moll). Уривок вокального твору, писаний олівцем. Автор музики не зазначений.

№ 404, ф. І, од. зб. 36323 (див. опис № 223).

Арк. 1. Заголовок: "*Марш*". Поч.: "Гей, ви, стрільці січові" (fis-moll, $^2/_4$). Партія альта обробки для хору (?). Чистовий автограф, писаний синім чорнилом. Автор музики не зазначений.

№ 405, ф. І, од. зб. 36421, арк. 11,6 х 21.

Чистовий автограф закінчення невідомого твору з текстом "*Слава*" та чотириголосий уривок без тексту. Автор не зазначений. Писано брунатним і червоним чорнилом.

Надруковано як закінчення твору М. Леонтовича у виданні: *Дух. хор. тв.*– с. 81.

№ 406, ф. І, од. зб. 36461 (див. опис № 131).

Арк. 1–3. Поч. "*Бурный поток, чаща лесов*". Для голосу і фортепіано. Запис рукою М. Леонтовича. Справа помітка М. Леонтовича: "приблизительно верная запись". Автор музики не зазначений.

Арк. 4. Уривок для струнного ансамбля (початок див.: ф. І, од. зб. 36385 (опис № 395) та уривок хорового чотириголосого твору з текстом: "Снова мне слышится песня родимая" (g-moll, $^4/_4$). Автограф, писаний олівцем. Автор музики не зазначений.

№ 407, ф. І, од. зб. 36416, 1 арк., 33,6 х 22,5.

Арк. 1. Заголовок: "*Розы расцветают*". Твір для фортепіано (G-dur – e-moll, $^3/_4$). Чорновий автограф, писаний тушшю. Уривок. Автор музики не зазначений.

№ 408, ф. І, од. зб. 36334, 1 арк., 34 х 26.

Заголовок: "*Мудрствование лукавое*". Твір для фортепіано. Чорновий автограф (?), писаний олівцем. Уривок. Автор музики не зазначений.

№ 409, ф. І, од. зб. 36405 (див. опис № 198).

Арк. 1зв. Закінчення хорового твору з текстом: "...стоїть безлюдний степ німий" (c-moll, $^2/_4$) та уривок фортепіанного твору без назви (C-dur, $^2/_4$). Автор музики не зазначений. Чорновий ескіз, писаний фіолетовим олівцем та синім чорнилом.

№ 410, ф. І, од. зб. 36363 (див. опис № 35).

Арк. 1зв. Уривок триголосого хорового твору з текстом: "Слава на небе солнцу высокому". Автограф, писаний олівцем. Автор музики не зазначений.

"Нотна грамота"

Практичний курс навчання співу в середніх школах України. Є два авторські списки (описи № 411, 412).

№ 411, ф. 50, од. зб. 1513, 74 арк., розмір різний.

На титульному аркуші напис рукою автора: "М. Леонтович "Нотна грамота", підручник для навчання співів у школах народних, Київ, 1920". Крім підручника (арк. 28–63), рукопис вміщує "Деякі методичні вказівки щодо організації нотного співу в народних хорах" (арк. 6), "Матеріали до методики співу в початковій школі" (арк. 11–20зв.), "Практичні вказівки до методики навчання співу в початковій школі" (арк. 70–71зв.) та ін. Чорновий автограф з багатьма авторськими правками, кресленнями, помітками, додатками, писаний чорнилом та олівцем.

№ 412, ф. І, од. зб. 36459, 32 арк., арк. 1 відсутній, 35,5 х 26,5.

Арк. 2–32. Без заголовка. Уривок з підручника *Нотна грамота*. Чистовий автограф, писаний фіолетовим та чорним чорнилом.

Надрукована "Нотна грамота" у книзі: *Практичний курс навчання співу* – С. 11–72. Методичні матеріали вперше надруковані в зб.: *Спогади, листи, матеріали.* – С. 168–178.

"Як я організував оркестр у селянській школі"

Стаття. 1919 р.

№ 413, ф. І, од. зб. 36456, 14+1 арк., 35,5 х 22,1.

Чистовий автограф з правками. В кінці дописка: "М. Леонтович 1919 року 20 вересня, Київ".

Надруковано в журналі "*Музика*", 1925, № 1. – С. 16–22 на основі цього автографа.

"Пам'ятна книжка"

(Щоденник). 1919 р.

№ 414, ф. І, од. зб. 36457, 47+28 арк., 13,5 х 10,7.

Видання, опис та примітки див. у зб.: "*Спогади, листи, матеріали*".– С. 159–168, 229–232.

Вправи з теорії, гармонії, поліфонії.

№415, ф. 50, од. зб. 1151, 14 арк., 17,7 х 26,5.

Вправи з гармонії та теорії музики. Автограф, писаний чорнилом та олівцем.

Арк. 1. Вправи *а*, *б*, *в*. Зверху напис: "Задач. 34 по Р[имському] К[орсакову]".

Арк. 1зв.–3. Вправи 96–99. Зверху напис: "Фигурация и выдерж, ноты (из Ладухина)".

Арк. 3зв. "Хоралы из 35 задачи Р. Корсакова".

Арк. 4зв. Диктант.

Арк. 5зв.–14. Практичний виклад теорії музики: гами (мажорні, мінорні, хроматичні), інтервали та тризвуки з розв'язанням, "все аккорды с каждой ноты". На полях теоретичні вказівки, що стосуються розв'язування акордів.

№ 416, ф. I, од. зб. 36385 (див. опис № 395).

Арк. 1зв. Заголовок: "*Двойной контрапункт в октаве*", нижче – "в дециме". Справа дата: "10 апреля 1906 года". Нижче заголовок: "Тройной контрапункт в октаве". Справа дата: "11 апреля 1906 г.".

№ 417, ф. 50, од зб. 1195 (див. опис № 79).

Арк. 1зв. Канон на народну пісню "*Щебетала пташечка під віконечком*" (C-dur, $^3/_4$). Чорновий автограф (?), писаний олівцем.

№ 418, ф. 50, од. зб. 1191–1193 (див. опис № 392).

Арк. 2. Вправи з гармонії (модулюючі секвенції). Уривок. Автограф, писаний чорнилом.

ПОКАЖЧИКИ

ПОКАЖЧИК ТЕКСТІВ ДУХОВНИХ ПІСНЕСПІВІВ М. ЛЕОНТОВИЧА ТА ЙОГО СПИСКІВ ІНШИХ КОМПОЗИТОРІВ

Алілуя з "Літургії" *12* 15, 16*
Алілуя з "Подячного Молебня" *48, 50*
Ангел вопіяще *55, 56, 57*
Благодарні суще *48, 52*
Благословен грядий *12, 15, 27, 35*
Благослови, душе моя, Господа *12, 13, 17, 24, 33, 34*
Блаженні убогії духом *12, 22*
Бог Господь *48, 52*
Видіхом світ істинний *12*
Воскликнем днесь *58, 59, 60*
Воспою Господеві *48, 52*
В память вічную (одноголосий київський наспів) *16*
Всякоє диханіє *50*
Господи возвах *11*
Господи кріпость *64* (не М. Леонтовича)
Господи, спаси Благочестивия *17*
Господь, воцарися *5*
Да возрадуется *47*
Да ісполняться *12, 14*
Да ісправиться молитва моя *11*
Дивноє ім'я твоє *12, 27*
Достойно єсть *12, 18, 19, 47*
Достойно і праведно *12, 23, 35, 36*
Єдин свят *12, 27, 29*
Єдинородний сину *12, 20, 21, 26, 33, 34*
Єктенія з "Літургії" *12, 13, 16, 24, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36*
Єктенія з "Подячного Молебня" *48, 49, 50*
Літургія *12*
Милість спокою *12, 15, 23, 35, 36, 44, 47*
Многая літа *48, 51, 52, 54*
Нині отпущаєши *1, 2*
Од Івана Богослова *61*
Ой горе мні, грішнику *62*
Отця і сина *12, 26 28*
Отче наш *12, 14, 15, 25, 27, 32*
Помолітеся і воздадіте *64, 65* (не М. Леонтовича)
"Потоп". "Сказав Господь" *63*
Прийдіте поклонімся *12, 17, 34*
Світе тихий *3, 4, 5, 6*
Світися, світися, новий Єрусалиме *55, 56*
Свят, свят, свят, Господь Саваоф *12, 23, 35, 36, 47*
Святий Боже, святий кріпкий *12, 17, 30, 34*
Слава Отцю і Сину *12, 26, 33*
Слава тобі, Господи *12, 16, 50*
Спаси, Господи, люди твоя *48, 64* (не М. Леонтовича)
Тебе, Бога, хвалим *19, 48, 51*
Тебе поєм *5, 7, 12, 24, 36, 47*
Ти, Господи, сохраниши *64* (не М. Леонтовича)
У царстві твоїм *12, 22, 34*
Хваліте Господа з небес *12, 29*
Хваліте ім'я Господнє *7, 8, 9, 10* (Іванова)
Херувимська *6, 12, 17, 21, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47*
Христос Воскрес *55*
Царю небесний *48, 49, 53*
Яко возвеличищася діла твоя *64* (не М. Леонтовича)

* Подаємо номери описів одиниць зберігання.

ПОКАЖЧИК
ТЕКСТІВ СВІТСЬКИХ ТВОРІВ М. ЛЕОНТОВИЧА

А в Київі, на ринку *80*, *81*
А в тому саду *82*, *83*
А вже весна *371.11*
А вже вечір *68.13*
А вже смерть (див. Смерть)
А вже сонце заходить *84–88*, *369.14*
А в кривого танця *66.14*
А я рано вставала *72.2*
Брат в сопілку вигравае *68.16*
Була в мене жінка *68.10*
Було літо *371.8*
В полі, полі *89–92*, *369.3*
Венгерка *390*
Вже листочки опадають *67.30*
Вишні; черешні розвиваються *93–96*
Вище *69.10*
Вниз по Волге *397.4*
Воротар *97–99*
Вы жертвами стали *398*
Вы жертвою пали *397.2*
Гаю, гаю *100*, *101*, *364.4*
Гей, нум, браття *371.17*
Гей, сніжок, сніжок пролітає *69.5*
Гей, у світлиці *377*
Гей, у степу, степу при дорозі *66.26*
Гей-я, сьогодня день-деньочок *66.11*, *102*, *103*, *369.9*
Го-го-го, козо (див. Коза)
Голубочок (див. Сивий голубочку)
Гра в зайчика *104–107*, *369.10*
Грицю, Грицю, до роботи *371.22*
Де згода *371.12*
Діду мій, дударику *108–113*, *370.2*
Дивная новина *114–116*
Добрий вечір *370.1*
Дударик (див. Діду мій, дударику)
Женчичок-бренчичок *117–119*
За городом качки пливуть *120–123*
Зажурились галичанки *124–126*, *369.22*
Зайшло сонце за віконце *70.2*
Закувала зозуленька *68.11*, *364.6*, *365.6*
За нашою слободою *364.2*
За річкою, за Дунаєм *127*, *210*
Засвіти, місяцю ще й ясна зоря *69.22*
Зацвіла у лузі лоза *69.7*
Зацуміла ліщинонька *128–131*, *362.1*, *366.3*, *367.2*
Зеленая та ліщинонька *132–136*, *369.23*
Зібралися жидовини *74.2*, *137*
Зійду я на гірку *73.1*
І в вас, і в нас *73.3*, *138*, *139*
Із-за гори сніжок летить *141–143*, *368.6*
Інтернаціонал *399*
Ішли дівки з ярмарку *68.15*
Ішли тріє царі *74.3*
Ішов козак без ліс *144–148*
Ішов козак дорогою *149*
Ішов стрілець *371.23*
Калино-малино, чого в лузі стоїш *150*, *151*
Калино-малино, чого посихаеш *371.21*

* Подаємо номери описів одиниць зберігання.

Кладочка *75.2*
Коза *152–157*
Козака несуть *158–162*
Коло млина, коло броду *68.1*
Котився кубар *69.17*
Котилася зірка *163*, *164*, *369.1*
Котилася ясна зоря *69.3*
Купалися лебедята *67.40*
Легенда *381–384*
Летіла зозуля *71.3*, *363.2*, *364.8*
Літні тони *385*, *386*
Льодолом *387*
Мак *165–168*
Мала мати одну дочку *169–176*, *363.7*, *366.5*, *369.15*
Маланка ходила, Василя просила *67.35*
Мамо, любо *389*
Ми ходили ланами *67.39*
Молодий козаче, чого зажурився *68.3*
Моя пісня *378–380*
Мы дети красного труда *397.3*
Мы кузнецы *397.1*
На добраніч усім на ніч *177*, *178*
Над моєю хаткою *69.15*
Над річкою беріжком *179–181*
Наїхали гостоньки *75.3*, *182–184*
Налетіла зозуленька з далекого краю *66.8*
На Ордані тиха вода стояла *185–188*
На русалчин Великдень *372–377*, *119*
Наступає чорна хмара *189–190*
Наступила чорна хмара *68.12*
Небо і земля *191–193*
Не стій, вербо *194*, *195*, *369.13*
Не ходила на вулицю *196*, *197*, *368.4*, *371.5*
Одна гора високая *198*
Ой, а у полі терен *199*
Ой, Боже ж мій, Боже *66.3*
Ой, великий двір *69.8*
Ой вербо, вербо *200*, *201*
Ой, вже сонце *76.2*
Ой, від саду та до моря *202*, *364.1*, *365.1*
Ой, вийду я на вулицю *203*, *204*, *365.8*
Ой, в полі криниця *68.14*
Ой, вчора звечора *67.37*
Ой, гай зелененький *68.4*
Ой, гай, мати, гай *205*, *362.3*
Ой гордопишний пан-господарю *206–208*
Ой, горе тій чайці *209*, *368.5*, *369.5*
Ой, жив не любила *68.7*
Ой, за річкою, за Дунаєм (див. За річкою, за Дунаєм)
Ой, з-за гори кам'яної *66.19*, *211–215*, *362.10*, *367.5*
Ой, з-за гори чорна хмара *216*, *217*
Ой, зійшла зоря *218–224*
Ой, коли б той вечір *225*
Ой коню мій, коню *75.1*, *226*, *227*
Ой, котився кубар *228*, *229*
Ой, лис до лисиці *371.16*
Ой, лихо не Петрусь *395*, *406*
Ой, лугами, берегами *230*
Ой Марку мій *69.18*
Ой матінко моя *231*, *232*
Ой, на горі виноград *364.7*, *365.7*
Ой, на горі вовчики трублять *68.5*
Ой, на річці, на Йордані *67.34*
Ой, нас, братці, п'ять *233*, *234*, *369.8*
Ой, наступає чорна хмара *76.1*
Ой, не шуми, луже, в зеленому гаю *66.25*
Ой, ніхто ж там не бував *235–237*, *369.16*
Ой, перепеличка *238–243*, *363.5*, *365.6*, *366.6*, *367.4*, *368.8*
Ой, п'е вдова *244–246*
Ой, піду я в долину *247*
Ой, піду я в ліс по дрова *248*, *363.6*, *366.1*, *369.21*
Ой, піду я в сад гулять *249–252*
Ой, піду я лугом *253*, *363.4*
Ой, посеред двору *254*
Ой, послала мене мати *362.8*, *363.8*, *365.9*
Ой, рад би я, моя доню *69.9*
Ой, розвився *371.15*
Ой, розвій, вітре *255*

Ой, сама я, самісенька, як билинка в полі *69.6*
Ой Сербине *371.18*
Ой сивая зозуленька *256*, *257*
Ой, сивая та і зозуленька *371.6*
Ой, сів-поїхав *258*, *363.11*, *364.9*, *368.1*
Ой, сів пугач *394.1*
Ой, скакав зайчик *66.13*
Ой, сьогодня *66.12*
Ой, там, за горою *259–262*
Ой темная ніченька *69.1*, *263–266*
Ой, ти, брате Мойсею *72.1*
Ой, ти, дядьку, ти, Мусію *66.9*
Ой, ти знав, нащо брав *267*, *371.14*
Ой, тисяча сімсот дев'яносто першого року *268*
Ой, три сестриці жалібниці *269*
Ой, туман яром *67.31*
Ой, у городі *78*, *270*
Ой, у лісі на горісі *66.17*
Ой, у лісі при дорозі *271–274*
Ой, у лузі червона калина *66.22*
Ой, у полі висока *69.20*
Ой, у полі жито *370.4*
Ой, у полі два дубочки *66.21*, *69.13*
Ой, у полі корчомка *67.28*
Ой, у полі криниченька *66.23*, *69.21*, *70.1*, *275*, *276*
Ой, у полі нивка *68.8*
Ой, у полі при дорозі *77.1*
Ой, у полі та туман, димно *277–283*
Ой, у полі три криниченьки *395.1*
Ой, у саду голуби гудуть *284*, *285*, *369.11*
Ой, ходила дівчинонька *66.1*
Ой, ходила та й Маруся *286*
Ой, ходить царенко *287–290*
Ой, хто в тому лісі стукає, гукає *291*
Ой, час, пора до куреня *364.10*
Ой, що бо то та за ворон *394.2*
Ой, як пішов мій миленький *66.5*
Ой, як, як миленькому постіль стлати *292*, *293*
Отамане, батьку наш *294*, *295*, *368.7*
Пане Господарю *296*, *297*
Піду в садочок *298*, *299*, *362.2*, *369.6*, *369.19*
Під яблунькою, під солодкою *69.11*
Пішов милий *371.9*
Пішов наймит, пішов бідний *69.19*
Піють півні *300–305*
Пливе човен *371.13*
По горі-горі пава ходила *67.36*
Пожену я товар на яр *66.6*, *77.2*
Позволь мені, мати *69.4*, *306–309*
Поміж трьома дорогами *310–314*, *367.1*, *368.2*
Попід терном стежечка *315–320*
Попід яром, яром *321–323*
Посіяла руту-м'яту *68.9*
Прелюдія *391*
Пречиста Діва *67.33*, *324*, *325*, *369.2*
При долині, при охоті *364.5*, *365.5*
Прийде пора, і гай зазеленіє *70.8*
Прийшов кум до куми *70.4*
Приїхали три козаки *326*
Про Нечая *371.10*
Прошу, тестеньку *327*
Прощай, село *371.19*
Прощай, слава *328*
Пряля (Ой, пряду, пряду, спатоньки хочу) *329–333*
Пряля (Ой, устану я в понеділок) *334–336*
Радость нам, радость *67.32*
Роман, Роман зілля *68.6*
Сивий голубочку *71.1*, *337*, *364.3*, *365.3*
Сивий коню, сивий коню, золотая грива *66.24*
Сиділа вдова край села *66.18*
Сине море засинілося *67.29*, *338*
Сине море, чом прудко йдеш? *66.3*
Смерть *339*, *340*
Смутен вечір, смутен ранок *66.10*, *69.14*
Спомини *388*
Стороною дощ іде *70.7*
Там за лісом, там за перелазом *68.2*
Тема з варіаціями *392*, *393*
Терен там, коло хати, рясно процвітає *69.2*

Тиха вода *370.3*
Тиха вода береги розмила *70.3*
То не вишенька, не черешенька *66.2*
Туман яром, туман яром, туман долиною *66.27*
У нашому дворі *341*, *342*
У туркени *395.2*
Хвалилася береза *67.38*
Червона калина біленько зацвіла *69.16*
Червона калина, чого в лузі стоїш? *66.4*
Через гору та в лісок *71.2*
Через наше село везуть клен-дерево *79*
Через село, через Бондарівку *66.16*, *343*
Через сінечки вишений сад *344*
Черчику *345*
Чого, Івасю, змарнів? *346–348*, *369.7*
Чого соловей смутен-невесел *69.12*, *371.20*
Чогось мені трудно *369.20*
Чогось милий затужив *71.4*, *362.9*, *363.9*
Чорнушко, душко *349*, *350*, *366.4*, *367.3*, *369.12*
Чудно, чудно мені нудно *66.20*
Щедрик *351–355*
Щоб співати колір чорний *70.5*
Що то за предиво *356–358*
Я ги-, я гилочка *66.15*
Як зберемся, браття, коло чари *70.6*
Як не женився, то й не журився *73.2*, *359–361*

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

Друковані збірники пісень, покладених в основу мелодій М. Леонтовича

І.Демченко	*Демченко І.* Українське весілля.– Одеса : вид. Е. Фесенко, 1905.
Квітка І	*Квітка К.* Народні мелодії з голосу Л. Українки.– К., 1917.– Ч. 1.
Квітка ІІ	*Квітка К.* Народні мелодії з голосу Л. Українки.– К., 1918.– Ч. 2
Конощенко І	*Конощенко А.* Українські пісні з нотами. І сотня.– Одеса : Е. Фесенко, 1900.
Конощенко ІІ	*Конощенко А.* Українські пісні з нотами. ІІ сотня.– Одеса : Е. Фесенко, 1902.
Конощенко ІІІ	*Конощенко А.* Українські пісні з нотами. ІІІ сотня.– К. : Вік, 1906.
Поліщук І – ІV	*Поліщук К.Л.* Збірничок найкращих українських пісень з нотами / Ноти записав М. Остапович; Ред. О. Кошиця.– К. :Губанов, 1913.– Ч. 1–4.

Видання творів М. Леонтовича та інших матеріалів

Вибрані хорові твори	Вибрані хорові твори.– Х. : Мистецтво, 1949.
Дві народні пісні	Дві народні пісні. 1. Ой, темная ніченька. 2. Зеленая та ліщинонька. – К., 1919.
Друга збирка писень зъ Подолля	ІІ збирка писень зъ Подолля / Зибрав и для хору уложывъ М.Д. Леонтовычъ.– Кіевъ : И.И. Чоколов, 1903.

Дударик	Дударик. Збірник пісень М. Леонтовича для жіночих та дитячих голосів / Упоряд. О. Артемович.– К. : Книгоспілка, Б. р.
Дух. хор. тв.	*Леонтович М.* Духовні хорові твори.– К. : Муз. Україна, 1993.
Музика	Музика.– 1925.– № 1.
Муз. тв. I	Музичні твори, збірник.– К. : Книгоспілка, 1924.– Зб. 1
Муз. тв. II	Музичні твори, збірник.– 2-е вид.– К. : Книгоспілка, 1930.– Зб. 2.
Муз. тв. III	Музичні твори.– 2-е вид.– Х. ; К. : Книгоспілка, 1930.– Зб. 3.
Муз. тв. IV	Музичні твори.– 2-е поширене вид.– Х ; К. : Книгоспілка, 1930.– Зб. 4
Муз. тв. V	Музичні твори.– 2-е вид.– Х. ; К. : Книгоспілка, 1930.– Зб. 5.
Муз. тв. VI	Музичні твори.– 2-е вид.– Х. ; К. : Книгоспілка, 1930.– Зб. 6.
Муз. тв. VII	Музичні твори.– Х. ; К. : Літ. і мистецтво, 1931.– Зб. 7.
Муз. тв. VIII	Музичні твори.– Х. ; К. : Літ. і мистецтво, 1931.– Зб. 8.
Нар. піс. II	Народні пісні, десяток II.– К. : Дніпросоюз, 1921.
Нар. піс. III	Народні пісні, десяток III.– К. : Дніпросоюз, 1921.
Нар. піс. IV	Народні пісні, десяток IV.– К. : Дніпросоюз,1921.
Нар. піс. V	Народні пісні, десяток V.– К. : Дніпросоюз, 1921.
Обиход нотного церковного пѣнія...	Обиход нотного церковного пѣнія при высочайшем дворѣ употребляемый. Издание Придворной певческой капеллы под руководством директора Придворной капеллы Н. Бахметева.– Спб., 1869.– Ч. 2.
Ой, горе тій чайці...	Ой, горе тій чайці; Ой, нас, братці, п'ять; Зайчик.– Б.м., 1922.
Практичний курс навчання співу	*Леонтович М.* Практичний курс навчання співу у середніх школах України.– К., 1989.
Спогади, листи, матеріали	Леонтович М. Спогади, листи, матеріали.– К., 1982.
Три пісні	Три пісні: 1. Щедрик, 2. Дударик, 3. Пряля.– Х. : Головпросвіта НКО, Б.р.
Хорові твори	*Леонтович М.* Хорові твори.– К., 1977.
Хорові твори на народнопісенні теми	Хорові твори на народнопісенні теми.– К., 1987.

ЗМІСТ

М.Д. Леонтович і його музична спадщина (*Л. Корній*) 3
Духовні твори М. Леонтовича (*Л. Корній*) 14
Світські твори М. Леонтовича (*Е. Клименко*) 33
Покажчики 107
Список умовних скорочень 112

Наукове видання

Музичний архів М.Д. Леонтовича

Каталог

Укладачі

КОРНІЙ Лідія Пилипівна
КЛИМЕНКО Еріка Станіславівна

Підп. до друку 16.04.99. Формат 60 х 84/16. Офс. друк. Папір офс. № 1. Ум. друк. арк. 7,25. Зам. 11.

Поліграфічна дільниця Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. 252039 Київ 39, просп. 40-річчя Жовтня, 3.